

Návrh

Z Á K O N

ze dne2013,

kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění zákona č. 81/2005 Sb., zákona č. 61/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 216/2006 Sb., zákona č. 168/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 153/2010 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 18/2012 Sb. a zákona č. 496/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 1 úvodní části ustanovení se slova „Evropských společenství¹⁾“ nahrazují slovy „Evropské unie¹⁾, zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie¹³⁾“.

Poznámky pod čarou č. 1 a 13 znějí:

„¹⁾ Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci určitých předpisů týkajících se práva autorského a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů práva autorského a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES ze dne 27. září 2001 o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (kodifikované znění).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (kodifikované znění).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů (kodifikované znění).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října, o některých povolených způsobech užití osiřelých děl.

- ¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 386/2012 ze dne 19. dubna 2012, kterým se Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a průmyslové vzory) svěřují úkoly související s prosazováním práv duševního vlastnictví, včetně sdružování zástupců veřejného a soukromého sektoru v podobě Evropského střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví.“.

2. V § 1 písm. b) bodě 6 se slova „v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu“ zrušují.

3. V § 1 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) správní delikty.“.

4. V § 2 odst. 2 se věty třetí a čtvrtá nahrazují větami „Za fotografické dílo se též považuje fotografie nebo výtvor vyjádřený postupem podobným fotografii, je-li původní ve smyslu věty první. Jiná kritéria pro stanovení způsobilosti počítačového programu, databáze, fotografie a výtvoru vyjádřeného postupem podobným fotografii k ochraně se neuplatňují.“.

5. V § 2 odst. 4 ve větě první se za slova „díla jiného“ vkládají slova „nebo výtvoru považovaného za dílo podle odstavce 2, pokud splňuje podmínky podle odstavce 1 nebo 2“.

6. V § 2 odst. 6 se za slovo „zejména“ vkládají slova „nápad nebo“.

7. V § 9 odstavec 4 zní:

„(4) Vlastník ani jiný uživatel věci, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, není povinen tuto věc udržovat a chránit před zničením, a není-li dohodnuto či nevyplývá-li ze zákona jinak, může tuto věc i zničit, nikoli však způsobem snižujícím hodnotu díla. Je-li to opodstatněné významem díla a lze-li to na vlastníku nebo jiném uživateli spravedlivě požadovat, je povinen předem uvědomit o svém úmyslu autora a na vyžádání mu poskytnout dokumentaci díla, včetně vyobrazení, vystihujícího stav před zničením.“.

8. V § 11 odstavec 3 zní:

„(3) Autor má právo na ochranu svého díla proti užití způsobem snižujícím hodnotu díla, zejména právo na ochranu před znetvořením, zkomolením nebo jiným znevažujícím zásahem do díla, který by byl na újmu autorovy cti nebo dobré pověsti. Autor má dále právo na dohled, zda při užití jeho díla nedochází k porušování práva na tuto ochranu (autorský dohled),

nevyplývá-li z povahy díla nebo jeho užití jinak, anebo nelze-li po uživateli spravedlivě požadovat, aby autorovi výkon práva na autorský dohled umožnil.“.

9. V § 11 odst. 5 větě první se za slova „musí být“ vkládají slova „při užití díla“ a věty druhá a třetí se nahrazují větou „Ochrany se mohou domáhat i po zániku majetkových práv dědicové majetkových práv nebo stát jako nabyvatel odúmrti, kterákoli z osob autorovi blízkých1a), právnická osoba sdružující autory nebo příslušný kolektivní správce podle tohoto zákona (§ 97).“.

10. V části první hlavě I dílu 3 se pod nadpis oddílu 3 vkládá označení nového pododdílu 1, které včetně nadpisu zní: „**Pododdíl 1**
Práva dílo užit“.

11. V § 12 odst. 1 se slovo „jiným“ a slovo „tímto“ zrušují.

12. V § 12 odst. 4 úvodní části ustanovení se za slova „užit je“ vkládá slovo „zejména“.

13. V § 12 odst. 5 se věta druhá nahrazuje větou „Právem dílo užit je rovněž právo na jeho zpracování, úpravu nebo jinou změnu, spojení s jiným dílem nebo prvkem, nebo zařazení do díla souborného nebo audiovizuálního.“.

14. V § 14 odst. 1 se za slova „zpřístupňování díla“ a za slova „jejich nabízení“ vkládá slovo „veřejnosti“.

15. V § 14 odst. 2 se slova „členského státu Evropských společenství nebo jiné smluvní strany Dohody o Evropském hospodářském prostoru“ nahrazují slovy „některého z členských států Evropské unie nebo některého ze států tvořících Evropský hospodářský prostor“ a slova „Evropských společenství a ostatních smluvních stran Dohody o Evropském hospodářském prostoru“ se nahrazují slovy „členských států Evropské unie a států tvořících Evropský hospodářský prostor“.

16. V § 15 až 17 se za slova „zpřístupňování díla“ vkládá slovo „veřejnosti“.

17. Nadpis § 21 zní: „**Vysílání díla rozhlasem nebo televizí**“.

18. V § 21 odst. 5 a 6 se slova „členského státu Evropských společenství nebo jiné smluvní strany Dohody o Evropském hospodářském prostoru“ nahrazují slovy „z členských států Evropské unie nebo toho ze států tvořících Evropský hospodářský prostor“.

19. V § 21 odst. 7 se slova „jiného členského státu Evropských společenství“ nahrazují slovy „některého z členských států Evropské unie nebo některého ze států tvořících Evropský hospodářský prostor“ a slova „takového členského státu Evropských společenství“ se nahrazují slovy „toho z členských států Evropské unie nebo toho ze států tvořících Evropský hospodářský prostor“.

20. V § 23 větě první se slova „díla vysílaného“ nahrazují slovy „vysílaného díla“ a věty druhá a třetí se zrušují.

21. V části první hlavě I dílu 3 se označení oddílu 4 včetně nadpisu zrušuje a dosavadní oddíly 5 až 7 se označují jako oddíly 4 až 6.

22. V části první hlavě I dílu 3 oddílu 3 se za § 23 vkládá označení nového pododdílu 2, které včetně nadpisu zní: „**Pododdíl 2**

Jiná majetková práva“.

23. V § 24 odst. 1 se slovo „kupní“ nahrazuje slovem „prodejní“, slovo „soustavně“ se zrušuje a slova „v příloze“ se nahrazují slovy „v příloze č. 1“.

24. V § 24 odst. 3 větách první a druhé se slovo „umělcem“ nahrazuje slovem „autorem“.

25. V § 24 odst. 4 a 5 se slovo „kupní“ nahrazuje slovem „prodejní“.

26. V § 24 odst. 6 větě první se za slova „podle odstavce 1,“ vkládají slova „včetně identifikace prodávajícího,“, ve větě třetí se slovo „skutečně“ zrušuje a za větu třetí se vkládá věta „Identifikaci prodávajícího může kolektivní správce požadovat pouze v odůvodněných případech, zejména v případě zpochybnění prodeje, spornosti prodejní ceny nebo neodvedení odměny obchodníkem, přičemž musí zajistit ochranu poskytnutých osobních údajů.“.

27. V § 24 se doplňuje odstavec 7, který zní:

„(7) Pro odměny podle odstavce 1 se použije § 101b odst. 3 a 4 obdobně.“.

28. V § 25 odst. 2 písm. a) se slova „členských států Evropských společenství“ nahrazují slovy „některého z členských států Evropské unie nebo z některého ze států tvořících Evropský hospodářský prostor“.

29. V § 25 odst. 2 se na konci písmene e) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) osoba, která přístroje k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin nebo nenahrané nosiče záznamů nabízí k prodeji nebo prodává, nesdělí-li příslušnému kolektivnímu správci do 15 dnů ode dne, kdy obdržela jeho písemnou výzvu, údaje potřebné pro určení totožnosti osoby, od které přístroje nebo nenahrané nosiče zakoupila za účelem dalšího prodeje, a údaje nezbytné pro výpočet odměny.“.

30. V § 25 odstavec 3 zní:

„(3) Povinnost platit odměnu podle odstavce 1 vzniká

- a) osobám uvedeným v odstavci 2 písm. a) až d) dovozem nebo prvním prodejem přístroje k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin nebo nenahraných nosičů záznamů,
- b) osobám uvedeným v odstavci 2 písm. e) poskytnutím rozmnožovací služby za úplaty zhotovením tiskové rozmnoženiny díla podle § 30a, a
- c) osobám uvedeným v odstavci 2 písm. f) prodejem přístroje k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin nebo nenahraných nosičů záznamů.“.

31. V § 25 odstavce 5 a 6 znějí:

„(5) Pro výpočet výše odměny ze zhotovených tiskových rozmnoženin děl podle odstavce 2 písm. e) se použijí pravidla stanovená v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(6) Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) až e) jsou povinny přihlásit se u příslušného kolektivního správce do 15 dnů od vzniku povinnosti podle odstavce 3 a předkládat mu, vždy souhrnně za kalendářní pololetí, nejpozději však do konce následujícího kalendářního měsíce, informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny, zejména o druhu a počtu prodaných, dovezených nebo přijatých přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístrojů k zhotovování tiskových rozmnoženin a nenahraných nosičů záznamů, jakož i o celkovém počtu tiskových rozmnoženin zhotovených na přístrojích pro poskytování rozmnožovacích služeb za úplatu. Odměna je splatná poslední den kalendářního čtvrtletí následujícího po kalendářním pololetí, za které se odměna platí, pokud se povinná osoba s příslušným kolektivním správcem nedohodnou jinak. Pokud povinná osoba, která kolektivnímu správci nepředložila řádně a včas informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny dle věty první, tak bez zbytečného prodlení neučiní ani ve lhůtě stanovené v písemné upomínce, zvyšuje se výše odměny za příslušné kalendářní pololetí na dvojnásobek obvyklé odměny, již by byla povinna zaplatit, pokud by v prodlení nebyla.“

32. V § 25 odst. 7 větě druhé se slova „v příloze“ nahrazují slovy „v příloze č. 1“.

33. V § 25 odstavec 8 zní:

„(8) Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) až d) a f) odměnu neplatí v případě vývozu nebo odeslání přístrojů nebo nenahraných nosičů záznamů uvedených v odstavci 3 za účelem jejich prodeje v zahraničí. Osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) až d) a f). dále neplatí odměnu z těchto uvedených přístrojů a nenahraných nosičů, budou-li v tuzemsku použity jen k rozmnožování děl na základě licenčních smluv osobami při jejich vlastní činnosti. Osoby uvedené v odstavci 2 písm. e) neplatí odměnu podle odstavce 5, jde-li o prostor, kde se služba poskytuje výhradně zhotovováním rozmnoženin děl na základě licenční smlouvy poskytovatele rozmnožovacích služeb za úplatu nebo třetí osoby, pro kterou poskytovatel tiskové služby zhotovuje, s autorem, nebo jde-li o prostor, ve kterém jsou poskytovatelem zhotovovány výhradně rozmnoženiny sloužící k obchodní a podobné korespondenci pro jediného zákazníka, a to na základě smlouvy s tímto zákazníkem.“

34. Za § 25 se vkládá nový § 25a, který včetně nadpisu zní:

„§ 25a

Právo na přiměřenou odměnu za pronájem

Poskytne-li autor licenci k pronájmu originálu nebo rozmnoženiny díla zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam výrobcí takového záznamu, vzniká mu vůči osobě, která bude originál nebo rozmnoženinu takto zaznamenaného díla pronajímat, právo na přiměřenou odměnu; tohoto práva se autor nemůže vzdát.“

35. V § 26 odst. 2 větě druhé se za slovo „audiovizuální“ vkládají slova „a díla audiovizuálně užitá“ a na konci odstavce 2 se doplňuje věta „Státní fondy uvedené ve větě třetí vedou jmenný seznam autorů, jejichž majetková práva stát zdědil nebo jejichž majetková

práva mu připadla, aktualizují jej za každý kalendářní rok nejpozději do 31. ledna následujícího kalendářního roku a zveřejňují jej způsobem umožňujícím dálkový přístup.“.

36. V § 27 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Doba trvání majetkových práv k hudebnímu dílu s textem, byla-li obě díla vytvořena výslovně pro užití ve spojení, končí, i když nejde o dílo spoluautorů (§ 8), 70 let od smrti poslední přeživší z následujících osob: autora textu a autora hudebního díla. Pro díla hudebně dramatická se použije věta první obdobně.“.

Dosavadní odstavce 6 a 7 se označují jako odstavce 7 a 8.

CELEX: 32011L0077

37. V § 27 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Pro určení doby trvání majetkových práv k osiřelým dílům (§ 27a) se použijí ustanovení odstavců 1 až 8 obdobně.“.

38. V části první hlavě I dílu 3 se za oddíl 5 vkládá nový oddíl 6, který včetně nadpisu zní:

„Oddíl 6

Osiřelé dílo

§ 27a

(1) Za osiřelé dílo se považuje dílo podle § 2, není-li určen jeho autor, nebo i když je určen, není nalezen ani po provedení důsledného vyhledávání podle § 27b zaznamenaného způsobem stanoveným tímto zákonem.

(2) Přísluší-li právo autorské k dílu více než jednomu autorovi a nejsou-li určeni všichni autoři, nebo i když jsou určeni, nejsou nalezeni ani po provedení důsledného vyhledávání podle § 27b a zaznamenaného způsobem stanoveným tímto zákonem, dílo se považuje za osiřelé, pokud jde o práva autorů, kteří nejsou určeni nebo nalezeni. Pokud jde o autory, kteří byli určeni a nalezeni, použije se ve vztahu k jejich právům ustanovení § 12.

(3) Za osiřelá díla jsou za splnění podmínek podle odstavce 1 považována všechna díla autora, není-li prokázán opak.

(4) Dílo není považováno za dílo osiřelé, odpadnou-li podmínky uvedené v odstavci 1. Autor je oprávněn kdykoli ukončit status osiřelého díla tím, že písemně oznámí své autorství k dílu kolektivnímu správci vedoucímu příslušný rejstřík osiřelých děl podle tohoto zákona. Dojde-li k užití osiřelého díla podle § 37a, ukončí autor status osiřelého díla písemným oznámením osobě, která dílo užila v souladu s § 37a odst. 1. Písemné oznámení lze učinit i elektronickými prostředky. Pokud jde o dílo uvedené v odstavci 2, platí pro jeho autory, kteří nebyli určeni nebo nalezeni, ustanovení tohoto odstavce obdobně.

(5) Dílo uvedené v § 37a odst. 1 až 4, které se považuje za osiřelé podle odstavců 1 až 4 v některém z členských států Evropské unie nebo v některém ze států tvořících Evropský

hospodářský prostor, se považuje za osířelé a může být užito podle § 37a ve všech členských státech Evropské unie a ve všech státech tvořících Evropský hospodářský prostor.

§ 27b

(1) Důsledné vyhledávání za účelem zjištění, zda dílo je dílem osířelým, se provede před užitím díla nahlédnutím do vhodných informačních zdrojů příslušných pro jednotlivé druhy děl s cílem určit nebo nalézt autora, a to v tom z členských států Evropské unie nebo v tom ze států tvořících Evropský hospodářský prostor, kde bylo dílo poprvé vydáno nebo poprvé odvysíláno. V případě díla kinematografického nebo audiovizuálního, jehož výrobce má sídlo nebo obvyklé bydliště v některém z členských států Evropské unie nebo v některém ze států tvořících Evropský hospodářský prostor, se důsledné vyhledávání provede v tom z členských států Evropské unie nebo v tom ze států tvořících Evropský hospodářský prostor, kde má výrobce sídlo nebo obvyklé bydliště. V případech uvedených v § 37a odstavec 3 se důsledné vyhledávání provede v tom z členských států Evropské unie nebo v tom ze států tvořících Evropský hospodářský prostor, kde je usazena osoba, která dílo zveřejnila.

(2) V případě, že existují důkazy naznačující, že významné informace o nositelích práv by mohly být nalezeny v jiných než v odstavci 1 uvedených státech, využijí se rovněž zdroje informací dostupné v těchto jiných státech.

(3) Seznam informačních zdrojů pro důsledné vyhledávání, do nichž musí být nahlédnuto, je stanoven v příloze č. 2 k tomuto zákonu.

Dosavadní oddíl 6 se označuje jako oddíl 7.

CELEX: 32012L0028

39. V nadpisu oddílu 7 se slova „a první zveřejnění nezveřejněného volného díla“ zrušují.

40. V § 28 se odstavce 2 a 3 zrušují a zároveň se zrušuje označení odstavce 1.

41. V § 29 odst. 1 se slova „v tomto zákoně“ nahrazují slovem „zákonem“.

42. V § 30 se na konci textu odstavce 3 doplňují slova „nebo vlastní vnitřní potřebu právnické osoby či podnikající fyzické osoby“.

43. V § 30 odst. 5 se slovo „výtvarného“ zrušuje.

44. V § 30a odst. 1 písm. d) se slova „na papír nebo podobný podklad fotografickou technikou nebo jiným postupem s podobnými účinky,“ nahrazují slovy „pomocí přístroje k zhotovování tiskových rozmnoženin na papír nebo podobný podklad,“.

45. V § 30a se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Knihovna (§ 37 odst. 1 a 2) může zhotovit tiskovou rozmnoženinu díla podle odstavce 1 písm. c) a d) pouze z hmotného podkladu.“.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 3.

46. Pod označení § 30b se vkládá nadpis, který zní: „**Předvedení nebo oprava přístroje**“.

47. V § 36 se za slovo „soubornému,“ vkládají slova „které je databází (§ 2 odst. 2 a 5),“.

48. V § 37 se vkládají nové odstavce 1 a 2, které včetně poznámek pod čarou č. 4 a 14 až 17 znějí:

„(1) Knihovnou se pro účely tohoto zákona rozumí:

- a) knihovna zapsaná do evidence knihoven podle zvláštního zákona⁴⁾,
- b) zařízení poskytující knihovnické a informační služby, které není zapsáno do evidence knihoven, pokud jeho provozovatelem je škola nebo školské zařízení¹⁴⁾,
- c) zařízení poskytující knihovnické a informační služby, které není zapsáno do evidence knihoven, pokud jeho provozovatelem je vysoká škola¹⁵⁾,
- d) muzeum či galerie¹⁶⁾, nebo
- e) archiv¹⁷⁾.

(2) Není-li knihovna právnickou osobou, nýbrž částí svého provozovatele, náleží knihovní licence pouze té části provozovatele, která je knihovnou.

⁴⁾ Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵⁾ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

¹⁶⁾ Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní odstavce 1 až 5 se označují jako odstavce 3 až 7.

49. V § 37 odst. 3 úvodní části ustanovení se slova „archiv, muzeum, galerie, škola, vysoká škola a jiné nevýdělečné školské a vzdělávací zařízení⁴⁾,“ zrušují.

50. V § 37 odst. 3 se na konci písmene a) doplňují slova „a to v počtech a formátech nezbytných pro trvalé uchování díla,“.

V § 37 odst. 3 písm. b) se slova „odstavce 2“ nahrazují slovy „odstavce 4“.

51. V § 37 odst. 3 písmeno d) zní:

„d) půjčuje-li na místě samém originály, nebo zpřístupňuje-li způsobem uvedeným v písmeni c) rozmnoženiny bakalářských, diplomových, rigorózních, disertačních a habilitačních prací odevzdaných k obhajobě, a to výhradně pro účely výzkumu nebo soukromého studia.“.

52. V § 37 odst. 4 větě první se slova „osoba uvedená v odst. 1“ nahrazují slovem „knihovna“, za slovo „autorům“ se vkládají slova „a nakladatelům“, slovo „příloze“ se nahrazuje slovy „příloze č. 1“ a věta druhá se nahrazuje větou „Právo na odměnu autor nemá

v případě půjčování zveřejněných děl podle věty první na místě samém, nebo půjčuje-li originály nebo rozmnoženiny vydaných děl knihovna podle odstavce 1 písm. b).“.

53. V § 37 odstavec 5 zní:

„(5) Ustanovení odstavce 4 se nevztahuje na rozmnoženiny děl zaznamenaných na zvukové, zvukově obrazové nebo jiné záznamy, jejichž užití je předmětem prodejních nebo licenčních podmínek, ledaže jde o půjčování na místě samém nebo o půjčování záznamu, který je příslušenstvím věci, jejímž prostřednictvím je vyjádřeno dílo, na které se vztahuje ustanovení odstavce 4. Knihovna je povinna při půjčování na místě samém zamezit možnosti pořízení rozmnoženiny takového záznamu.“.

54. V § 37 odst. 6 větě první se slova „osoba uvedená v odst. 1,“ nahrazují slovem „knihovna,“ a ve větě druhé se slova „Osoba uvedená v odst. 1“ nahrazují slovem „Knihovna“.

55. V § 37 odst. 7 se slova „Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna, lze-li to na ní spravedlivě požadovat,“ nahrazují slovy „Knihovna je povinna“ a slova „výpůjček a“ se nahrazují slovy „výpůjček, a lze-li to na ní spravedlivě požadovat,“.

56. Za § 37 se vkládá nový § 37a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 18 zní:

„§ 37a

Licence pro určitá užití osiřelých děl

(1) Do práva autorského nezasahuje knihovna (§ 37 odst. 1 a 2), která výhradně k dosažení cílů souvisejících s jejím posláním ve veřejném zájmu

- a) rozmnožuje pro účely digitalizace, zpřístupnění podle § 18 odst. 2, indexace, katalogizace, uchovávání nebo obnovy osiřelé dílo (§ 27a) v podobě knihy, časopisu, novin nebo jiné písemnosti nebo osiřelé dílo kinematografické nebo audiovizuální a jde o osiřelé dílo, které je součástí jejich sbírek nebo archivu, nebo
- b) zpřístupňuje takové dílo způsobem uvedeným v § 18 odst. 2.

(2) Do práva autorského nezasahuje provozovatel vysílání ze zákona¹⁸⁾, který výhradně k dosažení cílů souvisejících s jeho posláním ve veřejném zájmu

- a) rozmnožuje pro účely digitalizace, zpřístupnění podle § 18 odst. 2, indexace, katalogizace, uchovávání nebo obnovy osiřelé dílo kinematografické nebo audiovizuální a jde o osiřelé dílo, které je obsaženo v jeho archivu a bylo jím nebo z jeho podnětu vyrobeno před 31. prosincem 2002, nebo
- b) zpřístupňuje takové dílo způsobem uvedeným v § 18 odst. 2.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se vztahují na dílo, které bylo poprvé vydáno, nebo, nebylo-li vydáno, poprvé odvysíláno v některém z členských států Evropské unie nebo v některém ze států tvořících Evropský hospodářský prostor. Nedošlo-li k takovému vydání nebo odvysílání a dílo bylo zveřejněno osobou uvedenou v odstavci 1 nebo 2 se souhlasem autora, vztahují se na ně tato ustanovení, lze-li rozumně předpokládat, že by autor proti jeho užití podle odstavců 1 a 2 neměl námitek.

(4) Ustanovení odstavců 1 a 2 se vztahují rovněž na díla vložená nebo začleněná do osiřelého díla nebo tvořící jeho nedílnou součást.

(5) Při užití podle odstavců 1 a 2 lze vytvářet příjmy výlučně za účelem pokrytí nákladů, které vzniknou v souvislosti s digitalizací osiřelých děl a jejich zpřístupněním veřejnosti.

(6) Za účelem zjištění, zda dílo je dílem osiřelým, zajistí osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 důsledné vyhledávání podle § 27b a bude uchovávat záznamy o jeho provedení.

(7) Při každém užití osiřelého díla je osoba uvedená v odstavci 1 nebo 2 povinna uvádět jméno jeho autora, byl-li určen.

(8) Osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 jsou povinny bez zbytečného odkladu poskytnout ministerstvu

- a) informace o každém svém důsledném vyhledávání, na jehož základě dospěly k závěru, že určité dílo je považováno za osiřelé,
- b) informace o užití podle odstavce 1 nebo 2,
- c) informace o jakékoli změně statusu osiřelého díla, které tyto osoby užily nebo užívají podle odstavce 1 nebo 2,
- d) své kontaktní údaje.

(9) Ministerstvo informace, které obdrží podle odstavce 8, předá bez zbytečného odkladu Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu.²⁾

(10) Autor, který ukončil status osiřelého díla podle ustanovení § 27a odst. 4, má právo na odměnu vůči osobě, která dotčené dílo užila podle odstavce 1 nebo 2. Při určení výše odměny se přihlédne k účelu a okolnostem užití díla, jakož i k rozsahu újmy způsobené autorovi tímto užitím.

(11) Právo na odměnu podle odstavce 10 se řídí právním řádem státu, ve kterém je usazena osoba povinná k placení této odměny.

¹⁸⁾ Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů.“

CELEX: 32012L0028

57. § 38 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 19 zní:

„§ 38

Licence pro osoby se zdravotním postižením

(1) Do práva autorského nezasahuje ten, kdo výhradně pro potřeby osob se zdravotním postižením, v rozsahu odpovídajícím jejich zdravotnímu postižení a nikoliv za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu zhotoví nebo dá zhotovit formátově přístupnou rozmnoženinu díla. Formátově přístupnou rozmnoženinou se rozumí

- a) rozmnoženina díla v alternativním provedení nebo formě umožňující osobám se zrakovým, sluchovým nebo jiným podobným postižením přístup k dílu v rozsahu odpovídajícím jejich postižení, nebo
- b) rozmnoženina díla doplněná o jakékoli zvukové, obrazové nebo textové prostředky nezbytné ke zpřístupnění díla těmto osobám.

(2) Při zhotovení formátově přístupné rozmnoženiny nesmí být provedeny jiné změny díla, než které jsou nezbytné k jeho zpřístupnění osobám uvedeným v odstavci 1. Takto zhotovená rozmnoženina díla může být také rozšiřována a sdělována, pokud se tak neděje za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se vztahují na dílo audiovizuální pouze v případě, bylo-li vydáno.

(4) Do práva autorského nezasahuje dále osoba, která provozuje televizní vysílání a v souladu se zákonem vysílá pořad¹⁹⁾ doplněný zvukovým popisem, jenž slouží ke zpřístupnění pořadu osobám se zrakovým postižením, pokud tato služba není zpoplatněna, nebo neděje-li se tak za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

(5) Do práva autorského nezasahuje také osoba uvedená v § 37 odst. 1 a 2, půjčuje-li originály či rozmnoženiny vydaných děl pro potřeby zdravotně postižených v souvislosti s jejich postižením.

(6) Ustanovení § 30 odst. 5 se použije přiměřeně.

¹⁹⁾ § 2 odst. 1 písm. l) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 341/2004 Sb. a zákona č. 132/2010 Sb.“.

58. V § 38d písm. b) se slova „navrhne nebo provede změnu dokončené stavby, která je vyjádřením architektonického díla,“ nahrazují slovy „užije architektonické dílo vyjádřené stavbou nebo výkresem či plánem pro účely rekonstrukce stavby“ a za slova „zachování hodnoty“ se vkládá slovo „architektonického“.

59. V § 38f se za slovo „satelitního“ vkládá slovo „nezakódovaného“ a na konci § 38f se doplňuje věta „V případě, že budova, popřípadě komplex budov, obsahuje bytové jednotky, nesmí být počet účastnických zásuvek v těchto bytových jednotkách vyšší než 100.“.

60. V § 40 odst. 1 písm. c) úvodní části se za slova „třetí osobě“ vkládají slova „ , a rovněž informací o skutečnostech rozhodných pro výši odměny podle § 24 a 25“.

61. V § 40 odst. 1 písm. c) se na konci bodu 3 slovo „anebo“ zrušuje.

62. V § 40 odst. 1 písm. c) se na konci bodu 4 doplňuje slovo „nebo“ a za bod 4 se doplňuje nový bod 5, který zní:
„5. je osobou povinnou podle § 24 odst. 6 nebo § 25 odst. 2,“.

63. V § 40 odst. 1 se písmeno e) zrušuje.
Dosavadní písmeno f) se označuje jako písmeno e).

64. V § 40 se odstavec 4 zrušuje.

65. Za § 40 se vkládá nový § 40a, který zní:

„§ 40a

(1) Autor má právo na náhradu škody, právo na vydání bezdůvodného obohacení, které ten, kdo do jeho práv neoprávněně zasáhl, v důsledku tohoto zásahu získal, a právo na přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu.

(2) Soud může na návrh stanovit náhradu škody, výši bezdůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění paušální částkou nejméně ve výši dvojnásobku odměny obvyklé za získání licence k příslušnému užití díla v době neoprávněného zásahu do práv autora. Jestliže ten, kdo zasáhl do práv autora nevěděl ani nemohl vědět, že svým jednáním porušuje práva autora, soud paušální částku odškodnění stanoví nejméně ve výši odměny obvyklé za získání licence k příslušnému užití díla v době neoprávněného zásahu do práv autora.

(3) Pokud soud nestanoví odškodnění paušální částkou, přihledne při rozhodování o náhradě škody, o výši bezdůvodného obohacení nebo o přiměřeném zadostiučinění ke všem odpovídajícím okolnostem, jako jsou například nežádoucí hospodářské důsledky včetně ztráty zisku, kterou autor utrpěl, k neoprávněným ziskům toho, kdo do práv autora zasáhl, popřípadě rovněž k jiným než hospodářským hlediskům, jako je například morální újma způsobená autorovi. Přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu může být poskytnuto omluvou nebo v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím.“.

66. § 41 zní:

„§ 41

Má-li jiná osoba než autor výhradní oprávnění k výkonu práva dílo užít, nebo má-li ze zákona svěřen výkon majetkových práv k dílu a neposkytne jinému výhradní oprávnění k výkonu práva dílo užít, právo domáhat se nároků podle § 40 odst. 1 písm. b) až e) a odst. 3 a 4 a § 40a má pouze osoba, jejíž smluvně nebo zákonem nabyté výhradní oprávnění bylo ohroženo nebo porušeno; nároku na přiměřené zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu se tato osoba může domáhat pouze za zásah do majetkových práv autorských. Právo autora domáhat se nároku na přiměřené zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnostních práv autorských a ostatních nároků, jakož i v této souvislosti nároku podle § 40 odst. 3 zůstává větou první nedotčeno.“.

67. V § 43 odst. 1 se za slovo „obchází“ vkládají slova „či jinak maří“.

68. V § 43 odst. 4 se slova „§ 37 odst. 1“ nahrazují slovy „§ 37 odst. 3“.

69. V § 44 odst. 1 se slovo „zastírá“ nahrazuje slovem „zatajuje“.

70. V § 49 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 až 7 se označují jako odstavce 3 až 6.

71. V § 49 odst. 4 se slova „odstavce 4“ nahrazují slovy „odstavce 3“.

72. V § 58 odst. 1 věta druhá zní: „Zaměstnavatel může výkon práv podle věty první postoupit třetí osobě s právem dalšího postoupení, kdy svolení, které je neodvolatelné, se poskytuje obecně ke všem budoucím postoupením, pouze se svolením autora, ledaže se tak děje při prodeji podniku nebo jeho části; tato třetí osoba se považuje za zaměstnavatele.“

73. V § 58 odst. 4 větě druhé se za slova „jiným dílem“ vkládají slova „či jinými prvky“ a za slova „díla souborného“ se vkládají slova „nebo audiovizuálního“.

74. V § 64 se vkládá nový odstavec 1, který zní:

„(1) Dílem audiovizuálně užitým je jakékoli dílo zařazené do díla audiovizuálního, a to jak dílo vytvořené za účelem zařazení do díla audiovizuálního, tak dílo, které bylo do díla audiovizuálního zařazeno, ať již zpracované nebo nezpracované, ač bylo původně vytvořeno k jinému účelu.“

Dosavadní odstavce 1 až 3 se označují jako odstavce 2 až 4.

75. V § 65 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „ , nevyplývá-li z tohoto zákona jinak“.

76. V § 71 se doplňuje odstavec 4, který zní:

„(4) Výkonný umělec, jenž udělil výrobci zvukového záznamu smlouvou výhradní a neomezenou licenci k užití svého zaznamenaného výkonu za jednorázovou odměnu, má právo na roční doplňkovou odměnu. Tato odměna mu přísluší za každý celý rok počínaje prvním dnem kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, ve kterém uplynulo 50 let ode dne, kdy byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, oprávněně sdělen veřejnosti. Práva na roční doplňkovou odměnu se výkonný umělec nemůže vzdát.“

CELEX: 32011L0077

77. Za § 72 se vkládají nové § 72a a 72b, které včetně nadpisů znějí:

„§ 72a

Odstoupení od smlouvy pro nečinnost výrobce

(1) Pokud po uplynutí 50 let ode dne, kdy byl zvukový záznam výkonu oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, oprávněně sdělen veřejnosti, výrobce zvukového záznamu nenabízí rozmnoženiny tohoto záznamu v hmotné podobě k prodeji v dostatečném množství nebo tento záznam nezpřístupňuje veřejnosti způsobem uvedeným v § 18 odst. 2, může výkonný umělec písemně oznámit výrobci zvukového záznamu úmysl odstoupit od smlouvy, kterou mu udělil výhradní a neomezenou licenci k užití svého zaznamenaného uměleckého výkonu. Toto oznámení lze učinit nejdříve prvního dne kalendářního roku bezprostředně následujícího po kalendářním roce, v němž uplynula doba podle věty první. Právo odstoupit od smlouvy může výkonný umělec uplatnit teprve tehdy, jestliže výrobce zvukového záznamu ve lhůtě jednoho roku ode dne, kdy mu výkonný umělec svůj úmysl odstoupit od smlouvy oznámil, nevyužil dotčený záznam oběma způsoby uvedenými ve větě první. Tohoto práva se výkonný umělec nemůže vzdát.

(2) Pokud zvukový záznam obsahuje záznam výkonů více výkonných umělců, mohou tito výkonní umělci odstoupit od smlouvy podle odstavce 1. Pro odstoupení více výkonných umělců od smlouvy podle odstavce 1 se použije přiměřeně § 68.

§ 72b

Opatření k vyvážení smluvních vztahů

Pokud výkonný umělec udělil výrobci zvukového záznamu smlouvou výhradní a neomezenou licenci k užití svého zaznamenaného výkonu a má podle této smlouvy nárok na periodické platby odměn, počínaje prvním dnem kalendářního roku bezprostředně následujícím po kalendářním roce, ve kterém uplynulo 50 let ode dne, kdy byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, oprávněně sdělen veřejnosti, nebude výrobce zvukového záznamu z těchto plateb výkonnému umělci srážet žádné dříve vyplacené zálohy ani smluvně dohodnuté srážky.“.

CELEX: 32011L0077

78. § 73 včetně nadpisu zní:

„§ 73

Trvání majetkových práv výkonného umělce

Majetková práva výkonného umělce trvají 50 let od vytvoření výkonu. Byl-li však v průběhu této doby oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti

- a) jiný než zvukový záznam výkonu, zanikají práva výkonného umělce za 50 let ode dne, kdy došlo k prvnímu oprávněnému vydání nebo sdělení veřejnosti takového záznamu, a to podle toho, která z uvedených událostí nastane dříve,
- b) zvukový záznam výkonu, zanikají práva výkonného umělce za 70 let ode dne, kdy došlo k prvnímu oprávněnému vydání nebo sdělení veřejnosti takového záznamu, a to podle toho, která z uvedených událostí nastane dříve.“.

CELEX: 32011L0077

79. V § 74 se slova „§ 12 odst. 2 a 3“ nahrazují slovy „§ 12 odst. 1 až 3 a 5“ a slova „§ 27 odst. 7,“ se nahrazují slovy „§ 27 odst. 8, § 27a,“.

CELEX: 32012L0028

80. Za § 76 se vkládá nový § 76a, který včetně nadpisu zní:

„§ 76a

Povinnosti výrobce zvukového záznamu v souvislosti s roční doplňkovou odměnou

(1) Na platby roční doplňkové odměny podle § 71 odst. 4 je výrobce zvukového záznamu povinen vyčleňovat částku ve výši odpovídající alespoň 20 % z příjmů získaných v průběhu kalendářního roku, jenž předchází kalendářnímu roku, za který tato odměna přísluší, z rozmnožování, rozšiřování a zpřístupňování veřejnosti podle § 18 odst. 2 dotčeného

zvukového záznamu po uplynutí 50 let ode dne, kdy byl zvukový záznam oprávněně vydán, nebo, nedošlo-li k takovému vydání, oprávněně sdělen veřejnosti. Příjmy podle věty první se rozumí příjmy výrobce zvukových záznamů před odečtením nákladů.

(2) Výrobce je povinen na požádání poskytnout výkonnému umělci, který má nárok na roční doplňkovou odměnu, a příslušnému kolektivnímu správci veškeré informace nezbytné k zajištění plateb této odměny.

(3) Výrobce je povinen částku vyčleněnou podle odstavce 1 odvést příslušnému kolektivnímu správci, který roční doplňkovou odměnu vyplácí jednotlivým oprávněným výkonným umělcům, nejpozději do 31. března kalendářního roku následujícího po roce, za který tato odměna přísluší.

(4) Příjmy z plateb odvedených kolektivnímu správci podle odstavce 3, které se nepodaří při vynaložení přiměřeného úsilí do 3 let od jejich obdržení vyplatit, se uplynutím této doby stávají příjmem Státního fondu kultury České republiky.“

CELEX: 32011L0077

81. V § 77 větách druhé a třetí se číslo „50“ nahrazuje číslem „70“.

CELEX: 32011L0077

82. Za § 77 se vkládá nový § 77a, který zní:

„§ 77a

Došlo-li k odstoupení od smlouvy podle § 72a, práva výrobce zvukových záznamů k danému zvukovému záznamu zanikají.“.

CELEX: 32011L0077

83. V § 78 se slova „§ 9 odst. 2 až 4“ nahrazují slovy „9“ a slova „§ 27 odst. 7,“ se nahrazují slovy „§ 27 odst. 8, 27a,“.

CELEX: 32012L0028

84. V § 82 se slova „§ 9 odst. 2 až 4“ nahrazují slovy „9“ a za slova „§ 27 odst. 7“ se vkládají slova „§ 27a“.

CELEX: 32012L0028

85. V § 86 se slova „§ 9 odst. 2 až 4“ nahrazují slovy „§ 9“, slovo „§ 25,“ se zrušuje, za slova „§ 27 odst. 7,“ se vkládají slova „§ 27a,“ a slova „§ 37 odst. 1 a 4“ se nahrazují slovy „§ 37 odst. 3 a 6“.

CELEX: 32012L0028

86. § 87 zní:

„§ 87

(1) Nakladatel má právo na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu.

(2) Nakladatel má právo na odměnu v souvislosti s půjčováním originálu nebo rozmnoženiny jím vydaného díla podle § 37 odst. 4.

(3) Práva nakladatele trvají 50 let od vydání díla. Pro trvání práv podle odstavců 1 a 2 se použije § 27 odst. 8 obdobně.“.

87. V části první hlavě II se za díl 5 doplňuje nový díl 6, který včetně nadpisu zní:

„Díl 6

Právo prvního zveřejnitel

§ 87a

(1) Tomu, kdo poprvé zveřejní dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, vznikají k tomuto zveřejněnému dílu výlučná majetková práva v rozsahu, v jakém by náležela autorovi díla, pokud by jeho majetková práva k dílu ještě trvala.

(2) Právo podle odstavce 1 je převoditelné a trvá 25 let od zveřejnění díla. Pro počítání doby trvání práva podle odstavce 1 se použije § 27 odst. 8 obdobně.“.

88. V § 94 odst. 1 se slova „§ 9 odst. 2 až 4“ nahrazují slovy „§ 9“ a slova „§ 27 odst. 7“ se nahrazují slovy „§ 27 odst. 8“.

89. V § 96 odst. 1 písm. a) bodě 6 se slova „§ 37 odst. 2“ nahrazují slovy „§ 37 odst. 4“.

90. V § 96 odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „(§ 25a)“.

91. V § 96 odst. 1 písm. c) se slova „kabelovým přenosem děl, živých výkonů a“ nahrazují slovy „přenosem vysílání (§ 22) děl, živě vysílaných uměleckých výkonů a uměleckých“, slova „kabelovým přenosem“ se nahrazují slovy „přenosem vysílání“ a slova „kabelový přenos“ se nahrazují slovy „přenos vysílání“, středník za závorkou se nahrazuje tečkou a následující část textu se včetně tečky na konci písmene zrušuje.

92. V § 96 odst. 1 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena d) a e), která znějí:

„d) právo na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání děl, uměleckých výkonů, zvukových záznamů nebo zvukově obrazových záznamů (§ 23),

e) právo na roční doplňkovou odměnu podle § 71 odst. 4.“.

CELEX 32011L0077

93. V § 96 odst. 4 se slova „ke kabelovému přenosu“ nahrazují slovy „k přenosu vysílání registrací“.

94. Poznámka pod čarou č. 5 zní:

⁵⁾ Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.“

95. V § 98 odst. 7 se slova „§ 37 odst. 2“ nahrazují slovy „§ 37 odst. 4“.

96. V § 98 se doplňuje odstavec 11, který zní:

„(11) Podá-li kolektivní správce žádost o změnu oprávnění, použijí se ustanovení odstavců 1 až 6 a 8 a 9 obdobně.“.

97. Za § 99 se vkládá nový § 99a, který včetně nadpisu zní:

„§ 99a

Informace o udělených oprávněních

Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí o udělení, změně nebo odnětí oprávnění kolektivnímu správci nabylo právní moci, informaci o celkovém rozsahu oprávnění dotčeného kolektivního správce.“

98. V § 100 odst. 1 písm. f) se slova „spravují práva, pokud jsou mu tyto předměty známy“ nahrazují slovy „spravuje práva, a rejstřík osiřelých předmětů ochrany, k nimž kolektivně spravuje práva“.

99. V § 100 odst. 1 se na konci textu písmene j) doplňují slova „; sazby odměn jsou vždy uvedeny bez daně z přidané hodnoty“.

100. V § 100 odst. 1 se za písmeno p) vkládá nové písmeno q), které zní:

„q) vést v rozsahu nezbytném k výkonu kolektivní správy evidenci osob uvedených v § 25 odst. 2 písm. a) až e), jsou-li mu tyto osoby povinny platit odměnu podle § 25 odst. 1,“.

101. V § 100 odst. 1 písm. r) bodu 2 se slova „dne, kdy o to ministerstvo požádá“ nahrazují slovy „dne uzavření smlouvy“.

102. V § 100 odst. 1 písm. r) bod 3 zní:

„3. smlouvy uzavřené kolektivním správcem podle § 97 odst. 5 písm. b) do 15 dnů ode dne uzavření smlouvy,“.

103. V § 100 odst. 1 písm. r) bodu 4 se slova „o to ministerstvo požádá“ nahrazují slovy „se o rozhodnutí dozví“.

104. V § 100 odst. 1 se na konci písmene r) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se bod 5, který zní:

„5. výroční zprávy podle § 100 odst. 1 písm. n) každoročně do 15. července.“.

105. V § 100 odst. 1 písmeno s) zní:

„s) zveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup každoročně do 31. ledna, není-li dále stanoveno jinak

1. návrh výše odměn nebo postupů jejich určení pro jednotlivé způsoby užití předmětů

- ochrany v následujícím kalendářním roce do 31. srpna,
2. sazby odměn nebo způsoby jejich určení pro jednotlivé způsoby užití předmětů ochrany platné od 1. ledna následujícího kalendářního roku do 30. listopadu,
 3. rejstřík jmen a příjmení, popřípadě pseudonymů, nebo názvů nositelů práv, s nimiž uzavřel smlouvu podle písmene b), a evidovaných nositelů práv, je-li to podle uzavřených smluv možné,
 4. rejstřík osiřelých předmětů ochrany,
 5. celkovou výši odměn vybraných v předchozím kalendářním roce v rozčlenění podle jednotlivých práv,
 6. celkovou výši odměn vyplacených tuzemským nositelům práv a celkovou výši odměn vyplacených zahraničním nositelům práv,
 7. výši rezervního fondu a informaci o jeho vypořádání,
 8. celkovou výši účelně vynaložených nákladů požadovaných podle odstavce 2,
 9. seznam platných recipročních smluv uzavřených se zahraničními kolektivními správci podle § 97 odst. 5 písm. a),
 10. seznam platných kolektivních smluv (§ 101),
 11. informaci o pověření společného zástupce podle § 101 odst. 9,
 12. identifikační údaje o osobách evidovaných podle písm. q).“.

106. V § 100 odst. 1 se na konci písmene t) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno u), které zní:

„u) zastupovat v rozsahu stanoveném tímto zákonem nositele práv k osiřelým dílům a jiným osiřelým předmětům ochrany (§ 27a) při výkonu jejich práv.“.

107. V § 100 odst. 3 se na konci textu věty první doplňují slova „ , zejména informací o rozsahu a způsobu užití předmětů ochrany a o skutečnostech rozhodných pro stanovení výše odměn“ a za větu první se vkládá věta „Osoby povinné k platbě zvláštních odměn jsou za účelem prokázání skutečností rozhodných pro výši odměny podle § 24 odst. 6 a § 25 odst. 6 povinny kolektivnímu správci zpřístupnit potřebné doklady v rozsahu nezbytném k prokázání správnosti výše uhrazených odměn.“.

108. V § 100 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Neoznámí-li provozovatel živé veřejné hudební produkce program produkce podle věty druhé do 30 dnů ode dne konání produkce, má se za to, že na produkci byla provozována pouze díla autorů, pro které kolektivní správce právo na živé provozování hudebních děl spravuje.“.

109. V § 100 odst. 6 se na konci písmene b) doplňují slova „včetně zohlednění skutečného rozsahu využití ubytovacích prostor v rámci poskytování služeb spojených s ubytováním,“.

110. V § 100 se doplňuje nový odstavec 8, který zní:

„(8) Není-li prokázán opak, má se za to, že dříve sjednaná výše odměny za užití předmětů ochrany je přiměřená.“.

111. V § 100a odst. 1 se slova „(40 odst. 4)“ nahrazují slovy „(§ 40a)“.

112. V § 101 odst. 1 se věta třetí nahrazuje větou „Smlouvy podle § 100 odst. 1 písm. h) musí být sjednány písemně.“ a věta čtvrtá se zrušuje.

113. V § 101 se odstavce 9 a 10 zrušují.

Dosavadní odstavce 11 a 12 se označují jako odstavce 9 a 10.

114. V § 101 odstavec 10 zní:

„(10) Kolektivní správce, kterému bylo podle § 98 odst. 7 uděleno oprávnění k výběru odměn pro všechny autory nebo pro všechny nositele práv souvisejících s právem autorským, nebo který je společným zástupcem podle odstavce 9, je povinen poskytnout odměny jinému kolektivnímu správci k rozdělení autorům nebo nositelům práv souvisejících s právem autorským, jejichž práva tento jiný kolektivní správce spravuje, a to nejpozději do konce druhého kalendářního měsíce od konce kalendářního pololetí od obdržení odměny, není-li dotčenými kolektivními správci sjednáno jinak.“

115. Za § 101 se vkládají nové § 101a až 101c, které včetně nadpisů znějí:

„§ 101a

Rozšířená kolektivní správa

(1) Poskytne-li hromadnou smlouvou podle § 101 odst. 1 kolektivní správce licenci k užití předmětu ochrany způsobem uvedeným v odstavci 2, platí, že je licence poskytnuta ve vztahu k příslušným předmětům ochrany nositelů práv nejen smluvně zastupovaných, ale i všech ostatních, kteří se pak považují za zastupované ze zákona. To neplatí pro díla audiovizuální ani díla audiovizuálně užitá, s výjimkou audiovizuálně užitých děl hudebních, pokud jde o licenci podle odstavce 2 písmene c) a e), ani pro takového smluvně nezastupovaného nositele práva, který vůči uživateli a příslušnému kolektivnímu správci účinky hromadné smlouvy pro konkrétní případ či pro všechny případy vyloučí. Projeví-li smluvně nezastupovaný nositel práv vůči vyloučit účinky hromadné smlouvy při poskytnutí bezúplatné licence, jsou účinky hromadné smlouvy v rozsahu poskytnuté licence vyloučeny vůči kolektivnímu správci v okamžiku, kdy se o poskytnutí této licence prokazatelně dozví.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje na licence poskytnuté příslušným kolektivním správcem

- a) k provozování uměleckých výkonů ze zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo k provozování takových zvukových záznamů,
- b) k nedivadelnímu provozování hudebních děl s textem či bez textu ze zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům,
- c) k rozhlasovému nebo televiznímu vysílání určitého druhu děl,
- d) k živému nedivadelnímu provozování díla, pokud provozování díla nesměřuje k dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu,
- e) k půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla s výjimkou počítačového programu nebo k půjčování díla nebo výkonu výkonného umělce zaznamenaného na zvukový nebo zvukově obrazový záznam a k půjčování takových záznamů,
- f) ke zpřístupňování díla v nehmotné podobě, včetně zhotovení jeho rozmnoženiny nezbytné pro takové zpřístupnění, jednotlivcům ze strany veřejnosti prostřednictvím k tomu

určených technických zařízení umístěných v objektu knihovny uvedené v § 37 odst. 1 písm. a); toto ustanovení se nevztahuje na počítačové programy,

- g) ke zpřístupňování zveřejněného díla podle § 18 odst. 2, včetně zhotovení jeho rozmnoženiny nezbytné pro takové zpřístupnění, knihovnou uvedenou v § 37 odst. 1 písm. a) jednotlivcům ze strany veřejnosti, pokud o to knihovnu požádají, a to výhradně pro účely výzkumu nebo soukromého studia; toto ustanovení se nevztahuje na počítačové programy, na díla nebo umělecké výkony zaznamenané na zvukový nebo zvukově obrazový záznam, na vydané notové záznamy díla hudebního nebo hudebně dramatického a na díla, která jsou předmětem licenčních smluv podle § 46,
- h) ke zhotovení rozmnoženiny díla zařazeného v registru děl pro užití knihovnami (§ 101b) a ke zpřístupňování takové rozmnoženiny díla podle § 18 odst. 2 knihovnou uvedenou v § 37 odst. 1 písm. a) jednotlivcům ze strany veřejnosti na dobu nepřesahující 5 kalendářních roků,
- i) ke zhotovení tiskové rozmnoženiny díla knihovnou (§ 37 odst. 1 a 2) pomocí přístroje ke zhotovování tiskových rozmnoženin na papír nebo podobný podklad na objednávku jednotlivcům ze strany veřejnosti nad rámec § 30a odst. 2,
- j) ke zhotovení tiskové rozmnoženiny díla pomocí přístroje ke zhotovování tiskových rozmnoženin na papír nebo podobný podklad nad rámec § 30a odst. 1 a k rozšiřování takové rozmnoženiny školou nebo školským či vzdělávacím zařízením, a to výhradně pro účely vzdělávání a nikoli k dosažení přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu,
- k) k provozování děl a uměleckých výkonů ze zvukového nebo zvukově obrazového záznamu nebo k provozování takových zvukových nebo zvukově obrazových záznamů pro účely vzdělávání ve školách nebo školských či vzdělávacích zařízeních nad rámec § 31 odst. 1 písm. c), pokud takové provozování nesměruje k dosažení přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.

(3) Kolektivní správce přihlíží při rozdělování a vyplácení odměn, které vybral na základě hromadné smlouvy podle odstavce 1 pro smluvně nezastupované nositele práv, k těm z nich, kteří se u něj přihlásili k evidenci. Smluvně nezastupované nositele práv, pro které odměny vybral a jsou mu známi, ale nejsou v rejstříku nositelů práv přihlášených k evidenci, vyzve, aby se k evidenci přihlásili.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí obdobně i pro hromadné vymáhání nároku na náhradu škody a na vydání bezdůvodného obohacení.

§ 101b

Registr děl pro užití knihovnami

(1) Národní knihovna České republiky (dále jen „Národní knihovna“) vede registr děl pro užití knihovnami (dále jen „registr“), který zpřístupňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup. Do registru se zařazují výhradně díla slovesná, včetně do nich vložených nebo

začleněných děl výtvarných, fotografických děl, děl vyjádřených postupem podobným fotografii a obrazových záznamů architektonického díla nebo díla užitého umění.

(2) Návrh na zařazení díla do registru může podat nositel práv, knihovna nebo příslušný kolektivní správce. Národní knihovna zveřejňuje návrh na zařazení díla do registru způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(3) Národní knihovna dílo do registru zařadí po prověření, že

- a) dílo v druhově shodném nebo obdobném vyjádření podle jejího zjištění nebylo možno ve lhůtě 6 měsíců od podání návrhu podle odstavce 2 při vynaložení přiměřeného úsilí a za obvyklých podmínek opatřit za úplaty, a
- b) jeho užití není předmětem prodejních nebo licenčních podmínek, které zařazení do registru vylučují.

(4) Národní knihovna zařadí do registru periodický tisk vydaný na území České republiky prokazatelně před 10 a více lety, není-li jeho užití předmětem licenčních podmínek, které zařazení do registru vylučují. Dílo obsažené v jednotlivém vydání periodického tisku se považuje za zařazené do registru jen jako součást takového vydání.

(5) Nositel práv je oprávněn kdykoli Národní knihovnu písemně vyzvat k vyřazení svého díla z registru; tuto výzvu lze učinit i elektronickými prostředky. Národní knihovna dílo z registru vyřadí nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž jí byla výzva doručena. Vyřazením díla z registru není dotčena platnost licence poskytnuté před datem vyřazení.

§ 101c

Licencování užití osiřelých děl

(1) Kolektivní správce zastupuje nositele práv k osiřelému dílu (§ 27a) vlastním jménem a na jeho účet i při výkonu těch majetkových práv, která nejsou právy povinně kolektivně spravovanými (§ 96) nebo právy spravovanými v rámci rozšířené kolektivní správy (§ 101a). Při zastupování nositele práv k osiřelému dílu se má za to, že nositel práv k osiřelému dílu svolil k jeho zveřejnění, úpravám, zpracování včetně překladu, spojení s jiným dílem, zařazení do díla souborného a k tomu, aby osiřelé dílo bylo uváděno na veřejnost bez uvedení autora osiřelého díla, není-li určen.

(2) Kolektivní správce uzavře smlouvu podle § 100 odst. 1 písm. h) bodu 1 se zájemcem o užití osiřelého díla, pokud zájemce prokáže, že ani po důsledném vyhledávání (§ 27b) neurčil nebo nenalezl nositele práv k tomuto dílu. Touto smlouvou se poskytne oprávnění k výkonu práva užít osiřelé dílo pouze na dobu nepřesahující 5 let a pouze pro území České republiky.

(3) Odměny a případné příjmy z vydání bezdůvodného obohacení vybrané v souvislosti s užitím osiřelého díla zůstávají v rezervním fondu příslušného kolektivního správce po dobu 3 let od jejich výběru. Dojde-li během této doby k ukončení statusu příslušného osiřelého díla (§ 27a odst. 4), je kolektivní správce povinen tyto odměny a příjmy vyplatit nositeli práv.

(4) Odměny a příjmy uvedené v odstavci 3, které nebylo možno podle tohoto ustanovení vyplatit, se uplynutím uvedené doby stávají příjmem Státního fondu kultury České republiky, a pokud jde o osiřelá díla audiovizuální a audiovizuálně užitá, Státního fondu kinematografie.

(5) Určení nebo nalezení nositele práv k osiřelému dílu nemá vliv na platnost smlouvy uzavřené podle odstavce 2.

(6) Ustanovení odstavců 1 až 5 se nevztahují na počítačové programy.

(7) Pro zaznamenané umělecké výkony, zvukové záznamy a zvukově obrazové záznamy se ustanovení odstavců 1 až 5 použijí obdobně.“

116. V § 104 odst. 2 se za slova „odst. 4“ vkládají slova „a 5“.

117. V § 104 odstavec 3 zní:

„(3) Z odměn vybraných podle § 37 odst. 4 přísluší 60 % autorům (z toho 45 % autorům děl literárních, včetně děl vědeckých a děl kartografických a 15 % autorům děl výtvarných umění) a 40 % nakladatelům vydaných děl.“

118. V § 105a odst. 2 se za slova „písm. b)“ vkládají slova „a c) lze uložit“ a slova „a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 50 000 Kč“ se zrušují.“

119. V § 105b odst. 1 se na konci písmene c) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno d), které zní:

„d) jako osoba povinná k platbě roční doplňkové odměny podle § 71 odst. 4 tuto odměnu neodvede.“

CELEX 32011L0077

120. V § 105b odst. 2 se slova „se uloží pokuta“ nahrazují slovy „lze uložit pokutu“, slova „písm. b) pokuta“ se nahrazují slovy „písm. b) až d) lze uložit pokutu“ a slova „a za správní delikt podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 50 000 Kč“ se zrušují.

121. Nadpis § 105c zní:

„Společná ustanovení ke správním deliktům“.

122. V § 105c odst. 2 se za slovo „následkům“ vkládají slova „ , době trvání“.

123. Dosavadní příloha se označuje jako příloha č. 1, která včetně označení přílohy a nadpisu zní:

„Příloha č. 1 k zákonu č. 121/2000 Sb.

Sazebník odměn při opětném prodeji originálu díla uměleckého, v souvislosti s rozmnožováním díla pro osobní potřebu a v souvislosti s půjčováním děl

1. Osoby uvedené v § 24 odst. 6 jsou odměnu při opětném prodeji originálu díla uměleckého na území České republiky povinny odvádět příslušnému kolektivnímu správci, jemuž bylo uděleno oprávnění k výkonu kolektivní správy v rozsahu zahrnujícím vybírání odměn od

těchto osob. Odměna činí

a) 4 % z části prodejní ceny do		50 000 EUR,
b) 3 % z části prodejní ceny nad	50 000 EUR do	200 000 EUR,
c) 1 % z části prodejní ceny nad	200 000 EUR do	350 000 EUR,
d) 0,5 % z části prodejní ceny nad	350 000 EUR do	500 000 EUR,
e) 0,25 % z části prodejní ceny nad	500 000 EUR.	

Celková částka odměny nesmí přesáhnout 12 500 EUR.

2. Jednorázové odměny příslušející při dovozu nebo přijetí nebo při prvním prodeji přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů činí 3 % z prodejní ceny prodaných přístrojů, ať tyto přístroje umožňují nahrávání jenom zvuku nebo jenom obrazu nebo společně zvuku i obrazu nebo jiný záznam. U rozhlasových a televizních přijímačů, které umožňují zhotovení záznamu vysílání, činí odměna 1,5 % z prodejní ceny prodaných přijímačů.
3. Odměna podle § 25 odst. 5 činí:
 - a) v prostorách knihoven uvedených v § 37 odst. 1 písm. a) a d) v závislosti na počtu registrovaných uživatelů knihovny
 1. do 500 registrovaných uživatelů 30 Kč měsíčně,
 2. od 501 do 1 400 registrovaných uživatelů 100 Kč měsíčně,
 3. od 1 401 do 5 000 registrovaných uživatelů 250 Kč měsíčně,
 4. od 5 001 do 10 000 registrovaných uživatelů 800 Kč měsíčně,
 5. více než 10 000 registrovaných uživatelů 2 750 Kč měsíčně,
 6. Národní knihovna a Moravská zemská knihovna 10 000 Kč měsíčně.
 - b) v prostorách škol a školských zařízení v závislosti na počtu přístrojů určených k zhotovování tiskových rozmnoženin za úplaty umístěných v těchto prostorách za každý přístroj činí 100,- Kč měsíčně.
 - c) v prostorách vysokých škol v závislosti na počtu přístrojů určených k zhotovování tiskových rozmnoženin za úplaty umístěných v těchto prostorách za každý přístroj 400,- Kč měsíčně.
 - d) v prostorách archivů, státních úřadů a úřadů územních samosprávných celků a v prostorách jiných poskytovatelů rozmnožovacích služeb zvláště za každou provozovnu, a v závislosti na počtu přístrojů určených k zhotovování tiskových rozmnoženin za úplaty umístěných v těchto prostorách
 1. za 1 přístroj 200 Kč měsíčně,
 2. 2 až 3 přístroje 600 Kč měsíčně,
 3. 4 až 5 přístrojů 1 600 Kč měsíčně,
 4. více než 5 přístrojů 2 800 Kč měsíčně.
4. Za osoby uvedené v § 37 odst. 1 platí odměnu podle § 37 odst. 4 jednou ročně příslušnému kolektivnímu správci stát.
5. Odměna za půjčování činí 1 Kč za jednu výpůjčku.“.

124. Příloha č. 2 včetně označení přílohy a nadpisu zní:

„Příloha č. 2 k zákonu č. 121/2000 Sb.

Seznam informačních zdrojů pro důsledné vyhledávání, které musí být prověřeny s cílem zjistit totožnost autora nebo jiného nositele práv k osiřelému dílu nebo nositele práv k jinému osiřelému předmětu ochrany nebo jejich bydliště či pobyt

Informačními zdroji podle § 27a odst. 4 se rozumějí

1. v případě vydaných neperiodických publikací

- a) katalogy Národní knihovny České republiky, Národního archivu a zahraničních knihoven nebo institucí obdobného významu,
- b) zdroje sdružení vydavatelů a autorů v příslušném státě,
- c) stávající databáze a rejstříky WATCH (Writers, Artists and Their Copyright Holders) a ISBN (International Standard Book Number, mezinárodní standardní číslo knihy) a databáze vydaných knih,
- d) rejstříky příslušných kolektivních správců práv, zejména kolektivních správců spravujících práva na rozmnožování,
- e) zdroje propojující databáze a rejstříky, včetně VIAF (Virtual International Authority Files) a ARROW (Accessible Registries of Rights Information and Orphan Works),
- f) seznam autorů, jejichž majetková práva zdědil stát nebo jejichž majetková práva státu připadla, vedený Státním fondem kultury České republiky (§ 26 odst. 2),
- g) titulky a další informace uvedené na vydaných neperiodických publikacích;

2. v případě periodického tisku

- a) katalogy Národní knihovny České republiky, Národního archivu a zahraničních knihoven nebo institucí obdobného významu,
- b) rejstřík ISSN (International Standard Serial Number, mezinárodní standardní číslo seriálové publikace) u periodických publikací,
- c) zdroje sdružení vydavatelů, autorů a novinářů v příslušném státě,
- d) rejstříky příslušných kolektivních správců práv, včetně kolektivních správců spravujících práva na rozmnožování,
- e) seznam autorů, jejichž majetková práva zdědil stát nebo jejichž majetková práva státu připadla, vedený Státním fondem kultury České republiky (§ 26 odst. 2),
- f) titulky a další informace v periodickém tisku;

3. v případě děl výtvarného umění, včetně děl fotografických, děl užitého umění, děl architektonických a dalších takových děl, která jsou obsažena v knihách, odborných časopisech, novinách nebo v jiném periodickém tisku nebo v jiných dílech

- a) zdroje uvedené v písm. a) a b),
- b) rejstříky příslušných kolektivních správců práv, zejména kolektivních správců spravujících práva autorů děl výtvarného umění, včetně kolektivních správců spravujících práva na rozmnožování,
- c) databáze fotobank,

- d) seznam autorů, jejichž majetková práva zdědil stát nebo jejichž majetková práva státu připadla, vedený Státním fondem kultury České republiky (§ 26 odst. 2),
- e) titulky a další informace uvedené na díle nebo na přebalu díla;

4. v případě audiovizuálních děl, děl audiovizuálně užitých a zvukových záznamů

- a) katalogy Národního filmového archivu, Národního archivu a zahraničních institucí podobného významu,
- b) zdroje sdružení výrobců audiovizuálních děl a zvukových záznamů usazených v příslušném státě,
- c) databáze institucí pečujících o filmové nebo zvukové dědictví a národních knihoven,
- d) databáze s příslušnými normami a identifikátory, jako je ISAN (International Standard Audiovisual Number) pro audiovizuální materiály, ISWC (International Standard Music Work Code) pro hudební díla a ISRC (International Standard Recording Code) pro zvukové záznamy,
- e) rejstříky příslušných kolektivních správců práv, zejména kolektivních správců zastupujících autory, výkonné umělce, výrobce zvukových záznamů a výrobce zvukově obrazových záznamů,
- f) databáze ostatních významných sdružení zastupujících určitou kategorii nositelů práv,
- g) seznamy nositelů práv, jejichž majetková práva zdědil stát nebo jejichž majetková práva státu připadla, vedené Státním fondem kultury České republiky a Státním fondem České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie (§ 26 odst. 2),
- h) titulky a další informace uvedené na přebalu díla.“.

CELEX: 32012L0028

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Ustanovení § 27 odst. 6 zákona č. 121/2000 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahuje na hudební díla s textem a díla hudebně dramatická, u nichž je v některém z členských států Evropské unie nebo v některém ze států tvořících Evropský hospodářský prostor dne 1. listopadu 2013 chráněno alespoň hudební dílo nebo text, popřípadě libreto, a na hudební díla s textem vzniklá od tohoto data. Větou první nejsou dotčena užití hudebních děl s textem a děl hudebně dramatických, k nimž došlo ke dni 1. listopadu 2013, ani práva nabytá k těmto dílům třetími osobami.

CELEX: 32011L0077

2. Není-li ve smlouvě, kterou výkonný umělec udělil výrobcí zvukového záznamu výhradní a neomezenou licenci k užití svého zaznamenaného uměleckého výkonu a která byla uzavřena do 1. listopadu 2013, výslovně dohodnuto jinak, má se za to, že tato smlouva zůstává v platnosti i po okamžiku, kdy by podle § 73 zákona č. 121/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, majetková práva výkonného umělce zanikla.

CELEX: 32011L0077

3. Ustanovení § 71 odst. 4, § 72a až 73, § 76a až § 77a a § 96 odst. 1 písm. e) zákona č. 121/2000 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se vztahují na umělecké výkony zaznamenané na zvukový záznam a na zvukové záznamy chráněné podle zákona č. 121/2000 Sb., ve znění účinném po dni nabytí účinnosti tohoto zákona, ke dni 1. listopadu 2013 nebo pořízené po tomto datu.

CELEX: 32011L0077

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. listopadu 2013.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

I. Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA)

1. Důvod předložení a cíle

Návrh novely zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se předkládá podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2012, v návaznosti na zařazení návrhu této normy v plánech legislativních prací v předchozích letech. Jde současně o plnění průběžného úkolu vyplývajícího pro Ministerstvo kultury ze Státní kulturní politiky na léta 2009 – 2014, schválené usnesením vlády č. 1452 ze dne 19. listopadu 2008¹, a rovněž o realizaci programového prohlášení vlády ze dne 4. srpna 2010.² Návrh změny autorského zákona především souvisí s povinnostmi vyplývajícími pro Českou republiku z členství v konkrétně s povinností transponovat příslušné směrnice EU do právního řádu ČR. Součástí navrhovaného zákona jsou ovšem i návrhy změn vzešlé z konzultací vedených Ministerstvem kultury a z poznatků z uplatňování autorského zákona v praxi. Cílem nové úpravy je adekvátně a vyváženě reagovat na dynamický vývoj digitálního prostředí a potřebu co nejširší dostupnosti autorskoprávně chráněného obsahu při současném respektování legitimních zájmů nositelů práv.

1.1. Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů.

1.2 Definice problému

Předkládaný legislativní návrh je zaměřen na řešení následujících problémů:

A) Transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících prodlužuje dobu trvání majetkových práv výkonných umělců k jejich uměleckým

¹ Úkol č. 1.6 Podpora rozvoje autorskoprávního systému, který bude v souladu s mezinárodními a komunitárními závazky založen na vyváženosti mezi legitimními zájmy nositelů práv, uživatelů předmětů autorskoprávní ochrany včetně podnikatelských subjektů i široké veřejnosti.

² Podle svého programového prohlášení bude vláda pokračovat v přípravě novely autorského zákona, k zajištění plné harmonizace autorského zákona s evropským a mezinárodním autorským právem, kdy je základním principem zajištění rovnováhy práv a zájmů nositelů práv na jedné straně a uživatelů práv na straně druhé.

výkonům zaznamenaným na zvukové záznamy a majetkových práv výrobců zvukových záznamů k jejich záznamům z 50 na 70 let. V souvislosti s prodloužením doby trvání práv zavádí několik doprovodných opatření ve prospěch výkonných umělců (roční doplňkovou odměnu, právo na odstoupení od smlouvy a právo na výplatu odměn beze srážek). Dále směrnice harmonizuje výpočet doby trvání majetkových práv k hudebním dílům s textem. Uvedené změny unijních předpisů zatím nejsou součástí českého právního řádu.

B) Transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl zavádí společnou unijní definici osiřelého díla, resp. osiřelého zvukového záznamu, vzájemné uznávání statusu osiřelého díla, pravidla pro důsledné vyhledávání nositelů práv, pravidla pro ukončení statusu osiřelého díla (a záznamu) a zákonnou licenci pro užití osiřelých děl (a záznamů). Směrnicí zůstávají nedotčena vnitrostátní pravidla, ať již existující nebo v budoucnu zavedená, upravující správu práv k osiřelým dílům nebo jiným osiřelým předmětům ochrany, např. pravidla pro tzv. rozšířenou kolektivní správu práv, právní domněnky zastoupení či převodu práv nebo podobná pravidla či jejich kombinace. Platná právní úprava zatím problematiku osiřelých děl výslovně neobsahuje.

C) Nakládání s odměnami podle § 24, které nelze vyplatit nositelům práv

Platná úprava práva na odměnu při opětném prodeji originálu díla uměleckého podle § 24 autorského zákona, odpovídající směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla, neobsahuje pravidla pro nakládání s odměnami, které nelze vyplatit příslušnému nositeli práv, neboť není znám nebo jej nelze ani po uplynutí obecné tříleté promlčecí lhůty dohledat. Právo na odměnu podle § 24 je právem povinně kolektivně spravovaným a příslušný kolektivní správce je tudíž povinen vybrat odměny pro všechny nositele práv za podmínek stanovených autorským zákonem. Zavedení pravidla pro nakládání s uvedenými odměnami je nezbytné pro zajištění právní jistoty všech dotčených subjektů (nositelů práv, kolektivních správců práv i osob povinných platit tyto odměny).

D) Evidence osob povinných platit odměnu podle § 25

Platná právní úprava neposkytuje kolektivním správcům jako soukromoprávním subjektům dostatečné nástroje pro dohledávání, kontrolu a sankcionování povinných osob. To vytváří nerovné podmínky na trhu pro poctivé plátce odměn podle § 25 oproti neplatičům.

E) Nutnost doplnění okruhu osob povinných platit odměny podle § 25

Platná právní úprava odměn podle § 25 autorského zákona (odměny příslušející autorům a dalším nositelům práv v souvislosti s rozmnožováním autorských děl a jiných předmětů ochrany pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu) neumožňuje kolektivním správcům práv efektivně vykonávat správu tohoto práva v případech, kdy povinné osoby neplní své informační povinnosti vůči kolektivnímu správci práv (tzv. šedé dovozy apod.). Důsledkem je neopodstatněná výhoda těchto osob oproti osobám, které uvedené povinnosti řádně plní. Přijetí opatření pro zvýšení efektivnosti výkonu kolektivní správy práv je nutné jak pro

zajištění řádného výkonu kolektivní správy práv, tak pro zajištění rovných podmínek na trhu pro osoby povinné platit tyto odměny.

F) Nevyhovující systém zpoplatnění tiskových rozmnožovacích služeb za úplatu

Platná úprava sazeb odměn placených poskytovateli tiskových rozmnožovacích služeb za úplatu, založená na vykazování počtu zhotovených rozmnoženin, se v praxi ukázala problematická, neboť umožňuje rozdílné výklady na straně povinných osob a kolektivních správců a je obtížně vymahatelná a kontrolovatelná. Podle platné úpravy se odměny stanovené paušální částkou za 1 rozmnoženinu platí podle pravděpodobného počtu zhotovených rozmnoženin autorských děl, přičemž pravděpodobný počet ve výši 70 %, resp. 20 % je stanoven přílohou k autorskému zákonu podle typu prostor, v nichž je uvedená služba poskytována.

G) Potřeba doplnění práva na odměnu za půjčování autorských děl v knihovnách pro nakladatele

Platná právní úprava přiznává právo na odměnu za půjčování autorských děl knihovnami a dalšími zařízeními podle § 37 odst. 3 pouze autorům. Smyslem této odměny je kompenzace autorů za bezplatné užití jejich děl ve veřejném zájmu. Plátcem odměny je stát, který tak činí v rámci svých povinností zajišťovat přístup ke kulturním statkům, vědeckým poznatkům a dalším informacím široké veřejnosti a současně zohledňovat oprávněné zájmy tvůrců a těch, kteří svými investicemi pomáhají výsledky tvorby šířit, na straně jedné, a těch, kdo výsledky této tvorby užívají, ať už jde o zprostředkující uživatele, např. knihovny, nebo o občany jako vlastní adresáty této tvorby na straně druhé. Možnost bezplatného přístupu k autorským dílům má dopady, spočívající v nižších výnosech z prodeje rozmnoženin děl, nejen na autory, ale i na nakladatele. Podobně je tomu v případě zákonné licence umožňující pořizování rozmnoženin vydaných děl pro osobní a vlastní vnitřní potřebu. V daném případě však platná právní úprava nakladatelům právo na odměnu v souvislosti s uvedeným rozmnožováním přiznává. Nakladatelé mají navíc v souvislosti s bezplatným užíváním jimi vydaných děl další povinnosti (odevzdávání povinných výtisků), které jim rovněž nejsou nijak kompenzovány.

H) Problematické vymezení okruhu knihoven, za které stát neplatí odměny za půjčování v knihovnách

Platná právní úprava stanoví výčtem knihovny, za které stát odměnu za půjčování v knihovnách neplatí. Tento výčet obsahuje kromě druhově vymezených školních knihoven a knihoven vysokých škol i konkrétní knihovny, přičemž jde o největší veřejné knihovny v ČR, s největšími objemy půjčovaných autorských děl. Vynětí těchto konkrétních knihoven je problematické z hlediska směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a na půjčování, jakož i o některých právech souvisejících s právem autorským v oblasti duševního vlastnictví, v platném znění (kodifikované znění), a to jak z hlediska cílů sledovaných touto směrnicí, kterým je mj. ochrana práv autorů v souvislosti s půjčováním jejich děl knihovnami a jinými veřejnosti přístupnými zařízeními, tak z hlediska příslušného ustanovení upravujícího právo na odměnu, umožňujícího vyloučit určité kategorie takových zařízení z povinnosti platit odměnu.

I) Nedostatek informačních povinností kolektivního správce práv

Povinnosti kolektivních správců práv zpřístupňovat určité informace jednak uživatelské veřejnosti, jednak Ministerstvu kultury vykonávajícímu dohled nad kolektivními správci, jsou stanoveny velmi úzce. Ačkoli někteří kolektivní správci zveřejňují řadu informací nad rámec svých zákonných povinností, neplatí to o všech. Tato situace nepřispívá k dostatečné transparentnosti výkonu kolektivní správy práv a tím i k vyšší důvěryhodnosti kolektivní správy práv a kolektivních správců samotných.

J) Nedostatečně využitý potenciál rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl knihovnami

Platná právní úprava vycházející z příslušných mezinárodních smluv a unijních předpisů, zejména obsahuje pouze relativně omezené zákonné licence umožňující knihovnám využívat potenciálu digitálních technologií. S výjimkou případů, na které se vztahují zákonné licence upravené autorským zákonem, je pro užití nad rámec takových zákonných licencí nutno sjednávat individuální licenční smlouvy s nositeli práv, popř. postupovat v souladu s příslušnou veřejnou licencí (např. licence Creative Commons), je-li konkrétní dílo či jiný předmět ochrany zpřístupňován veřejnosti pod takovou veřejnou licencí.

K) Ekonomické využití prostředků na digitalizaci při absenci registru děl nedostupných na trhu

Platná právní úprava vycházející z příslušných mezinárodních smluv a unijních předpisů neumožňuje plně využívat potenciál digitálních technologií a zamezit násobnému vynakládání prostředků na digitalizaci a zpřístupňování kulturního dědictví knihovnami a dalšími sbírkovými institucemi. Při zavádění opatření, která by měla zmíněný nedostatek odstranit, konkrétně rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl knihovnami, je nutno vhodným způsobem zajistit ochranu nositelů práv, umožňující jim vyloučit dopady rozšířené kolektivní správy práv v případech, které by byly v rozporu s jejich oprávněnými zájmy (zejména zájmem na ekonomické využití jejich práv ke konkrétním dílům).

L) Nedostatečný legální prostor pro užití děl a jiných předmětů ochrany školami a vzdělávacími zařízeními

Platná právní úprava vycházející z příslušných mezinárodních smluv a unijních předpisů (směrnic EU) umožňuje školám a dalším vzdělávacím zařízením v rámci existujících zákonných licencí pouze relativně omezené užití děl a jiných předmětů ochrany při vyučování. Vzhledem k stále většímu využívání autorských děl a jiných předmětů ochrany při tvorbě výukových materiálů a přímo při výuce či vzdělávání nad rámec zákonných licencí, je nutno zajistit ochranu oprávněných zájmů nositelů práv na straně jedné a právní jistotu uživatelů na straně druhé.

M) Problémy související s hromadnou digitalizací a zpřístupňováním osiřelých děl a jiných předmětů ochrany

Podle platné právní úpravy není v zásadě možné autorskoprávní užití tzv. osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem bez nebezpečí následné žaloby ze strany nositele práv. To znemožňuje zpřístupňování takových předmětů ochrany veřejnosti, ačkoli v mnoha případech jde o díla s vysokou kulturní, odbornou, informační a jinou hodnotou. Směrnice o

osiřelých dílech sice zavádí možnost užití určitých předmětů ochrany za stanovených podmínek, tato úprava je však velmi omezená z hlediska okruhu předmětů ochrany, oprávněných subjektů i způsobů užití.

N) Problematické omezení práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání podle § 23

Stávající znění § 23 obsahuje ve větě druhé a třetí výluky z rozsahu výlučného autorského práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání. Jde jednak o výluky ve prospěch poskytovatelů ubytovacích služeb (formou předepsaného omezení odměny za toto užití v ubytovacích prostorách), jednak o úplnou výluky v případě zpřístupňování díla rozhlasem nebo televizí pacientům při poskytování zdravotních služeb ve zdravotnických zařízeních. Obě tyto výluky byly do uvedeného ustanovení začleněny přes výhrady Ministerstva kultury, při novelizacích stávajícího autorského zákona. Představují zřejmý rozpor nejen se závaznou unijní úpravou, ale především s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a které jsou ve smyslu čl. 10 Ústavy ČR součástí právního řádu České republiky. Na uvedené rozpory byla Česká republika v minulosti již vícekrát upozorněna Evropskou komisí, mj. v rámci řízení o porušení povinností vyplývajících pro Českou republiku z členství v Evropské unii. Problematická úprava vedla k řadě soudních sporů. V podrobnostech odkazujeme na komentář k navržené novelizaci § 23 v bodu 20 Zvláštní části Důvodové zprávy.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen „autorský zákon“), představuje komplexní úpravu práva autorského a práv s autorským právem souvisejících, včetně zvláštního práva pořizovatele databáze, a vychází jednak z mezinárodních smluv, k nimž Česká republika přistoupila, jednak z příslušných unijních předpisů, zejména směrnic EU harmonizujících některé aspekty autorského práva v rámci členských států EU, resp. států tvořících Evropský hospodářský prostor (dále jen „členské státy Eu, resp. EHP“).

Autorský zákon nabyl účinnosti dne 1. prosince 2000 a od té doby byl několikrát novelizován. Nejobsáhlejší (vládní) novela byla přijata zákonem č. 216/2006 Sb. s účinností od 22. května 2006. Touto novelou byla především dokončena transpozice dvou směrnic ES, které v době přijetí autorského zákona v roce 2000 existovaly pouze ve formě návrhu (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla), a dále byla transponována tehdy nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví.

Dalšími novelami důležitými z hlediska právní úpravy autorského práva a práv s ním souvisejících byla novela přijatá na základě poslancecké iniciativy zákonem č. 81/2005 Sb., s účinností od 23. února 2005, a vládní novela přijatá zákonem č. 168/2008 Sb., s účinností od 19. května 2008. První z uvedených novel zavedla výjimku z výlučného práva autorů a nositelů práv souvisejících s právem autorským na provozování rozhlasového a televizního vysílání v hotelových pokojích, která byla posléze soudy shledána v rozporu s mezinárodním právem autorským i s unijním právem. Dále zavedla výjimku z téhož práva při poskytování

zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních a doplnila některá ustanovení týkající se výkonu kolektivní správy práv. Např. pravidla pro stanovování odměn a pro vzájemné zastupování kolektivních správců v případech, kdy totéž právo spravuje více kolektivních správců, a ustanovení o dohledu Ministerstva kultury vykonávaném nad kolektivními správci. Druhá z uvedených novel odstranila v návaznosti na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-305/06 Rafael Hoteles zmíněnou výjimku z výlučného práva autorů a nositelů práv souvisejících s právem autorským na provozování rozhlasového a televizního vysílání v hotelových pokojích a zároveň zavedla tzv. zastropování odměn příslušejících autorům a nositelům práv souvisejících s právem autorským ve výši 50 % koncesionářských poplatků. Dále tato novela odstranila povinnost pro žadatele o oprávnění k výkonu kolektivní správy práv mít sídlo v České republice.

Pokud jde o jednotlivé problematické oblasti, jichž se navrhované změny týkají, je existující právní stav popsán výše v rámci bodu 1.2 (definice problému).

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Ad A)

Subjekty dotčenými uvedeným prodloužením doby trvání majetkových práv jsou především výkonní umělci spolu s výrobcí zvukových záznamů a potenciálně spotřebitelé. Změna způsobu výpočtu doby trvání majetkových práv k hudebním dílům s textem se dotkne nositelů práv k těmto dílům a uživatelů v těch případech, kdy dojde k prodloužení doby ochrany u jednoho z děl (hudby nebo textu), byť mu již uplynula doba ochrany, bude-li druhé z děl ke dni 1. listopadu 2013 chráněno.

Ad B)

Subjekty dotčenými zavedením zákonné licence pro užití osiřelých děl (a záznamů) a s tím souvisejícími povinnostmi provádění důsledného vyhledávání, vedení záznamů o důsledném vyhledávání a předávání informací, jsou dotčeny knihovny, muzea, galerie, archivy a veřejnoprávní vysílatelé a Ministerstvo kultury.

Ad C)

Subjekty dotčenými zavedením režimu pro nakládání s odměnami podle § 24, které nelze vyplatit nositelům práv, jsou příslušný kolektivní správce práv a stát, resp. Státní fond kultury.

Ad D)

Subjekty dotčenými zavedením veřejně dostupné evidence osob povinných platit odměny podle § 25 budou kolektivní správci práv.

Ad E)

Subjekty dotčenými rozšířením okruhu osob povinných platit odměny podle § 25 budou prodejci přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů, přístrojů ke zhotovování tiskových rozmnoženin nebo nenahraných nosičů záznamů a kolektivní správci práv.

Ad F)

Subjekty dotčenými zavedením nového systému zpoplatnění tiskových rozmnožovacích služeb za úplaty jsou poskytovatelé těchto služeb a příslušný kolektivní správce práv.

Ad G)

Subjekty dotčenými zavedením práva na odměnu za půjčování autorských děl v knihovnách pro nakladatele jsou nakladatelé a stát.

Ad H)

Subjekty dotčenými omezením okruhu knihoven, za které stát neplatí odměny za půjčování v knihovnách, jsou nositelé práv a stát.

Ad I)

Subjekty dotčenými rozšířením informačních povinností kolektivního správce práv jsou kolektivní správci práv.

Ad J)

Subjekty dotčenými zavedením rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl knihovnami budou knihovny, zejména Národní knihovna ČR, příslušní kolektivní správci práv a nositelé práv.

Ad K)

Subjekty dotčenými zavedením Registru děl pro užití knihovnami jsou Národní knihovna ČR a nositelé práv.

Ad L)

Subjekty dotčenými zavedením rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl a jiných předmětů ochrany školami a vzdělávacími zařízeními jsou školy a vzdělávací zařízení a kolektivní správci práv.

Ad M)

Subjekty dotčenými zavedením režimu licencování osiřelých děl a jiných předmětů ochrany kolektivním správcem jsou kolektivní správci práv, uživatelé osiřelých děl a jiných předmětů ochrany a nositelé práv k těmto dílům a předmětům ochrany.

Ad N)

Subjekty dotčenými zrušením výlučky z výlučného práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání jsou příslušní nositelé práv. Přímé i nepřímé dopady lze očekávat u subjektů, které v důsledku výlučky dosud mají omezenou povinnost platit odměny z tohoto způsobu užití (tj. poskytovatelé ubytovacích služeb, zejména provozovatelé hotelů a penzionů), nebo které byly od této povinnosti osvobozeny (tj. poskytovatelé zdravotnických služeb). V rámci konzultací bylo konsensuálně navrženo doplnění ustanovení § 100 odst. 6 písm. b) kompenzačním opatřením v zájmu zmírnění možných dopadů na uživatele, a to výslovným doplněním kritéria tzv. obsazenosti, tedy skutečného využití ubytovacích prostor k hospodářskému nebo obchodnímu prospěchu. Toto opatření, v kombinaci se stávajícími kritérii pro sjednávání licenčních odměn, bude východiskem pro rozumné nastavení přiměřených a rovných odměn za toto užití autorských děl a jiných předmětů ochrany.

1.5 Popis cílového stavu

Navrhovanou novelou autorského zákona se sleduje splnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z členství v Evropské unii a odstranění identifikovaných nedostatků platné právní úpravy.

Ad A)

Splnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z členství v EU, konkrétně prodloužení doby ochrany majetkových práv výkonných umělců k jejich uměleckým výkonům zaznamenaným na zvukové záznamy a majetkových práv výrobců zvukových záznamů k jejich záznamům z 50 na 70 let, zavedení příslušných doprovodných opatření ve prospěch výkonných umělců (roční doplňkové odměny, práva na odstoupení od smlouvy a práva na výplatu odměn beze srážek) a zavedení způsobu výpočtu doby trvání majetkových práv k hudebním dílům s textem.

Ad B)

Splnění povinností vyplývajících pro Českou republiku z členství v EU, konkrétně zavedení definice osiřelého díla, resp. osiřelého zvukového záznamu, pravidel o vzájemném uznávání statusu osiřelého díla, pravidel pro důsledné vyhledávání nositelů práv, pravidel pro ukončení statusu osiřelého díla (a záznamu) a zákonné licence pro užití osiřelých děl (a záznamů).

Ad C)

Zavedení režimu pro nakládání s odměnami podle § 24, které nelze vyplatit nositelům práv .

Ad D)

Zavedení veřejně přístupné evidence osob povinných platit odměny podle § 25 s cílem narovnat podmínky na trhu mezi osobami plnícími povinnosti vyplývající z autorského zákona a osobami, které tyto povinnosti neplní.

Ad E)

Rozšíření okruhu osob povinných platit odměny podle § 25 s cílem zvýšit efektivnost výkonu kolektivní správy práv a zároveň zajistit rovné podmínky na trhu pro osoby povinné platit tyto odměny.

Ad F)

Zjednodušení systému zpoplatnění tiskových rozmnožovacích služeb za úplatu z dosavadního systému platby podle počtu zhotovených rozmnoženin na systém paušálně stanovených sazeb podle typu prostor, v nichž se služba poskytuje.

Ad G)

Zavedení práva na odměnu za půjčování autorských děl v knihovnách pro nakladatele za účelem částečné kompenzace investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnami ve veřejném zájmu.

Ad H)

Omezení okruhu knihoven, za které stát neplatí odměny za půjčování v knihovnách, s cílem zaručit příslušnou ochranu práv autorů v souvislosti s půjčováním jejich děl knihovnami.

Ad I)

Rozšíření informačních povinností kolektivních správců práv s cílem zvýšit transparentnost a důvěryhodnost kolektivní správy práv jako takové.

Ad J)

Zavedení rozšířené kolektivní správy práv pro některá užití autorských děl knihovnami s cílem umožnit využití potenciálu digitálních technologií a redukovat tak náklady spojené s digitalizací a zpřístupňováním knihovních fondů.

Ad K)

Vytvoření Registru děl pro užití knihovnami, ve spojení se zavedením rozšířené kolektivní správy práv pro některá užití autorských děl knihovnami, souvisí s digitalizací a zpřístupňováním digitalizovaných knihovních fondů veřejnosti. Registr umožní efektivní ochranu oprávněných zájmů nositelů práv, konkrétně usnadní vyloučit užití konkrétních autorských děl v případech, kdy by takové užití bylo v rozporu s oprávněnými zájmy nositelů (zejména se zájmem na ekonomické využití jejich práv ke konkrétním dílům).

Ad L)

Zavedení rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl a jiných předmětů ochrany školami a vzdělávacími zařízeními, které umožní legální využívání autorských děl a jiných předmětů ochrany při tvorbě výukových materiálů, jakož i přímo při výuce či vzdělávání nad rámec existujících zákonných licencí.

Ad M)

Zavedení režimu licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany kolektivním správcem s cílem umožnit autorskoprávní užití takových předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem.

Ad N)

Zrušením stávajících výluk z výlučného práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání bude český autorský zákon uveden do souladu s unijním právem a s mezinárodními závazky.

1.6 Zhodnocení rizika

Ad A)

V případě nedodržení lhůty pro transpozici směrnice o prodloužení doby ochrany, která končí 30. října 2013, hrozí České republice postihy ze strany Evropské unie za porušení této povinnosti.

Ad B)

V případě nedodržení lhůty pro transpozici směrnice o osiřelých dílech, která končí 29. října 2014, hrozí České republice postihy ze strany Evropské unie za porušení této povinnosti.

Ad C)

V případě nezavedení režimu pro nakládání s odměnami podle § 24 autorského zákona, které nelze ani po uplynutí obecné promlčecí lhůty vyplatit příslušnému nositeli práv, bude přetrvávat právní nejistota kolektivního správce práv i osob povinných platit tyto odměny ohledně možnosti nakládat s takovými odměnami.

Ad D)

V případě nezavedení veřejně přístupné evidence osob povinných platit odměny podle § 25 bude přetrvávat stávající stav nerovných podmínek na trhu mezi osobami plnícími povinnosti podle autorského zákona a osobami, které tyto povinnosti neplní.

Ad E)

Nepřijetí opatření umožňujícího kolektivním správcům získávat informace o dovozech či prodejích přístrojů k pořizování tiskových rozmnoženin nebo rozmnoženin záznamů a nenahraných nosičů od prodejců těchto přístrojů a nosičů, zachová stávající stav nerovných podmínek na trhu mezi subjekty řádně plnícími povinnosti podle autorského zákona a těmi, kteří je neplní.

Ad F)

Zachováním stávající úpravy nebudou odstraněny problémy s výkladem příslušných ustanovení a s jejich vymahatelností a kontrolovatelností.

Ad G)

Platná právní úprava nezajišťující nakladatelům právo na odměnu z půjčování v knihovnách, jakožto částečné kompenzace nakladatelů v souvislosti s bezplatným užíváním jejich děl představuje (spolu s dalšími faktory, např. zvýšením DPH) riziko pro další rozvoj tohoto odvětví.

Ad H)

Platná právní úprava neodpovídající zcela přesně příslušné unijní směrnici představuje riziko možných postihů ze strany Evropské komise (dále jen „Komise“).

Ad I)

Nepřijetí navrhovaného rozšíření informačních povinností kolektivních správců práv v rámci tohoto návrhu změny zákona nepředstavuje zásadní riziko z toho důvodu, že v rámci EU se na podzim 2012 začal projednávat návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu /KOM(2012)372 final/ ze dne 12. července 2012, obsahující mj. ustanovení o informačních povinnostech kolektivních správců práv. Lze očekávat, že v návaznosti na finální podobu zmíněné směrnice bude nutno upravit i příslušnou část autorského zákona.

Ad J)

Nezavedení rozšířené kolektivní správy práv pro některá užití autorských děl knihovny neumožní využití potenciálu digitálních technologií a redukování nákladů spojených s digitalizací knihovnických fondů. Knihovny budou nadále ve všech případech, kdy je to podle autorského zákona nezbytné, uzavírat individuální licenční smlouvy s nositeli práv.

Ad K)

Nepřijetím opatření souvisejícího se zavedením rozšířené kolektivní správy práv pro některá užití autorských děl knihovny nebude zaručena možnost efektivní ochrany oprávněných zájmů nositelů práv.

Ad L)

Nezavedením rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl a jiných předmětů ochrany školami a vzdělávacími zařízeními zůstane zachován stávající stav, kdy užití předmětů ochrany bez nutnosti uzavírat licenční smlouvu a platit odměnu je omezeno na případy uvedené v příslušných ustanoveních autorského zákona upravujícího zákonné licence. V ostatních případech budou muset uživatelé nadále uzavírat licenční smlouvy s nositeli práv, popř. setrvávat v právní nejistotě ohledně legálnosti užití autorských děl a jiných předmětů ochrany.

Ad M)

Nezavedení režimu licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany kolektivním správcem s cílem umožnit autorskoprávní užití takových předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem, zůstane zachován stávající stav, kdy užití předmětů ochrany bez nutnosti uzavírat licenční smlouvu a platit odměnu je omezeno na případy uvedené v příslušných ustanoveních autorského zákona upravujícího zákonné licence. V případě osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany nepřipadá v úvahu uzavření licenční smlouvy přímo s nositelem práv (neboť ten není určen nebo není dohledatelný).

Ad N)

Neřešení problému představuje především riziko, že Komise bude pokračovat v zahájeném řízení proti České republice pro porušení závazku vůči EU, a to podáním žaloby u Soudního dvora EU. Dalším rizikem je případné uplatnění nároků na náhradu škody nositeli práv, resp. kolektivními správci, kteří je zastupují, s odvoláním na mezinárodní závazky ČR.

2. Návrh variant řešení

Ad A)

A.1 Nulová varianta

S ohledem na povinnosti vyplývající z členství ČR v EU nepřipadá nulová varianta v úvahu.

A.2 Navrhovaná transpozice směrnice

Směrnice 2011/77/EU neposkytuje členským státům volnost při přijímání národní úpravy. Z toho důvodu nepřipadají v úvahu různé varianty její transpozice.

Ad B)

B.1 Nulová varianta

S ohledem na povinnosti vyplývající z členství ČR v EU nepřipadá nulová varianta v úvahu.

B.2 Varianta „zákonná licence a odměna placená uživatelem (oprávněným subjektem)“

Zavedení zákonné licence podle směrnice o osiřelých dílech a stanovení nároku nositele práv k osiřelému dílu nebo osiřelému zvukovému záznamu, který ukončí status osiřelého díla, resp. zvukového záznamu, na odměnu od uživatele.

B.3 Varianta „úplatná zákoná licence“

Zavedení úplatné zákonné licence podle směrnice o osiřelých dílech, kdy odměna je stanovena paušální částkou za 1 dílo, resp. zvukový záznam, odváděnou jednou ročně kolektivnímu správci práv.

Ad C)

C.1 Nulová varianta

Ponechání stávající právní úpravy beze změny.

C. 2 Varianta „zrušení povinné kolektivní správy práv“

Zrušením povinné kolektivní správy práv by příslušný kolektivní správce práv zastupoval pro výkon práva na odměnu podle § 24 pouze ty nositele práv, kteří by s ním uzavřeli smlouvu o zastupování nebo se u něho přihlásili k evidenci. Zároveň by nebyl vyloučen individuální výkon těchto práv nositeli práv samotnými.

C. 3 Varianta „vracení odměny plátcům odměny“

Stanovení povinnosti kolektivního správce práv vracet odměny, které byly vybrány v rámci povinné kolektivní správy práva na odměnu podle § 24 a které nelze po uplynutí obecné promlčecí lhůty vyplatit příslušným nositelům práv, plátcům odměn.

C.4 Varianta „odvod odměn do Státního fondu kultury ČR“

Stanovení povinnosti kolektivního správce práv odvádět odměny, které byly vybrány v rámci povinné kolektivní správy práva na odměnu podle § 24 a které nelze po uplynutí obecné promlčecí lhůty vyplatit příslušným nositelům práv, do Státního fondu kultury ČR. Tyto odměny by tak podléhaly stejnému režimu jako odměny vybrané kolektivními správci v rámci licencování užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany.

Ad D)

D.1 Nulová varianta

Ponechání stávající právní úpravy, kdy osoby povinné platit odměnu podle § 25 nejsou evidovány ani není veřejně dostupný seznam těchto povinných osob, beze změny.

D. 2 Varianta „Evidence povinných osob vedená Ministerstvem kultury nebo jiným orgánem státní správy“

Zavedení evidence povinných osob, kterou by vedl a zpřístupňoval způsobem umožňujícím dálkový přístup orgán státní správy (např. Ministerstvo kultury).

D. 3 Varianta „Evidence povinných osob vedená kolektivními správci práv“

Zavedení povinnosti kolektivních správců zpřístupňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup údaje o osobách povinných platit odměny podle § 25.

Ad E)

E.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy, kdy jsou osobami povinnými platit odměny z nenahraných nosičů a z přístrojů k pořizování rozmnoženin děl a záznamů pouze dovozci, příjemci a výrobci, beze změny.

E.2 Varianta „rozšíření okruhu povinných osob o prodejce přístrojů a nosičů“

Rozšíření okruhu osob povinných platit odměny podle § 25 o prodejce nenahraných nosičů a přístrojů k zhotovování rozmnoženin záznamů nebo ke zhotovování tiskových rozmnoženin při současném zohlednění účelu, který je tím sledován (stanovením užšího rozsahu povinností těchto osob vůči kolektivním správcům práv ve srovnání s ostatními povinnými osobami).

Ad F)

F.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy paušálních sazeb za rozmnoženinu díla beze změny.

F.2 Varianta „doplnění možnosti dohody s kolektivním správcem práv“

Doplnění platné právní úpravy o možnost stran (povinné osoby a příslušného kolektivního správce) sjednat jiný režim výpočtu a placení odměn, než jaký je stanoven autorským zákonem. (Takový model byl obsažen v návrhu vládní novely autorského zákona, která byla posléze přijata pod č. 216/2006 Sb., avšak v podobě takovou dohodu neumožňující.)

F.3 Varianta „zavedení paušálních sazeb“

Změna stávající právní úpravy spočívající v přechodu od sazeb za rozmnoženinu k paušálním sazbám podle typu prostor, v nichž je služba poskytována, a podle dalších kritérií (podle počtu registrovaných uživatelů, podle typu školy či vzdělávacího zařízení a podle počtu přístrojů).

Ad G)

G.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy, přiznávající právo na odměnu za půjčování v knihovnách jen autorům, beze změny.

G.2 Zavedení práva na odměnu za půjčování v knihovnách pro nakladatele

Zavedení práva na odměnu za půjčování v knihovnách, jakožto částečné kompenzace investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnami ve veřejném zájmu.

Ad H)

H.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy beze změny.

H.2 Zrušení výjimky z placení odměn za půjčování pro zákonem stanovené knihovny

Vypuštění celého stávajícího výčtu knihoven v platném § 37 odst. 2. Odměna za půjčování v knihovnách by autorům (a nakladatelům) náležela za půjčování ve všech knihovnách bez výjimky.

H.3 Omezení výjimky z placení odměny za půjčování na určité druhově vymezené knihovny

Omezení výjimky z placení odměn jen na určité druhově určené knihovny, konkrétně knihovny škol nebo školských zařízení, nikoli však knihovny vysokých škol.

Ad I)

I.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy, ukládající kolektivním správcům práv informační povinnosti pouze v omezeném rozsahu, beze změny.

I.2 Rozšíření informačních povinností kolektivního správce práv stanovením výčtu informací, které bude kolektivní správce povinně zveřejňovat, včetně způsobu a termínů takového zveřejňování.

Ad J)

J.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy, vyžadující uzavírání individuálních smluv s nositeli práv, beze změny.

J.2 Zavedení rozšířené kolektivní správy práv pro některá další užití děl knihovnami

Rozšíření okruhu práv spravovaných kolektivními správci v rámci tzv. rozšířené kolektivní správy práv o některá další práva na užití děl knihovnami.

Ad K)

K.1 Nulová varianta

Nezavedení Registru děl pro užití knihovnami.

K.2 Zavedení Registru děl pro užití knihovnami vedeného Národní knihovnou ČR

Zavedení Registru děl pro užití knihovnami, který povede Národní knihovna ČR a do něhož se budou zařazovat příslušné údaje o dílech - literárních dílech, včetně do nich vložených či začleněných ilustrací, obsažených v neperiodických a periodických publikacích - nedostupných na trhu za obvyklých podmínek v běžné distribuční síti.

K.3 Zavedení Registru děl pro užití knihovnami vedeného kolektivními správci práv

Zavedení Registru děl pro užití knihovnami, který povede kolektivní správce práv a do něhož se budou zařazovat příslušné údaje o dílech - literárních dílech, včetně do nich vložených či začleněných ilustrací, obsažených v neperiodických a periodických publikacích - nedostupných na trhu za obvyklých podmínek v běžné distribuční síti.

Ad L)

L.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy, vyžadující uzavírání individuálních smluv s nositeli práv, beze změny.

L.2 Zavedení rozšířené kolektivní správy práv pro užití děl a jiných předmětů ochrany školami a vzdělávacími zařízeními

Rozšíření okruhu práv spravovaných kolektivními správci v rámci tzv. rozšířené kolektivní správy práv o některá další práva pro užití zaznamenaných děl a výkonů a záznamů ve školách a vzdělávacích zařízeních (právo na rozmnožování a na provozování děl a výkonů ze záznamů a na provozování záznamů).

Ad M)

M.1 Nulová varianta

Nezavedení režimu licencování osiřelých děl a jiných předmětů ochrany.

M.2 Licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany orgánem státní správy

Zavedení licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany orgánem státní správy.

L.3 Licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany kolektivním správcem práv

Zavedení režimu licencování užití osiřelých děl a jiných předmětů ochrany kolektivním správcem práv.

Ad N)

N.1 Nulová varianta

Ponechání stávající úpravy beze změny.

N.2 Varianta zrušení výluk z výlučného práva na provozování rozhlasového či televizního vysílání. Důsledné uvedení autorského zákona do souladu s právem EU a se závazky z mezinárodních smluv, které jsou součástí našeho právního řádu, lze realizovat pouze úplnou eliminací obou stávajících výluk. Legitimní zájmy subjektů, jimž tyto výluky svědčí, jsou zohledněny kritérii, k nimž je nutno přihlížet při sjednávání příslušných licenčních smluv a která jsou uvedena v § 100 odst. 6, včetně navrhovaného doplnění kritéria obsazenosti.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

Ad A.2 (nulová varianta A.1 nepřipadá v úvahu)

Přínosy:

Zlepšení ekonomické situace výkonných umělců, zejména těch, kteří jsou závislí na příjmech z výkonu práv, a tzv. studiových hudebníků, kteří uzavřeli v minulosti smlouvy s výrobcí zvukových záznamů za jednorázovou odměnu. Prodloužení doby ochrany práv výrobců zvukových nahrávek zajistí těmto výrobcům možnost získávat po delší dobu příjmy z výkonu práv ke zvukovým nahrávkám a využívat je k investování do nových talentů apod. Stimulování výrobců zvukových záznamů k využívání starších nahrávek – v opačném případě bude mít výkonný umělec možnost odstoupit od smlouvy s výrobcem a práva výrobce k danému záznamu zaniknou ještě před uplynutím 70 let doby ochrany.

Zjednodušení výpočtu doby trvání majetkových práv hudebních děl s textem, byla-li obě vytvořena k užití ve spojení, a tím i zjednodušení výkonu práv k takovým dílům.

Prodloužení doby ochrany práv u těch děl (hudebních nebo textů), u nichž již doba ochrany uplynula, ale v souvislosti se sjednocením počítání doby ochrany se obnoví.

Náklady:

V souvislosti s transpozicí směrnice o prodloužení doby ochrany se předpokládají určité administrativní a finanční náklady na straně výrobců zvukových záznamů, spojené s jejich povinnostmi odvádět jednou ročně příslušnému kolektivnímu správci práv alespoň 20 %

z hrubých příjmů z výnosů z užití těch zvukových nahrávek, u nichž dojde k prodloužení doby ochrany. Výši nákladů nelze odhadnout, neboť budou záviset na tom, v jakém rozsahu budou tyto starší zvukové záznamy užívány (odhady výrobců zvukových záznamů nejsou k dispozici). Tyto náklady však budou kompenzovány příjmy z využití zvukových nahrávek v prodloužené době ochrany. Náklady na straně uživatelů a spotřebitelů se v souvislosti s prodloužením doby trvání majetkových práv výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů neočekávají. Podle výsledků průzkumů, které měla k dispozici Komise při zpracovávání návrhu směrnice, se ceny nahraných nosičů výrazně neliší v závislosti na tom, zda jde o ještě chráněný výkon či záznam nebo nikoli. Obdobně se neočekává zvýšení paušálních sazeb odměn za užití zvukových záznamů uplatňovaných kolektivními správci práv.

Ad B) (nulová varianta B.1 nepřipadá v úvahu)

Přínosy:

Přínosem obou variant B.2 i B.3 je umožnění užití určitých osiřelých předmětů ochrany knihovnami, muzei a dalšími kulturními a vzdělávacími institucemi a veřejnoprávními vysílacími, konkrétně digitalizací a zpřístupněním těchto předmětů ochrany prostřednictvím tzv. digitálních knihoven a obdobných projektů (na internetu). Tím bude umožněno zpřístupnění kulturního a vědeckého obsahu, který by jinak zůstal dostupný pouze omezenému okruhu veřejnosti. Zpřístupnění bude díky vzájemnému uznávání statusu osiřelého díla/zvukového záznamu umožněno nejen v rámci samotné České republiky, ale v rámci celé Evropské unie, resp. Evropského hospodářského prostoru.

Zavedení jednotné unijní databáze osiřelých děl, vedené Úřadem pro harmonizaci na vnitřním trhu, odstraní nutnost opakovaného provádění vyhledávání nositelů práv.

Náklady:

Náklady spojené s uplatňováním právní úpravy v případech varianty B.2 i B.3 budou spojeny s prováděním důsledného vyhledávání nositelů práv, a to formou vyhledávání v katalogích knihoven, archivů, kolektivních správců, asociací sdružujících nositele práv, na internetu apod. Náklady na takové vyhledávání se liší v závislosti na různých faktorech (např. stáří díla, existenci dostupných informačních zdrojů, druhu předmětu ochrany apod.). Podle hrubých odhadů Národní knihovny ČR by náklady na ověření jednoho jména činily 25 Kč (bez mzdových nákladů a event. úhrad kolektivním správcům, popř. jiným subjektům, za jimi prováděné vyhledávání). Uvedené náklady nejsou náklady, které by oprávněným subjektům vznikaly nově. V případech, kdy má uživatel (včetně knihoven, muzeí a dalších oprávněných subjektů ve smyslu směrnice o osiřelých dílech) zájem užit dílo či jiný předmět ochrany způsobem, který vyžaduje uzavření licenční smlouvy s nositelem práv, musí de facto důsledné vyhledávání provést a nositele práv nalézt již dnes. S ohledem na současné zavedení veřejně dostupných evidencí osiřelých děl (např. unijní databáze, která bude zřízena u Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu, rejstříky osiřelých děl vedených kolektivními správci) lze předpokládat, že se postupně bude potřeba opakovaného důsledného vyhledávání snižovat, a tím budou klesat i náklady s ním spojené.

Podle varianty B.2 by uživatelé (oprávněné subjekty ve smyslu směrnice o osiřelých dílech) platili odměnu tomu nositeli práv, který by ukončil status osiřelého díla, přímo. Předpokládá se, že pokud bude zákonná licence oprávněnými subjekty využívána, pak spíše v individuálních případech a přednostně u starších děl, u nichž je minimální pravděpodobnost ukončení statusu osiřelého díla a komerční využitelnosti, resp. újmy způsobené nositeli práv užitím díla podle zákonné licence. Náklady na odměny se proto předpokládají v nulové nebo minimální výši.

Podle varianty B.3 by odměna byla stanovena obdobně jako je tomu v případě odměny za půjčování v knihovnách podle § 37 odst. 2 a bodů 9 a 10 Přílohy k autorskému zákonu, v platném znění, tj. paušální sazbou za jedno dílo (záznam). V takovém případě by vznikl každoroční nárok na státní rozpočet ve výši paušálně stanovené odměny vynásobené počtem osiřelých děl (knih, časopisů, audiovizuálních děl, zvukových záznamů) obsažených v knihovních fondech, muzejních a galerijních sbírkách a archívech veřejnoprávních vysílatelů, které by byly v daném kalendářním roce digitalizovány a zpřístupněny veřejnosti on-line.

Ad C)

Přínosy:

S nulovou variantou C.1 nejsou spojeny žádné přínosy.

Přínosem variant C.2 až C.3 je odstranění právní nejistoty ohledně možnosti nakládání s odměnami, které kolektivní správce vybral podle § 24, ale které nemohl vyplatit příslušným nositelům práv, protože tito nejsou známi nebo dohledatelní.

Přínosem varianty C.4 (odvody uvedených odměn do Státního fondu kultury) je získání mimorozpočtového zdroje pro financování kultury. Finanční prostředky z takového zdroje by Státní fond kultury využíval obvyklým způsobem, tj. k podpoře nové tvorby apod. Výši příjmů z tohoto zdroje je obtížné odhadovat, bude záviset na množství realizovaných prodejů děl autorů, jichž by se daná situace týkala, a na výši prodejní ceny. Podle údajů příslušného kolektivního správce práv se problém nevyplacitelnosti odměn týká přibližně 3,9 až 4 % vybraných odměn. Pokud by se orientačně vycházelo z částky vybrané kolektivním správcem v roce 2011 (13 392 000 Kč), jednalo by se přibližně o částku 0,5 milionu Kč.

Náklady:

S variantou C.1 nejsou spojeny žádné náklady, zůstane však nevyřešen problém s nevyplacitelnými odměnami.

Varianta C.2 (zrušení povinné kolektivní správy práva na odměnu podle § 24) představuje zvýšené administrativní nároky na plátce odměn. Nároku na odměnu by se mohli domáhat kromě kolektivního správce práv zastupujícího jen nositele práv, kteří s ním uzavřeli smlouvu o zastupování, i jednotliví nositelé práv. S tím by bylo spojené nezbytné ověřování oprávněnosti nároku, individuální vyplácení odměn apod.

Varianta C.3 může přinést zvýšené administrativní nároky na kolektivního správce práv spojené s dohledáváním osoby, které by měla být odměna vrácena, zejm. v případě, že v mezidobí dojde k zániku plátce odměny (obchodníka).

Varianta C.4 (odvod odměn do Státního fondu kultury ČR) nepředstavuje zvýšené administrativní nároky pro kolektivního správce práv.

Ad D)

Přínosy:

S nulovou variantou D.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty D.2 i D.3 je zajištění dostupnosti informací o osobách plnících povinnosti podle § 25. Přínosem varianty D.3 je využití již existujících informací shromažďovaných kolektivními správci práv v rámci výkonu kolektivní správy práv.

Náklady:

S variantou D.1 nejsou spojeny žádné náklady. Varianta D.2 představuje zvýšené nároky na státní rozpočet, konkrétně na softwarové zajištění evidence a náklady na personální zajištění. Pro povinné osoby znamená administrativní náklady spojené se zasláním údajů státnímu

orgánu. Varianta D.3 představuje pro kolektivní správce minimální náklady finanční i administrativní. Pro povinné osoby nepředstavuje žádné nové administrativní ani jiné náklady.

Ad E)

Přínosy:

S nulovou variantou E.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty E.2 je zajištění efektivnějšího výkonu kolektivní správy práva na odměnu podle § 25 prostřednictvím možnosti kolektivního správce získat informace o výrobcích nebo dovozcích/příjemcích nenahraných nosičů a přístrojů k pořizování rozmnoženin děl a jiných předmětů ochrany od prodejců těchto nosičů a přístrojů, a to zejm. v případech podezření na šedé dovozy apod.

Náklady:

S variantou E.1 nejsou spojeny žádné náklady. S variantou E.2 budou spojeny minimální administrativní ad hoc náklady kolektivních správců a povinných osob spojené s vyžádáním, resp. poskytnutím informací stanovených zákonem.

Ad F)

Přínosy:

S nulovou variantou F.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty F.2 je, alternativně k paušálně stanoveným sazbám, umožnění dohody mezi kolektivním správcem a práv a povinnou osobou o výši odměny placené v souvislosti s poskytováním rozmnožovacích služeb za úplatu. Přínosem varianty F.3 je snížení administrativní zátěže spojené s vykazováním počtu zhotovených rozmnoženin a usnadnění finančního plánování povinných osob.

Náklady:

S variantou F.1 nejsou spojeny žádné náklady. S variantou F.2 jsou spojeny náklady na úhradu odměn v paušálně stanovené výši nebo, v případě využití možnosti sjednat jinak s kolektivním správcem, v dohodnuté výši. S variantou F.3 jsou spojeny náklady na úhradu odměn v paušálně stanovené výši (viz tabulka).

Ad G)

Přínosy:

S nulovou variantou G.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty G.2 je zajištění částečné kompenzace investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnamí ve veřejném zájmu.

Náklady:

S variantou G.1 nejsou spojeny žádné náklady. Varianta G.2, v rámci které je navrhováno zvýšení stávající sazby státem hrazené odměny za půjčování z 0,50 Kč na 1 Kč za výpůjčku, představuje zvýšení nároku na státní rozpočet o cca 24 milionů Kč ročně.

Ad H)

Přínosy:

S nulovou variantou H.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem (z hlediska veřejného zájmu ovšem diskutabilním) varianty H.2 je odstranění stávající, z hlediska příslušné směrnice příliš

široce pojaté, výjimky z placení odměny za půjčování v knihovnách. Přínosem varianty H.3 je zúžení stávající, z hlediska příslušné směrnice příliš široce pojaté, výjimky z placení odměny za půjčování v knihovnách na půjčování toliko ve školních knihovnách.

Náklady:

S variantou H.1 nejsou spojeny žádné náklady. Varianta H.2 znamená navýšení částky hrazené za půjčování v knihovnách evidovaných Ministerstvem kultury o částku odpovídající násobku sazby odměny a počtu výpůjček autorskoprávně chráněných děl v knihovnách, za které se dosud odměna neplatí a dále o částku odpovídající počtu výpůjček autorskoprávně chráněných děl ve školních knihovnách.

Varianta H.3 znamená navýšení částky hrazené za půjčování v knihovnách evidovaných Ministerstvem kultury o částku odpovídající násobku sazby odměny a počtu výpůjček autorskoprávně chráněných děl v knihovnách, za které se dosud odměna neplatí, s výjimkou školních knihoven.

Ad I)

Přínosy:

S nulovou variantou I.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty I.2 je zvýšení transparentnosti a důvěryhodnosti kolektivní správy práv.

Náklady:

S variantou I.2 nejsou spojeny žádné náklady. Navrhované rozšíření informačních povinností nebude znamenat pro kolektivní správce práv vyšší administrativní ani finanční náklady. Ve všech případech jde o informace, které má kolektivní správce práv k dispozici a v některých případech je již zveřejňuje.

Ad J)

Přínosy:

S nulovou variantou J.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty J.2 je značné administrativní zjednodušení vypořádávání práv v případech některých užití děl knihovny, která nelze podřadit pod některou ze stávajících zákonných licencí a úspora nákladů na digitalizaci a zpřístupňování digitalizovaných autorských děl. Na základě kolektivní hromadné smlouvy budou moci knihovny navzájem sdílet a zpřístupňovat veřejnosti nejen díla z vlastních knihovnických fondů, ale i díla z fondů jiných knihoven. Podle platné právní úpravy musí jednotlivé knihovny v takových případech sjednávat individuální licenční smlouvy.

Náklady:

Náklady spojené s variantou J.1 spočívají v administrativních nákladech na uzavírání individuálních smluv s nositeli práv a ve finančních nákladech na licenční odměny. Náklady spojené s variantou J.2 budou spočívat v administrativních nákladech spojených se sjednáním kolektivní licenční smlouvy mezi Národní knihovnou a příslušným kolektivním správcem práv a ve finančních nákladech na licenční odměnu.

Ad K)

Přínosy:

S nulovou variantou K.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty K.2 i K.3 je zajištění možnosti efektivní ochrany oprávněných zájmů nositelů práv prostřednictvím

informací o zamýšleném zpřístupnění jejich děl knihovnami on-line. Přínosem varianty K.2 je navíc možnost využití existujících informačních zdrojů.

Náklady:

S variantou K.1 nejsou spojeny žádné náklady. Náklady spojené s variantou K.2 podle předběžných odhadů Národní knihovny ČR činí jednorázově přibližně 2 490 000 Kč na zřízení registru a na jeho provoz přibližně 2 540 000 ročně, a to včetně nákladů na personální zajištění v rozsahu 3 knihovnických odborníků a 1 IT administrátora. Náklady spojené s variantou K.3 by byly nutně vyšší než v případě varianty K.2, a to z toho důvodu, že kolektivní správci na rozdíl od Národní knihovny ČR nedisponují žádnou komplexní databází vydaných děl.

Ad L)

Přínosy:

S nulovou variantou L.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty L.2 je značné administrativní zjednodušení vypořádávání práv v případech některých užití děl školami a vzdělávacími zařízeními, která nelze podřadit pod některou ze stávajících zákonných licencí.

Náklady:

Náklady spojené s variantou L.1 spočívají v administrativních nákladech spojených se sjednáváním individuálních licenčních smluv a ve finančních nákladech na licenční odměnu. Náklady spojené s variantou L.2 budou spočívat v administrativních nákladech spojených se sjednáváním licenční smlouvy mezi uživateli a příslušným kolektivním správcem práv a ve finančních nákladech na licenční odměnu.

Ad M)

Přínosy:

S nulovou variantou M.1 nejsou spojeny žádné přínosy. Přínosem varianty M.2 i M.3 je umožnění užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem. V případech, kdy se nositel práv v průběhu obecné promlčecí lhůty nepřihlásí, se odměny zaplacené za užití předmětu ochrany stanou příjmem Státního fondu kultury. Přínosem varianty M.3 je využití již existujících informačních a administrativních kapacit kolektivních správců práv.

Náklady:

S variantou M.1 nejsou spojeny žádné náklady. Náklady spojené s variantou M.2 spočívají v nákladech na institucionální zajištění licencování užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany orgánem státní správy, a to minimálně pověřením vhodného stávajícího orgánu státní správy (Ministerstva kultury) danou agendou. Na straně zájemců o užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany budou v případě varianty M.2 vznikat náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv v obdobné výši jako v případě varianty B.2, dále náklady na správní poplatky a na licenční odměnu.

Náklady spojené s variantou M.3 budou spočívat v nákladech kolektivních správců práv na personální a administrativní zajištění. Na straně zájemců o užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany budou v případě varianty M.3 vznikat náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv v obdobné výši jako v případě varianty B.2 a na licenční odměnu.

Ad N)

Přínosy:

S nulovou variantou N.1 nejsou spojeny žádné přínosy.

Přínosem varianty N.2 je náprava stávající kolize úpravy předmětného výlučného práva v autorském zákoně se závaznou unijní a mezinárodní úpravou a tím i odstranění dosavadní právní nejistoty při výkladu a aplikaci § 23, což v neposlední řadě povede k odbřemenění českých soudů, zatěžovaných spory z uplatňování tohoto práva.

Náklady:

S nulovou variantou N.1 jsou spojena rizika nákladů zhodnocená v části 1.6. Přesné peněžní vyčíslení možných dopadů je obtížné odhadovat, nicméně z jejich povahy (žaloba na ČR u Soudního dvora EU, resp. uplatnění nároků vůči státu na náhradu škody) lze předpokládat, že by se jednalo o rozpočtově nikoli bezvýznamné položky. U varianty N.2 budou náklady uživatelů spojené s placením odměn za užití předmětů ochrany záviset na rozsahu užití a na uplatňování příslušných kritérií pro sjednávání licenčních odměn za toto užití.

3.2 Náklady

Ad A)

V souvislosti s transpozicí směrnice o prodloužení doby ochrany se předpokládají určité administrativní a finanční náklady na straně výrobců zvukových záznamů, spojené s jejich povinnostmi odvádět jednou ročně příslušnému kolektivnímu správci práv alespoň 20 % z hrubých příjmů z výnosů z užití těch zvukových nahrávek, u nichž dojde k prodloužení doby ochrany. Výši nákladů nelze odhadnout, neboť budou záviset na tom, v jakém rozsahu budou tyto starší zvukové záznamy užívány (odhady výrobců zvukových záznamů nejsou k dispozici).

Ad B)

S variantou B.2 i B.3 jsou spojeny náklady na důsledné vyhledávání nositelů práv (zejm. vyhledávání v katalogích knihoven, archivů, kolektivních správců, asociací sdružujících nositele práv, na internetu apod.), které podle odhadu Národní knihovny ČR činí průměrně na 25 Kč na vyhledávání provedené k jednomu osiřelému dílu (bez mzdových nákladů a event. úhrad kolektivním správcům, popř. jiným subjektům, za jimi prováděné vyhledávání).

S variantou B.2 jsou spojeny náklady na odměny nositeli práv, který by ukončil status osiřelého díla, přímo. Na základě provedených konzultací se předpokládá, že pokud bude zákonná licence oprávněnými subjekty využívána, pak spíše v individuálních případech a přednostně u starších děl, u nichž je minimální pravděpodobnost ukončení statusu osiřelého díla a komerční využitelnosti, resp. újmy způsobené nositeli práv užitím díla podle zákonné licence. Náklady na odměny se proto předpokládají v nulové nebo minimální výši.

S variantou B.3 jsou spojeny nároky na státní rozpočet v podobě paušálně stanovené odměny (v podobném režimu jako v případě odměny za půjčování v knihovnách). Výše nároku na státní rozpočet by vycházela ze zvolené sazby a počtu digitalizovaných a on-line zpřístupněných osiřelých děl a záznamů.

Ad C)

Varianta C.2 (zrušení povinné kolektivní správy práva na odměnu podle § 24) představuje zvýšené administrativní nároky na plátce odměn. Nároku na odměnu by se mohli domáhat kromě kolektivního správce práv zastupujícího jen nositele práv, kteří s ním uzavřeli smlouvu o zastupování, i jednotliví nositelé práv. S tím by bylo spojené ověřování oprávněnosti nároku, individuální vyplácení odměn apod.

Varianta C.3 může přinést zvýšené administrativní nároky na kolektivního správce práv spojené s dohledáváním osoby, které by měla být odměna vrácena, zejm. v případě, že v mezidobí dojde k zániku plátce odměny (obchodníka).

Varianta C.4 (odvod odměn do Státního fondu kultury ČR) nepředstavuje zvýšené administrativní nároky pro kolektivního správce práv.

Ad D)

Varianta D.2 představuje jednak jednorázové náklady na státní rozpočet ve výši cca do 100 tisíc Kč na softwarové vybavení a jednak opakující se každoroční náklady na personální zajištění nové agendy v rozsahu 1 pracovního místa. Náklady povinných osob spojené se zasíláním údajů státnímu orgánu se odhadují – v závislosti na množství informací a četnosti oznamování změn – v řádu stokorun.

Varianta D.3 představuje minimální administrativní náklady spojené se zpřístupňováním informací o povinných osobách, jimiž kolektivní správce již disponuje. Tato varianta nepředstavuje další náklady povinných osob spojené se zasíláním údajů kolektivnímu správci, kolektivní správce využije informace poskytované povinnými osobami již podle platné právní úpravy.

Ad E)

S variantou E.2 budou spojeny minimální administrativní ad hoc náklady vznikající kolektivním správcům a povinným osobám v souvislosti s vyžádáním, resp. poskytnutím informací stanovených zákonem. Předpokládá se, že komunikace bude probíhat zejména elektronickou formou a vyžadované informace budou mít povinné osoby k dispozici v rámci výkonu své podnikatelské činnosti. Výši nákladů lze proto odhadovat v řádech pouhých desítek korun.

Ad F)

S variantou F.2 jsou spojeny náklady na platby odměn podle stanovených sazeb (viz tabulka). V případě, že by povinná osoba využila možnosti uzavřít s kolektivním správcem dohodou o jiných sazbách, pak by náklady odpovídaly sjednaným sazbám. S variantou F.3 jsou spojeny náklady na platby odměn podle stanovených sazeb (viz tabulka), přičemž sazby odměn byly konstruovány na základě průměrných odvodů těchto odměn podle stávající právní úpravy.

Odměny placené	Průměr na 1 povinnou osobu ³ /za rok	Navrhované roční sazby odměn
v prostorách knihoven, muzeí a galerií - do 500 RU ⁴	470,10 Kč (průměrná odměna od všech knihoven s platbou do 5000,- Kč)	360 Kč (12x 30 Kč)
- s 501 až 1400 RU		1200 Kč (12x 100 Kč)
- s 1401 až 5000 RU	1 096,72 Kč (průměrná odměna od všech knihoven mimo NK ČR ⁵ +MZK ⁶)	3 000 Kč (12x 250 Kč)

³ Údaje poskytla na požádání a na základě specifikace od MK ČR DILIA, a to z celkové databáze odměn uhrazených poskytovateli za rok 2011.

⁴ RU – registrovaný uživatel.

- s 5001 až 10 000 RU		9 600 Kč (12x 800)
- s více než 10 000 RU	17 719,60 (průměrná odměna od všech knihoven s platbou nad 5.000,- Kč)	33 000 Kč (12x 2 750 Kč)
- NK ČR a MZK	82 092,70 Kč (NK ČR) 67 864,30 Kč (MZK)	120 000 Kč (12x 10 000 Kč)
v prostorách škol a školských zařízení (s výjimkou prostor vysokých škol)	1401,31 Kč (průměrná odměna od všech škol mimo VŠ)	1200 Kč (12x 100 Kč)
v prostorách vysokých škol	průměrná odměna od všech VŠ - 6227,70 Kč	4 800 Kč (12x 400 Kč)
v prostorách archivů, státních úřadů a úřadů územních samosprávných celků a v prostorách jiných poskytovatelů rozmnožovacích služeb za úplatu s 1 přístrojem	číslo pro danou kategorii není k dispozici, protože uvedené subjekty jsou dle aktuální úpravy v jedné kategorii s komerčními poskytovateli rozmnožovacích služeb za úplatu	2 400 Kč (12x 200 Kč)
se 2 – 3 přístroji	8 032,78 Kč (průměrná odměna od komerčních poskytovatelů rozmnožovacích služeb za úplatu s hlášením nad 1 000,- Kč)	7200 Kč (12x 600 Kč)
se 4 – 5 přístroji	22 121,19 Kč (průměrná odměna od komerčních poskytovatelů rozmnožovacích služeb za úplatu s hlášením nad 5 000,- Kč)	19 200 Kč (12x 1 600 Kč)
s více než 5 přístroji		33 600 Kč (12x 2 800 Kč)

Ad G)

Náklady spojené s variantou G.2 představují zvýšení nároku na státní rozpočet každoročně o cca 24 milionů Kč. Odhad vychází z údaje o výši odměny zaplacené za rok 2011 (22 376 940 Kč).

Ad H)

Varianta H.2 znamená navýšení částky hrazené za půjčování v knihovnách evidovaných Ministerstvem kultury o částku cca 3,5 až 4 miliony Kč (vycházejí z odhadů Národní

⁵ NK ČR – Národní knihovna ČR

⁶ MZK – Moravská zemská knihovna

knihovny ČR o počtu absenčních výpůjček autorskoprávně chráněných děl v knihovnách, za které se dosud odměna neplatí).

Varianta H.3 znamená navýšení částky hrazené za půjčování v knihovnách evidovaných Ministerstvem kultury o částku cca 1,5 až 2 miliony Kč (vycházejí z odhadů Národní knihovny ČR o počtu absenčních výpůjček autorskoprávně chráněných děl v knihovnách, za které se dosud odměna neplatí, s výjimkou školních knihoven).

Platby odměn pro autory		
Platba podle platné právní úpravy v roce 2011 (varianta H.1)	Platba podle varianty H.2	Platba podle varianty H.3
22 376 940 Kč	cca 26 milionů Kč	cca 24 milionů Kč
Platby v případě zavedení práva na odměnu i pro nakladatele		
Platba podle platné právní úpravy v roce 2011 (varianta H.1)	Platba podle varianty H.2	Platba podle varianty H.3
22 376 940 Kč	cca 52 milionů Kč	cca 48 milionů Kč

Ad I)

Navrhované rozšíření informačních povinností nebude znamenat pro kolektivní správce práv vyšší administrativní nebo finanční náklady. Ve všech případech jde o informace, které má kolektivní správce práv k dispozici a v některých případech je již zveřejňuje.

Ad J)

Náklady spojené s variantou J.2 budou spočívat v administrativních nákladech spojených se sjednáváním kolektivní licenční smlouvy mezi Národní knihovnou a příslušným kolektivním správcem práv a ve finančních nákladech na licenční odměnu.

Ad K)

Náklady spojené s variantou K.2 podle předběžných odhadů Národní knihovny ČR činí jednorázově přibližně 2 490 000 Kč na zavedení registru a přibližně 2 540 000 každoročně na provoz registru, a to včetně nákladů na personální zajištění v rozsahu 3 knihovnických odborníků a 1 IT administrátora.

Odhady nákladů na vedení registru podle varianty K.3 nejsou k dispozici, lze však vycházet z odhadů Národní knihovny ČR, přičemž náklady na zřízení a vedení registru by v případě kolektivních správců byly nutně vyšší, a to z toho důvodu, že kolektivní správci na rozdíl od Národní knihovny ČR nedisponují žádnou komplexní databází vydaných děl.

S oběma variantami K.2 a K.3 budou spojeny náklady nositelů práv na monitorování registru děl a zasilání písemných výzev k vyřazení díla z registru.

Ad L)

Náklady spojené s variantou L.2 budou spočívat v administrativních nákladech spojených se sjednáváním kolektivní licenční smlouvy mezi uživateli a příslušným kolektivním správcem práv a ve finančních nákladech na licenční odměnu.

Ad M)

Náklady spojené s variantou M.2 spočívají v nákladech na institucionální zajištění licencování užití osířelých děl a jiných osířelých předmětů ochrany orgánem státní správy, a to minimálně pověřením vhodného stávajícího orgánu státní správy (Ministerstva kultury) danou agendou. Celkové agregované náklady na administrativní zajištění se odhadují minimálně ve výši 1 milionu Kč na softwarové vybavení (pro podávání elektronických žádostí o licenci apod.) a na personální zajištění minimálně v rozsahu 1 pracovního místa. Náklady by byly částečně hrazeny ze správního poplatku spojeného s podáním žádosti. Náklady na straně zájemců o užití osířelých děl a jiných osířelých předmětů ochrany by činil správní poplatek spojený s podáním žádosti o licenci, licenční odměna a náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv obdobně jako v případě B.2.

Náklady spojené s variantou M.3 by spočívaly v nákladech kolektivních správců práv na personální a administrativní zajištění, přičemž kolektivní správci mohou částečně využít svých stávajících kapacit. Náklady spojené s licencováním ve výši účelně vynaložených nákladů by byly kryty částí licenčních odměn za užití předmětů ochrany. Náklady na straně zájemců o užití osířelých děl a jiných osířelých předmětů ochrany spočívají v licenční odměně a v nákladech spojených s vyhledáváním nositelů práv obdobně jako v případě B.2.

Ad N)

Náklady spojené s nulovou variantou N.1 mohou vzniknout v první řadě státu v důsledku možné žaloby Komise na ČR u Soudního dvora EU a případného uplatnění nároků nositelů práv vůči státu na náhradu škody. Kvantifikovat tyto dopady je obtížné, protože nelze předvídat charakter ani výši případně uložených sankcí ani četnost civilních žalob a výši uplatňovaných nároků. Mohlo by se jednat o dopady jak jednorázové, tak opakující se. Náklady subjektů využívajících stávající výlučky závisí na míře využívání tohoto práva a uplatňování zohledňujících kritérií pro sjednávání licenčních smluv na toto užití.

3.3 Přínosy

Ad A)

Zlepšení ekonomické situace výkonných umělců, zejména těch, kteří jsou závislí na příjmech z výkonu práv, a tzv. studiových hudebníků, kteří uzavřeli v minulosti smlouvy s výrobcí zvukových záznamů za jednorázovou odměnu. Prodloužení doby ochrany práv výrobců zvukových nahrávek zajistí těmto výrobcům možnost získávat po delší dobu příjmy z výkonu práv ke zvukovým nahrávkám a využívat je k investování do nových talentů apod. Stimulování výrobců zvukových záznamů k využívání starších nahrávek – v opačném případě bude mít výkonný umělec možnost odstoupit od smlouvy s výrobcem a práva výrobce k danému záznamu zaniknou ještě před uplynutím 70 let doby ochrany.

Zjednodušení výpočtu doby trvání majetkových práv hudebních děl s textem, byla-li obě vytvořena k užití ve spojení, a tím i zjednodušení výkonu práv k takovým dílům. Sjednocením způsobu výpočtu doby ochrany dojde v některých případech k obnovení doby ochrany práv k dílu (hudebnímu nebo textu), u něhož již doba ochrany práv uplynula, ale v důsledku nového způsobu výpočtu bude obnovena.

Ad B)

Přínosem obou variant B.2 i B.3 je umožnění užití určitých osiřelých předmětů ochrany knihovnami, muzei a dalšími kulturními a vzdělávacími institucemi a veřejnoprávními vysílately, konkrétně digitalizací a zpřístupněním těchto předmětů ochrany prostřednictvím tzv. digitálních knihoven a obdobných projektů (na internetu). Tím bude umožněno zpřístupnění kulturního a vědeckého obsahu, který by jinak zůstal dostupný pouze omezenému okruhu veřejnosti. Zpřístupnění bude díky vzájemnému uznávání statusu osiřelého díla/zvukového záznamu umožněno nejen v rámci samotné České republiky, ale v rámci celé Evropské unie, resp. Evropského hospodářského prostoru. Zavedení jednotné unijní databáze osiřelých děl, vedené Úřadem pro harmonizaci na vnitřním trhu, odstraní nutnost opakovaného provádění vyhledávání nositelů práv.

Ad C)

Přínosem všech tří variant je odstranění právní nejistoty ohledně možnosti nakládání s odměnami, které kolektivní správce vybral podle § 24, ale nemohl vyplatit příslušným nositelům práv, protože tito nejsou známi nebo dohledatelní.

Přínosem varianty C.4 (odvody uvedených odměn do Státního fondu kultury) je získání mimorozpočtového zdroje pro financování kultury. Finanční prostředky z takového zdroje by Státní fond kultury využíval obvyklým způsobem, tj. k podpoře nové tvorby apod. Výši příjmů z tohoto zdroje je obtížné odhadovat, bude záviset na množství realizovaných prodejů děl autorů, jichž by se daná situace týkala, a na výši prodejní ceny. Podle údajů příslušného kolektivního správce práv se problém nevyplacitelnosti odměn týká přibližně 3,9 až 4 % vybraných odměn. Pokud by se orientačně vycházelo z částky vybrané kolektivním správcem v roce 2011 (13 392 000 Kč), jednalo by se přibližně o částku 0,5 milionu Kč.

Ad D)

Přínosem obou variant D.2 i D.3 je transparentnost informací o osobách plnících povinnosti podle § 25 a vytvoření rovných podmínek na trhu. Přínosem varianty D.3 je využití existujících informačních zdrojů kolektivních správců práv a nezavádění nové administrativní zátěže pro povinné osoby.

Ad E)

Přínosem varianty E.2 je zajištění efektivnějšího výkonu kolektivní správy práva na odměnu podle § 25 prostřednictvím možnosti kolektivního správce získat informace o výrobcích nebo dovozcích/příjemcích nenahraných nosičů a přístrojů k pořizování rozmnoženin děl a jiných předmětů ochrany v případech podezření na šedé dovozy apod.

Ad F)

Přínosem varianty F.2 je umožnění osobám povinným platit odměny zvolit mezi paušálně stanovenou sazbou odměny nebo dohodou s kolektivním správcem práv o výši odměny podle konkrétních okolností poskytování tiskové rozmnožovací služby za úplatu.

Přínosem varianty F.3 je snížení administrativních nákladů spojených s vykazováním počtu zhotovených rozmnoženin a usnadnění finančního plánování povinných osob.

Ad G)

Přínosem varianty G.2 je zajištění částečné kompenzace investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnami ve veřejném zájmu.

Ad H)

Přínosem varianty H.2 je odstranění stávající z hlediska příslušné směrnice příliš široce pojaté výjimky z placení odměny za půjčování v knihovnách.

Přínosem varianty H.3 je odstranění stávající z hlediska příslušné směrnice příliš široce pojaté výjimky z placení odměny za půjčování v knihovnách při současném zohlednění rozsahu půjčování ve školních knihovnách (jejich vynětím z povinnosti platit odměnu).

Ad I)

Přínosem varianty I.2 je zvýšení transparentnosti a důvěryhodnosti kolektivní správy práv.

Ad J)

Přínosem varianty J.2 je značné administrativní zjednodušení vypořádávání práv v případech některých užití děl knihovny, která nelze podřadit pod některou ze stávajících zákonných licencí. Podle platné právní úpravy musí jednotlivé knihovny v případech, kdy chtějí daným způsobem užít dílo, sjednávat individuální licenční smlouvy.

Ad K)

Přínosem varianty K.2 je využití existujících informačních zdrojů Národní knihovny ČR.

Ad L)

Přínosem varianty L.2 je značné administrativní zjednodušení vypořádávání práv v případech některých užití děl školami a vzdělávacími zařízeními, která nelze podřadit pod některou ze stávajících zákonných licencí. Podle platné právní úpravy musí jednotlivé školy a školská zařízení v případech, kdy chtějí daným způsobem užít dílo, sjednávat individuální licenční smlouvy.

Ad M)

Přínosem varianty M.2 i M.3 je umožnění užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem. V případech, kdy se nositel práv v průběhu obecné promlčecí lhůty nepřihlásí, se odměny zaplacené za užití předmětu ochrany stanou příjmem Státního fondu kultury. Přínosem varianty M.3 je využití již existujících informačních a administrativních kapacit kolektivních správců práv.

Ad N)

Přínos nulové varianty N.1 je nulový.

Přínos varianty N.2 je odstranění rozporu tohoto ustanovení autorského zákona s právem EU a se závazky příslušných mezinárodních smluv, a tím i zamezení v pokračování řízení vedeného Evropskou komisí proti ČR. Dalším významným přínosem je odstranění výkladových a aplikačních nejasností a nesrovnalostí, a tím posílení právní jistoty všech zainteresovaných a úbytek soudní agendy. Znamená hmotný přínos pro nositele práv, kvantifikace tohoto dopadu závisí na míře využívání tohoto práva a uplatňování zohledňujících kritérií pro sjednávání licenčních smluv na toto užití.

3.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Ad A)

Vzhledem k tomu, že směrnice o prodloužení doby ochrany neumožňuje členským státům EU volbu mezi různými variantami transpozice, nejsou navrhovány různé varianty.

Ad B)

Vzhledem k tomu, že navrhovaná úprava je transpozicí směrnice o osiřelých dílech, nepřipadá nulová varianta v úvahu. Přínosem obou variant B.2 i B.3 je umožnění užití určitých osiřelých předmětů ochrany knihovnami, muzei a dalšími kulturními a vzdělávacími institucemi a veřejnoprávními vysílateli, konkrétně digitalizací a zpřístupněním prostřednictvím tzv. digitálních knihoven a obdobných projektů (na internetu). S oběma variantami B.2 i B.3 budou spojeny náklady s prováděním důsledného vyhledávání nositelů práv, a to formou vyhledávání v katalozích knihoven, archivů, kolektivních správců, asociací sdružujících nositele práv, na internetu apod. Náklady na takové vyhledávání se liší v závislosti na různých faktorech (např. stáří díla, existenci dostupných informačních zdrojů, druhu předmětu ochrany apod.). Podle hrubých odhadů Národní knihovny ČR by náklady na ověření jednoho nositele práv činily 25 Kč (bez mzdových nákladů a event. úhrad kolektivním správcům, popř. jiným subjektům, za jimi prováděné vyhledávání). Uvedené náklady nejsou ovšem náklady, které by oprávněným subjektům vznikaly nově. V případech, kdy má uživatel (včetně knihoven, muzeí ad. oprávněných subjektů ve smyslu směrnice o osiřelých dílech) zájem užit dílo či jiný předmět ochrany způsobem, který vyžaduje uzavření licenční smlouvy s nositelem práv, musí de facto důsledné vyhledávání provést a nositele práv nalézt již dnes. S ohledem na současné zavedení veřejně dostupných evidencí osiřelých děl (např. unijní databáze, která bude zřízena u Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu nebo rejstříky osiřelých děl vedených kolektivními správci) lze předpokládat, že se postupně bude potřeba opakovaného důsledného vyhledávání snižovat, a tím budou klesat i náklady s ním spojené.

Podle varianty B.2 by uživatelé (oprávněné subjekty ve smyslu směrnice o osiřelých dílech) platili odměnu tomu nositeli práv, který by ukončil status osiřelého díla, přímo.

Podle varianty B.3 by odměna byla stanovena obdobně jako je tomu v případě odměny za půjčování v knihovnách podle § 37 odst. 2 a bodů 9 a 10 Přílohy k autorskému zákonu, v platném znění, tj. paušální sazbou za jedno dílo (záznam). Odměny by vybíral kolektivní správce práv, který by je po uplynutí obecné promlčecí lhůty odváděl do Státního fondu kultury, resp. Státního fondu kinematografie. V takovém případě by vznikl každoroční nárok na státní rozpočet ve výši paušálně stanovené odměny vynásobené počtem osiřelých děl (knih, časopisů, audiovizuálních děl, zvukových záznamů) zpřístupněných oprávněnými subjekty on-line v daném kalendářním roce.

Ad C)

Přínosem všech tří variant C.2 až C.4 je odstranění právní nejistoty ohledně možnosti nakládání s odměnami, které kolektivní správce vybral podle § 24, ale které nemohl vyplatit příslušným nositelům práv, protože tito nejsou známi nebo dohledatelní. Přínosem varianty C.4 (odvody uvedených odměn do Státního fondu kultury) je získání mimorozpočtového zdroje pro financování kultury. Varianta C.2 představuje zvýšené administrativní nároky na plátce odměn spojené s individuálním uplatňováním nároků na odměnu jednotlivými nositeli práv nezastupovanými kolektivním správcem. Varianta C.3 představuje zvýšené administrativní nároky na kolektivního správce práv spojené s dohledáváním osoby, které by měla být odměna vrácena, zejm. v případě, že v mezidobí dojde k zániku plátce odměny (obchodníka). Varianta C.4 (odvod odměn do Státního fondu kultury ČR) nepředstavuje zvýšené administrativní nároky pro plátce odměn ani pro kolektivního správce práv.

Ad D)

Přínosem obou variant D.2 i D.3 je zpřístupnění transparentních informací o osobách plnících povinnosti podle § 25 a vytvoření rovných podmínek na trhu. Přínosem varianty D.3, narozdíl od varianty D.2, je využití existujících informačních zdrojů kolektivních správců práv, nezavádění nové administrativní zátěže pro osoby povinné platit odměny a neexistence nároků na státní rozpočet.

Ad E)

Ve srovnání s nulovou variantou E.1 bude přínosem varianty E.2 zajištění efektivnějšího výkonu kolektivní správy práva na odměnu podle § 25 při minimálních administrativních nákladech povinných osob, resp. kolektivních správců práv, spojených s vyžádáním a poskytnutím informací stanovených zákonem.

Ad F)

Přínosem varianty F.2 je možnost volby mezi paušálně stanovenou sazbou (shodně jako podle varianty F.3) a dohodou s kolektivním správcem práv o jiné, smluvně stanovené, sazbě. Varianta F.2 ale zároveň představuje riziko vzniku nerovných podmínek pro plátce odměn v závislosti na vyjednávací pozici povinné osoby nebo kolektivního správce práv. V případě stanovení paušálních měsíčních sazeb odměn podle typu prostor a dalších dílčích kritérií podle varianty F.3 dojde ke snížení administrativních nákladů spojených s vykazováním počtu zhotovených rozmnoženin a usnadnění finančního plánování povinných osob.

Ad G)

Ve srovnání s nulovou variantou G.1 bude přínosem varianty G.2 zajištění částečné kompenzace investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnami ve veřejném zájmu. Zvýšený nárok na státní rozpočet ve výši cca 24 milionů Kč je možno chápat jako určitou kompenzaci zvýšení sazby DPH na knihy.

Ad H)

Ve srovnání s nulovou variantou H.1 představují obě varianty H.2 i H.3 přínos v podobě odstranění stávající z hlediska příslušné směrnice příliš široce pojaté výjimky z placení odměny za půjčování v knihovnách.

U varianty H.3 jsou z uvedené povinnosti vyjmuty školní knihovny s ohledem na to, že tyto knihovny převážně nakupují a půjčují knihy určené speciálně pro školní vyučování, v jejichž ceně proto může být specifický způsob převážného užívání zohledněn.

Ad I)

Na základě nulové varianty by bylo zpřístupňování informací o fungování kolektivní správy práv na dobrovolné bázi. Varianta I.2 zajistí dostupnost uvedených informací, aniž by vyžadovala zvýšené náklady na straně kolektivních správců práv.

Ad J)

Varianta J.1 ponechávající stávající úpravu beze změny vyžaduje uzavírání individuálních licenčních smluv mezi knihovnami a nositeli práv ve všech případech, na které se nevztahuje některá ze stávajících zákonných licencí nebo již zavedený režim rozšířené kolektivní správy práv. Varianta J.2 umožní knihovnám získat hromadnou, resp. kolektivní licenci k rozsáhlejšímu repertoáru na základě jedné smlouvy uzavřené mezi kolektivním správcem práv a Národní knihovnou ČR.

Ad K)

Varianta K.2 i K.3 zajistí účinnější ochranu oprávněných zájmů nositelů práv, přičemž varianta K.2 představuje nižší náklady spojené se zřízením a vedením registru.

Ad L)

Varianta L.1 ponechávající stávající úpravu beze změny vyžaduje uzavírání individuálních licenčních smluv mezi školami a vzdělávacími zařízeními a nositeli práv ve všech případech, na které se nevztahuje některá ze stávajících zákonných licencí nebo již zavedený režim rozšířené kolektivní správy práv. Varianta L.2 umožní školám a vzdělávacím zařízením získat hromadnou licenci k užití rozsáhlejšího repertoáru na základě jedné smlouvy uzavřené s kolektivním správcem práv.

Ad M)

Varianta M.1 neodstraní stávající překážku pro autorskoprávní užití tzv. osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany v případech, kdy nelze využít některou ze zákonných licencí stanovených autorským zákonem, bez nebezpečí následné žaloby ze strany nositele práv.

Varianta M.2 vyžaduje nároky na státní rozpočet pro administrativní zajištění a softwarové vybavení; na straně zájemců o užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany je spojena s náklady na vyhledávání nositelů práv, na licenční odměnu a správní poplatky.

Varianta M.3 umožňuje využití již existujících kapacit kolektivních správců práv.

Náklady na straně zájemců o užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany by činil v případě varianty M.2 správní poplatek spojený s podáním žádosti o licenci, licenční odměna a náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv obdobně jako v případě B.2, v případě varianty M.3 licenční odměna a náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv obdobně jako v případě B.2.

Ad N)

Varianta N.1 nepředstavuje podle komentáře v částech 3.2 a 3.3 žádné přínosy, ale značné potenciální náklady na straně státu.

Varianta N.2 podle těchto komentářů představuje zásadní kvalitativní přínos spočívající v uvedení právního řádu ČR do souladu se závaznou unijní a mezinárodní právní úpravou a ve vyloučení uvedených rizik stávající úpravy § 23. Jejím přínosem je i obnova jednoznačnosti předmětného ustanovení zákona a tím zvýšení právní jistoty všech zainteresovaných a omezení případných soudních sporů. Přínosem je také obnova výlučného charakteru předmětného práva. Případně zvýšené náklady uživatelů, kteří se již nebudou moci dovolávat výluky, by měly být vyrovnávány náležitým zohledněním novelizovaných kritérií pro sjednávání licenčních smluv na toto užití.

4. Návrh řešení

4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Ad A)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
A.2	ano	ne	ne	ne	ano
A.1	ne	ano	ne	ne	ne

Vzhledem k tomu, že směrnice o prodloužení doby ochrany neumožňuje členským státům EU volbu mezi různými variantami transpozice, připadá v úvahu pouze varianta A.2.

Ad B)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
B.2	ano	ne	ano	ne	ne
B.3	ano	ano	ano	ne	ne
B.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta B.2, a to vzhledem k předpokladu, vycházejícího z konzultací, že pokud bude zákonná licence oprávněnými subjekty využívána, pak spíše v individuálních případech a přednostně u starších děl, u nichž je minimální pravděpodobnost ukončení statusu osiřelého díla a komerční využitelnosti, resp. újmy způsobené nositeli práv užitím díla podle zákonné licence. Náklady na odměny se proto předpokládají v nulové nebo minimální výši a z toho důvodu se navrhuje nezatěžovat oprávněné subjekty v případech užití podle zákonné licence náklady na odměny nositelům práv, u nichž je malá pravděpodobnost, že se o odměny přihlásí. Jedinými náklady proto budou náklady spojené s vyhledáváním nositelů práv.

Ad C)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
C.4	ano	ne	ne	ne	ne
C.3	ano	ne	ano	ne	ne
C.2	ano	ne	ne	ne	ano
C.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta C.4, která nepředstavuje nové náklady pro povinné osoby ani pro kolektivního správce práv, naopak přínosem je vytvoření mimorozpočtového zdroje pro financování kultury.

Ad D)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
D.3	ano	ne	ne	ne	ano (pozit.)
D.2	ano	ano	ano	ne	ano (pozit.)
D.1	ne	ne	ne	ne	ano (negat.)

Za nejvhodnější se považuje varianta D.3 nevyžadující nároky na státní rozpočet, novou administrativní zátěž pro povinné osoby ani zvýšené náklady kolektivních správců na zpřístupnění informací.

Ad E)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
E.2	ano	ne	ano	ne	ano
E.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta E.2 zajišťující efektivnější výkon kolektivní správy práva při minimálních administrativních nákladech povinných osob, resp. kolektivních správců práv, spojených s vyžádáním a poskytnutím informací stanovených zákonem.

Ad F)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
F.3	ano	ne	ano	ne	ano (pozit.)
F.2	ano	ne	ano	ne	ano (pozit. i negat.)
F.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta F.3 stanovící paušální měsíční sazby odměn podle typu prostor a dalších dílčích kritérií rovným způsobem pro všechny povinné subjekty, snižující administrativní náklady spojené s vykazováním počtu zhotovených rozmnoženin a usnadňující finanční plánování povinných osob.

Ad G)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
G.2	ano	ano	ne	ne	ano (pozit.)
G.1	ne	ne	ne	ne	ano (negat.)

Za nejvhodnější se považuje varianta G.2 zajišťující částečnou kompenzaci investic nakladatelů vložených do vydání děl následně bezplatně užívaných knihovnami ve veřejném zájmu.

Ad H)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
H.3	ano	ano	ne	ne	ano (pozit.)
H.2	ano	ano	ne	ne	ne
H.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější je považována varianta H.3 zajišťující nositelům práv kompenzaci za bezplatné užívání jimi vydaných děl ve veřejném zájmu při současném zohlednění specifík školních knihoven.

Ad I)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
I.2	ano	ne	ne	ne	ne
I.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější je považována varianta I.2, která zajistí dostupnost informací, aniž by vyžadovala zvýšené náklady na straně kolektivních správců práv.

Ad J)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
J.2	ano	ano (snížené)	ne	ne	ne
J.1	ne	ne	ano	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta J.2, která umožní knihovnám získat hromadnou, resp. kolektivní licenci k rozsáhlejšímu repertoáru na základě jedné smlouvy uzavřené mezi kolektivním správcem práv a Národní knihovnou ČR a přinese snížení nákladů spojených s digitalizací a zpřístupňováním digitalizovaných autorských děl.

Ad K)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
K.2	ano	ano	ano	ne	ano (pozit.)
K.3	ano	ne	ano	ne	ano (pozit.)
K.1	ne	ne	ne	ne	ano (negat.)

Za nejvhodnější je považována varianta K.2, která zajistí účinnější ochranu oprávněných zájmů nositelů práv při nižších nákladech spojených se zřízením a vedením registru.

Ad L)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
L.2	ano	ne	ano	ne	ne
L.1	ne	ne	ano	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta L.2 umožňující školám a vzdělávacím zařízením získat hromadnou licenci k užití rozsáhlejšího repertoáru na základě jedné smlouvy uzavřené s kolektivním správcem práv.

Ad M)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
M.3	ano	ne	ano	ne	ano (pozit.)
M.2	ano	ano	ano	ne	ano (pozit.)
M.1	ne	ne	ne	ne	ne

Za nejvhodnější se považuje varianta M.3, která nepředstavuje nároky na státní rozpočet a umožňuje využít stávajících kapacit kolektivních správců práv.

Ad N)

Varianta	Přínosy	Náklady na státní rozpočet	Jiné náklady	Sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na rovnost mužů a žen	Dopady na podnikatelské prostředí
N.2	ano	ne	ano	ne	ano
N.1	ne	ne	ano	ne	ano

Vzhledem k tomu, že nulová varianta N.1 konzervuje z hlediska zákonnosti nevyhovující stav, předkladatel jednoznačně doporučuje problém řešit podle navrhované varianty N.2.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Implementace doporučených variant bude provedena přijetím novely autorského zákona. Vynucování nové právní úpravy bude zajištěno následovně.

Ad A)

Neplnění povinností spojených s roční doplňkovou odměnou pro výkonné umělce bude postihováno jako správní delikt, za který bude ukládána sankce ve formě pokuty. Ostatní opatření budou vynucována podle stávající právní úpravy.

Ad B), E), F), G), H), J), L)

Stávající právní úprava zajišťuje uplatnění práv a vynucování povinností.

Ad C), D), I), M)

Dodržování povinností kolektivního správce práv bude vynucováno prostřednictvím dohledu Ministerstva kultury nad činností kolektivního správce práv.

6. Přezkum účinnosti regulace

Účinnost opatření navrhovaných překládanou novelou autorského zákona v souvislosti s transpozicí směrnice o osířelých dílech bude přezkoumána nejpozději do března 2015. Účinnost opatření navrhovaných překládanou novelou autorského zákona v souvislosti s transpozicí směrnice o prodloužení doby ochrany bude přezkoumána nejpozději do května 2016. Navrhované termíny přezkumu účinnosti uvedených opatření vycházejí ze zmíněných směrnic, podle nichž má Komise do 29. října 2015, resp. do 1. listopadu 2016 předkládat

Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávy o uplatňování uvedených směrnic, k čemuž bude vyžadovat informace o transpozici a uplatňování směrnic v jednotlivých členských státech. Fungování ostatních opatření bude ověřováno průběžně.

7. Konzultace a zdroje dat

Příprava novely autorského zákona byla realizována maximálně otevřeným a transparentním způsobem, a to formou veřejných konzultací, jejichž průběžné výsledky byly zveřejňovány na webových stránkách Ministerstva kultury.

Předkládaný návrh vychází z veřejných konzultací vedených Ministerstvem kultury na jaře 2011 a z následných konzultačních jednání uskutečněných na jaře 2012 se subjekty, které na veřejnou výzvu Ministerstva uplatnily relevantní podněty a návrhy k novelizaci autorského zákona. V zájmu náležitého posouzení a zohlednění všech, často přirozeně protikladných, zájmů, byla jednání vedena v tematicky zaměřených okruzích se zástupci touto normou dotčených subjektů – jak uživatelů, tj. osob povinných platit odměny podle autorského zákona, tak nositelů práv a kolektivních správců, a dále se zástupci spotřebitelů jako konečných uživatelů předmětů ochrany, s reprezentativními členy akademické obce a s odbornou veřejností. Některé dílčí návrhy byly neformálně konzultovány s Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Vedle toho Ministerstvo kultury neformálně konzultovalo některé z uvažovaných úprav s partnerskými úřady v členských státech EU a s renomovanými zahraničními odborníky.

Seznam nejdůležitějších organizací, které se zapojily do konzultačního procesu:

APOGEUM, Asociace herního průmyslu ČR a SR, Asociace hotelů a restaurací ČR (AHR ČR), Asociace knihoven vysokých škol, Asociace muzeí a galerií ČR, Asociace organizací neslyšících a nedoslýchavých (ASNEP), Asociace profesionálních divadel ČR, Asociace provozovatelů kabelových a telekomunikačních sítí v ČR (APKT), Asociace provozovatelů kin (APK), Asociace provozovatelů kopírovacích služeb (APKS), Asociace provozovatelů mobilních sítí (APMS), Asociace spotřební elektroniky (ASE), Asociace starožitníků (AS), Asociace televizních organizací (ATO), Česká asociace elektronických komunikací (ČAEK), Česká komora architektů, Česká národní skupina IAML (mezinárodní sdružení hudebních knihoven), Česká pirátská strana (ČPS), Česká protipirátská unie (ČPU), Česká televize, Česká tisková kancelář, Český rozhlas, ČNS IFPI, DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, eReading, GESTOR, GRADA Publishing, a.s., Herecká asociace, Hudební fakulta HAMU, Institut umění – Divadelní ústav, INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, Iuridicum Remedium, Jednota tlumočnicků a překladatelů (JTP), Konfederace umění a kultury (KUK), Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů, Městská knihovna v Praze, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Nakladatelství Fraus, Národní archiv, Národní filmový archiv, Národní galerie v Praze, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu NIPOS, Národní knihovna ČR, Ochranná asociace zvukařů-autorů, o.s. (OAZA), Obec překladatelů, Ochranná organizace autorská - sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, o.s. (OOA-S), Ochranný svaz autorský (OSA), Rada galerií ČR, Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (RRTV), Sdružení českých spotřebitelů, Sdružení obrany spotřebitelů ČR, Sdružení podnikatelů a živnostníků, Sdružení pro informační technologie a

telekomunikace, ICT Unie, Sdružení pro informační společnost (SPIS), Sdružení uživatelů autorských práv, Sjednocená organizace nevidomých a neslyšících (SONS), Svaz českých knihkupců a nakladatelů (SČKN), Svaz knihovníků a informačních pracovníků (SKIP), Svaz léčebných lázní, Svaz obchodu a cestovního ruchu ČR, Unie vydavatelů ČR, UNIHOST, Univerzita Palackého, Ústav práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního PF UK, Videocentrum Citymovie.

Kompletní podklady z celého procesu RIA, včetně předložených podnětů, návrhů a vyžádaných údajů a dalších informací, jakož i zápisů ze všech provedených konzultačních jednání, jsou k dispozici v odboru autorského práva Ministerstva kultury.

II. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Ústavním východiskem navrhované právní úpravy je čl. 34 Listiny základních práv a svobod. Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

III. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je v souladu s příslušnými směrnicemi Evropské unie, které upravují danou oblast. Těmito směrnicemi jsou:

1. Směrnice Rady 93/83/EHS ze dne 27. září 1993 o koordinaci některých pravidel z oboru práva autorského a práv s ním souvisejících vztahujících se na satelitní vysílání a na kabelový přenos;
2. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází;
3. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti;
4. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/84/ES ze dne 27. září 2001 o právu na opětný prodej ve prospěch autora originálu uměleckého díla;
5. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o vymáhání práv duševního vlastnictví;
6. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a na půjčování, jakož i o některých právech souvisejících s právem autorským v oblasti duševního vlastnictví, v platném znění (kodifikované znění);
7. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/116/ES ze dne 12. prosince 2006 o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (kodifikované znění);
8. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů, v platném znění (kodifikované znění);

9. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících;
10. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012 o některých povolených způsobech užití osiřelých děl.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, má být transponována do českého právního řádu do 1. listopadu 2013.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU ze dne 25. října 2012, o některých povolených způsobech užití osiřelých děl, má být transponována do českého právního řádu do 25. října 2014.

Navrhovaná právní úprava sleduje mj. zvýšení transparentnosti kolektivních správců práv. V tomto směru anticipuje některá ustanovení z návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu /KOM(2012)372 final/ ze dne 12. července 2012. Návrh této směrnice je teprve ve stádiu projednávání v Radě EU a v Evropském parlamentu, přičemž Ministerstvo kultury při těchto jednání postupuje podle schválené rámcové pozice České republiky.

Navrhovaná změna § 23 uvádí toto ustanovení do souladu s unijním právem (a rovněž se závazky z mezinárodních smluv) a odpovídá úpravě ve směrnici Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a na půjčování, jakož i o některých právech souvisejících s právem autorským v oblasti duševního vlastnictví, v platném znění (konsolidované znění 2006/115/ES) a ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci některých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti. Rovněž reflektuje unijně závazný výklad formulovaný v rozhodnutích Soudního dvora Evropské unie C-306/05 Rafael Hoteles, C-162/10 Phonographic Performance (Ireland) Limited a C-135/10 Societa Consortile Fonografici (SCF).

Všechna navrhovaná ustanovení, která se týkají problematiky upravené unijním právem, jsou v souladu s unijní právní úpravou, zejména s příslušnými směrnici.

IV. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava plně odpovídá mezinárodním závazkům, jimiž je Česká republika vázána. Jde zejména o tyto mezinárodní autorskoprávní smlouvy a úmluvy:

1. Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl - 1886, revize Paříž 1971,
2. Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a televizních a rozhlasových organizací - Řím 1964,
3. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS), kterou ČR uplatňuje od 1. 1. 1996,

4. Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (WCT), Ženeva 1996, a
5. Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT), Ženeva 1996.

V. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na veřejné rozpočty, hospodářské subjekty a podnikatele, sociální dopady a dopady na životní prostředí

Návrh zákona předpokládá určitý limitovaný dopad na státní rozpočet, zejména v důsledku navrženého zvýšení odměny za půjčování děl v knihovnách a nákladů Národní knihovny ČR na vybudování a vedení Registru děl pro užití knihovnami k umožnění digitalizace děl nedostupných na trhu a jejich následného zpřístupnění veřejnosti.

Strukturovaný rozbor, konkrétní vyčíslení a zdůvodnění předpokládaných rozpočtových dopadů jsou obsaženy v příslušné části Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace.

Nároky na veřejné rozpočty spojené s náklady na vyhledávání nositelů práv k osiřelým dílům a jiným osiřelým předmětům ochrany a s úhradami odměn za užití takových předmětů ochrany podle zákonné licence nebo na základě licenční smlouvy uzavřené s kolektivním správcem práv nelze předem odhadovat, neboť budou záviset na míře využívání navrhovaných licenčních mechanismů a na výši sjednaných odměn. V každém případě tyto dopady budou kompenzovány nově zavedenou možností zpřístupňovat veřejnosti osiřelé předměty ochrany a další autorskoprávně chráněný materiál a úsporami v nákladech na digitalizaci kulturního dědictví.

Návrh zákona předpokládá **vytvoření nových mimorozpočtových zdrojů pro financování kultury** ze zákonem stanovených odvodů některých odměn vybíraných kolektivními správci, které nelze vyplatit příslušným nositelům práv, do Státního fondu kultury a Státního fondu kinematografie.

Pokud jde o vliv navrhovaného zákona na podnikatelské prostředí, návrh by měl zajistit efektivnější a dostatečně transparentní výkon kolektivní správy práv, čímž přispěje k zajištění rovných podmínek na trhu a ke zjednodušení administrativní náročnosti.

Navrhovaná právní úprava nebude mít sociální dopady, dopady na národnostní menšiny ani dopady na životní prostředí.

Navrhovaná právní úprava se nijak nedotýká rovnosti mužů a žen.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K bodům 1 až 3

V § 1 se úvodní část ustanovení doplňuje ve smyslu požadavků vyplývajících z čl. 48 Legislativních pravidel vlády a zároveň se rozšiřuje výčet předpisů Evropské unie, neboť návrhem zákona má být provedeno jak přizpůsobení právního řádu přímo použitelnému předpisu Evropské unie, tak jsou jím do právního předpisu promítány dvě směrnice Evropské unie.

Dále se navrhuje zrušení části textu § 1 písm. b) bodu 6, jehož účelem je zpřesnění úpravy v souvislosti se změnou provedenou novelou 216/2006 Sb., kdy byla výjimka pro pořizování tiskových rozmnoženin rozšířena i ve prospěch vlastní vnitřní potřeby právnických osob a podnikajících fyzických osob.

K zpřehlednění právní úpravy se do § 1 doplňuje nové písmeno f), rozšiřující předmět úpravy o úpravu správních deliktů.

K bodu 4

Navrhuje se zpřesnění, resp. sjednocení formulace. Nejedná se o obsahovou změnu. Novela autorského zákona č. 216/2006 Sb. zavedla nepřesnou legislativní zkratku „fotografické dílo“ i pro nejedinečné fotografie, které však dílem ve smyslu autorského práva nejsou, neboť nesplňují podmínku jedinečnosti výtvoru.

K bodu 5

Navrhuje se zpřesnění textu § 2 odst. 4, neboť zpracováním díla nemusí nutně vzniknout nové dílo ve smyslu § 2 odst. 1, může vzniknout výtvor považovaný za dílo podle § 2 odst. 2. Zpracováno může být jak dílo ve smyslu § 2 odst. 1, tak dále ve smyslu § 2 odst. 2.

K bodu 6

Navrhuje se doplnění textu § 2 odst. 6, které skýtá zákonnou oporu dosavadnímu ustálenému výkladu.

K bodu 7

Pro vyloučení výkladových pochybností se v § 9 odst. 4 stanoví podmínky pro nakládání s věcí, jejímž prostřednictvím je dílo vyjádřeno, ze strany vlastníka nebo jiného uživatele této věci, které lze výkladem jiných ustanovení zákona dovést již nyní. S ohledem na ochranu osobnostních práv autora platí, že zničení věci by nemělo být provedeno dehonestujícím způsobem. Ustanovení poslední věty přejímá formulaci v § 38d upravujícím výjimku z výlučných autorských práv pro užití architektonického díla. Uvědomění autora a poskytnutí dokumentace nelze spravedlivě požadovat mj. v případech, kdy autor není znám. Dokumentací díla se rozumí např. fotografická dokumentace, popis, technická dokumentace apod.

K bodům 8 a 9

Navrhované znění § 11 odst. 3 vychází z článku 6 bis Bernské úmluvy a zpřesňuje možné neoprávněné zásahy do osobnostních práv autora, včetně provázanosti mezi zásahem do díla a poškozením autorovy cti nebo dobré pověsti.

Navrhované úpravy § 11 odst. 5 odstraňují určitou nelogičnost spočívající v tom, že nositelům majetkových práv po dobu jejich trvání nepřísluší práva na ochranu před neoprávněnými způsoby užití díla uvedenými v tomto ustanovení. Text je rovněž zpřesňován ve smyslu čl. 6 bis Bernské úmluvy (v návaznosti na navrhované úpravy v odstavci 3).

K bodu 10

Legislativně technická úprava členění zákona, jejímž cílem je zpřehlednění právní úpravy.

K bodům 11 až 13

Navrhuje se vypuštění slova „jiným“ z § 12 odst. 1. Toto slovo bylo doplněno novelou autorského zákona č. 216/2006 Sb., a umožňuje nesprávné výklady. Autor má právo užít své dílo nebo udělit svolení k užití svého díla v původní i ve zpracované či jinak změněné podobě, a to bez ohledu na to, zda jeho dílo bylo zpracováno nebo jinak změněno autorem samotným nebo někým jiným. Z toho důvodu je použití slova „jiným“ v tomto ustanovení nepřesné, resp. zavádějící. Odstraněním odkazu na autorský zákon samotný (vypuštěním slova „tímto“) se reaguje na skutečnost, že možnost užití díla bez oprávnění uděleného autorem nemusí být stanovena pouze autorským zákonem, ale i jinými zákony. Konkrétně jde o zákon č. 552/2005 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, upravující v § 47b pravidla pro zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací.

Změnami v § 12 odst. 4 se zvýrazňuje demonstrativnost výčtu práv uvedených v § 12 odst. 4.

Nahrazením druhé věty v § 12 odst. 5 novou větou se výslovně stanoví to, co je dovozováno výkladem jiných ustanovení, např. § 12 odst. 1 nebo § 51.

K bodům 14 a 16

V § 14 odst. 1 a § 15 až 17 se navrhuje doplnění definic konkrétních způsobů užití originálu nebo rozmnoženiny díla slovem „veřejnosti“ s cílem zpřesnit text bez obsahové změny. Dosud bylo dovozováno jen výkladem.

K bodu 15, 18 a 19

V ustanoveních § 14 odst. 2 a § 21 odst. 5 až 7 se aktualizuje normativní text, který vyjadřuje promítnutí práva Evropské unie do autorského zákona.

K bodu 17

Zpřesňuje se nadpis ustanovení § 21.

K bodu 20

V § 23 se zrušují věty druhá a třetí, které jsou v rozporu s ústavou, resp. s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a dále s evropskými směrnicemi. Na uvedené rozpory již dříve upozornila Českou republiku Evropská komise v rámci řízení o porušení povinnosti (tzv. infringement).

Jak příslušné mezinárodní smlouvy (zejm. Bernská úmluva, Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o autorském právu nebo Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech), tak i příslušné unijní směrnice (směrnice 2001/29/ES, směrnice 2006/115/ES) obsahují pouze obecně formulované ustanovení přiznávající autorům a dalším nositelům práv právo na sdělování autorských děl a dalších předmětů ochrany veřejnosti. Mezinárodní smlouvy i unijní směrnice rovněž neupravují jakákoli pravidla či kritéria pro omezování výše odměn nositelům práv, rovněž tak nestanoví, co se za takové užití nepovažuje.

Pokud jde o unijní právní úpravu, výklad pojmu sdělování veřejnosti, popř. pojmu veřejnost, byl předmětem rozhodovací činnosti Soudního dvora Evropské unie v několika případech /v poslední době zejm. rozhodnutí ve věcech C-306/05 SGAE v. Rafael Hoteles SA, C-135/10 Società Consortile Fonografici (SCF), C-162/10 Phonographic Performance (Ireland) Limited. Důležitým rozhodnutím, z něhož vychází navrhaná změna § 23, je rozhodnutí ve věci C-306/05 SGAE v. Rafael Hoteles SA, v němž Soudní dvůr Evropské unie mj. uvedl, že není-li určitý pojem definován závazným unijním předpisem a neodkazuje-li tento předpis na národní právní úpravy členských států – jak je tomu v případě směrnice 2001/29/ES, která používá pojem „sdělování veřejnosti“, obdobně i v případě směrnice 2006/115/ES - nepřisluší výklad takového pojmu členskému státu. Z toho důvodu se navrhuje vypuštění těch částí § 23 obsahující omezení výše odměny a výklad pojmu sdělování veřejnosti.

Dalším důvodem zrušení věty druhé je skutečnost, že znění ustanovení není formulováno přesně a při použití čistě jen gramatického výkladu lze dospět k takové interpretaci ustanovení, která s velkou pravděpodobností nebyla cílem zákonodárce, totiž že odměna ve výši poloviny koncesionářského poplatku přísluší autorům, a vzhledem k tomu, že podle příslušných odkazovacích ustanovení (§ 74, § 78 a § 82) se § 23 použije na nositele práv souvisejících s právem autorským obdobně, výsledný součet odměn příslušejících všem relevantním skupinám nositelů práv by měl činit 200 % koncesionářského poplatku.

Obdobně v případě zrušení věty třetí je důvodem, kromě výše zmíněného stanoviska Soudního dvora Evropské unie, výkladová nejasnost a nejednotná rozhodovací praxe českých soudů. Otázka, zda při poskytování zdravotní péče, resp. zdravotních služeb, a za jakých okolností jde o užití ve smyslu autorského práva, byla předmětem posouzení Soudním dvorem Evropské unie ve věci C-135/10 Società Consortile Fonografici (SCF), a nyní tentýž soud posuzuje otázku užití autorských děl a dalších předmětů ochrany prostřednictvím televizních a rozhlasových přijímačů umístěných v ubytovacích prostorách lázeňských zařízení v rámci řízení o předběžné otázce předložené Krajským soudem v Plzni (C-351/12 OSA). Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie proto poskytují a budou poskytovat vodítka pro eurokonformní výklad obecně formulovaného ustanovení českého autorského zákona.

K bodům 21 a 22

Změny členění zákona, jimiž je sledováno zpřehlednění právní úpravy.

K bodům 23 až 27

V § 24 odst. 1, 4 a 5 se navrhuje návrat k pojmu „prodejní cena“. Pojem „kupní cena“ byl zaveden novelou v roce 2006 ve snaze odstranit výkladové rozpory ohledně základu pro výpočet odměny, tj. prodejní ceny ve smyslu směrnice 2001/84/ES, ale nebyl důsledně použit ve všech odstavcích. Vzhledem k tomu, že výkladové spory přetrvávají, navrhuje se navrátit se k původnímu pojmu „prodejní cena“ (lépe odpovídajícímu i překladu směrnice).

V praxi vzniká problém s výkladem slova „soustavně“, proto se navrhuje jeho vypuštění z § 24 odst. 1. Výkladové nejasnosti vznikají zejm. v souvislosti s provozováním internetových obchodů, jejichž někteří provozovatelé namítají, že v jejich případě nejde o soustavnou činnost. I nadále bude platit, že za „obchodníka“ se bude považovat osoba, která obchoduje s uměleckými díly, tj. půjde o osobu, která vyvíjí takovou činnost za účelem dosažení zisku a v rámci výkonu živnosti, tj. v rámci soustavné činnosti.

Pojem „umělec“ užitý v § 24 odst. 3 je uveden v českém překladu směrnice, která v anglické verzi používá pojem „artist“. V autorském zákoně je vhodnější použít obecný pojem „autor“, mj. proto, že pojem „umělec“, resp. „výkonný umělec“ je v autorském zákoně používán pro označení jiného nositele práv souvisejících s právem autorským, a sice pro fyzickou osobu, která vytvořila umělecký výkon.

Změna § 24 odst. 6 vychází ze zkušeností s uplatňováním práva na odměnu v praxi a jeho cílem je zefektivnit výkon kolektivní správy práva na odměnu. Osobou povinnou platit odměnu jsou prodávající a obchodník společně a nerozdílně, přičemž plátcem odměny je obchodník (srov. § 24 odst. 6 a bod 1 přílohy č. 1 k autorskému zákonu). Kolektivní správce oprávněný vybírat odměny se v praxi setkává s tím, že v některých případech, kdy nelze odměnu vymoci od obchodníka (např. z důvodu prohlášeného konkurzu), obchodníci neumožňují kolektivnímu správci zjistit, kdo je prodávajícím a tedy osobou, na niž lze rovněž vymáhat zaplacení odměny. Obchodníci v takových případech často neposkytují informaci umožňující identifikaci prodávajícího s poukazem na obchodní tajemství. Pokud obchodník odvede řádně odměnu, není informace o identifikaci prodávajícího nezbytná pro zajištění platby a obchodník proto tyto informace kolektivnímu správci sdělovat nemusí.

Pro případy, kdy dojde k prodeji originálu tzv. osířelého díla (viz dále k bodu 38 (§ 27a)) a ani v době tříleté promlčecí lhůty se kolektivnímu správci nepodaří zjistit nositele práv, jemuž odměna přísluší, se doplněním odstavce 7 do § 24 zavádí stejný režim nakládání s odměnami, jaký je navrhován pro licencování osířelých děl kolektivními správci podle § 101c odst. 3 a 4. Takové odměny budou po uplynutí obecné tříleté promlčecí lhůty a po odečtení účelně vynaložených nákladů příslušejících kolektivnímu správci odvedeny do Státního fondu kultury a budou tak sloužit jako jeden z mimorozpočtových zdrojů pro financování kultury.

K bodu 28

V ustanovení § 25 odst. 2 se formulace vyjadřující vazby mezi autorským zákonem a právem Evropské unie přizpůsobuje změnám provedeným v § 14 odst. 2 a § 21 odst. 5 až 7.

K bodu 29

S cílem zefektivnit výkon kolektivní správy práva na odměnu podle § 25 a zároveň zajistit, aby nedocházelo k obcházení zákona a vytváření nerovných podmínek na trhu mezi těmi povinnými osobami, které odměny řádně platí, a těmi, které se platbám odměn vyhýbají, se do výčtu v § 25 odst. 2 navrhuje doplnění nové skupiny povinných osob – prodejců přístrojů k zhotovování rozmnoženin autorských děl a dalších předmětů ochrany a

nenahraných nosičů záznamů, kteří však budou platit odměny pouze subsidiárně v případě, že nesdělí na písemnou výzvu příslušnému kolektivnímu správci údaje potřebné pro určení totožnosti osoby, od níž přístroje a nosiče zakoupili za účelem dalšího prodeje, a dále údaje nezbytné pro výpočet odměny.

K bodu 30

Stávající znění § 25 odst. 3 výslovně vymezuje okamžik vzniku povinnosti platit odměnu pouze v případě povinných osob uvedených v § 25 odst. 2 písm. a) až d). V navrhovaném znění odst. 3 se kromě stávající úpravy (písm. a)) dále doplňuje v písm. b) stanovení okamžiku vzniku povinnosti platit odměnu v případě povinných osob uvedených v § 25 odst. 2 písm. e), tj. poskytovatelů tiskových rozmnožovacích služeb za úplatu, a dále v písm. c) obdobně v případě povinných osob uvedených v navrhovaném písm. f), tj. prodejců přístrojů a nenahraných nosičů (viz bod 29).

K bodu 31

Úpravou § 25 odst. 5 je sledována se změna systému zpoplatnění kopírovacích služeb sledující zjednodušení administrativy spojené s vykazováním počtů zhotovených rozmnoženin. Podle platné právní úpravy jsou zpoplatněny jednotlivé rozmnoženiny sazbami stanovenými v bodu 6 přílohy k autorskému zákonu, tj. ve výši 0,20 Kč za černobílou stránku a 0,40 Kč za barevnou stránku, přičemž povinné osoby, kterými jsou poskytovatelé (tiskových) rozmnožovacích služeb za úplatu, jsou povinny platit odměnu v závislosti na pravděpodobném počtu zhotovených rozmnoženin autorských děl. Pravděpodobné počty rozmnoženin autorských děl jsou stanoveny v bodu 7 přílohy k autorskému zákonu, a to podle typu prostor, kde jsou výše uvedené služby poskytovány.

Podle navrhované úpravy budou stanoveny paušální sazby rozdělené jednak podle typu prostor, kde se tiskové rozmnožovací služby za úplatu poskytují, jednak podle dalších kritérií (podle počtu registrovaných uživatelů, podle typu školy či vzdělávacího zařízení a podle počtu přístrojů). Sazby budou i nadále uvedeny v příloze k autorskému zákonu (nově bod 3 přílohy č. 1).

V § 25 odst. 6 se doplňuje lhůta, v níž se má osoba povinná platit odměny přihlásit u příslušného kolektivního správce a poskytnout mu informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny. Povinnost přihlásit se u kolektivního správce se vztahuje na osoby uvedené v odstavci 2 písm. a) až e), nikoli na osoby uvedené v písm. f). Dále se stanoví lhůta splatnosti odměny podle § 25, přičemž není vyloučena možnost, aby se osoba povinná platit odměnu a kolektivní správce dohodli jinak. S cílem zvýšit efektivitu výkonu kolektivní správy se navrhuje doplnit sankční opatření spočívající ve zvýšení výše odměny podle § 25 na dvojnásobek v případě, kdy povinná osoba nesplní svou informační povinnost vůči kolektivnímu správci ani po písemné upomínce. Navrhované opatření směřuje proti osobám, které neplní povinnosti uložené jim v § 25 a získávají tak na trhu neopodstatněnou výhodu ve srovnání s osobami, které uvedené povinnosti řádně plní.

K bodu 32

Legislativně technická úprava související s doplněním zákona o další přílohu.

K bodu 33

Stávající znění § 25 odst. 8 se formulačně upřesňuje a doplňuje. Doplnění písmene f) souvisí se zavedením nové skupiny osob povinných platit odměny v odstavci 2. Dále se s ohledem na výkladové problémy, s nimiž se v praxi potýkají povinné osoby i kolektivní správci práv, navrhuje zpřesnění formulace týkající se reexportu. Ze stejného důvodu se navrhuje doplnění poslední věty, podle něhož se odměny podle odst. 2 písm. e) neplatí také v případech, kdy je rozmnožovací služba za úplatu poskytována v prostorách, kde jsou zhotovovány výhradně rozmnoženiny autorských děl na základě licenční smlouvy s autorem nebo kde jsou zhotovovány rozmnoženiny obchodní apod. korespondence, které nemají charakter chráněného autorského díla a jsou často pořizovány v rámci tzv. outsourcingu.

K bodu 34

Stávající ustanovení § 49 odst. 3 se jako nový § 25a přesunuje do systematicky vhodnější části autorského zákona, tj. mezi ostatní tzv. jiná majetková práva. Přesun je nezbytný s ohledem na vypuštění všech ustanovení o licenční smlouvě, která byla přesunuta do nového občanského zákoníku, který by měl nabýt účinnosti až k 1. lednu 2014. Novela autorského zákona by měla nabýt účinnosti již k 1. listopadu 2013.

K bodům 35

Navrhovaná změna úpravy § 26 odst. 2 vychází z potřeb praxe, neboť z dosavadního znění zákona není zcela zřejmé, kdo v případě odúmrťi vykonává majetková autorská práva k dílům audiovizuálně užitým. Podle návrhu bude práva k dílům audiovizuálně užitým, v případě, že tato práva zdědí stát nebo tato práva státu případnou jako tzv. odúmrť, vykonávat stejně jako v případě děl audiovizuálních Státní fond kinematografie.

Dále se doplňuje výslovně povinnost obou fondů, tj. Státního fondu kultury České republiky a Státního fondu kinematografie, vést jmenný seznam autorů a dalších nositelů práv, jejichž majetková práva stát zdědil nebo mu připadla jako tzv. odúmrť. Tyto seznamy budou každoročně aktualizovány vždy nejpozději k 31. lednu a zveřejňovány způsobem umožňujícím dálkový přístup. Jde o již zavedenou praxi, tímto se zaručuje existence a aktualizace seznamů do budoucna.

K bodu 36

Navrhované ustanovení § 27 odst. 6 je transpozicí článku 1 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících. Nově se doba trvání majetkových práv k hudebnímu dílu s textem, byla-li obě díla vytvořena pro užití ve spojení, bude počítat od smrti toho autora (hudby nebo textu), který zemřel později. Totéž bude platit i pro díla hudebně dramatická (např. operu, operetu, muzikál apod.).

K bodu 37

V souvislosti s transpozicí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/28/EU o některých povolených způsobech užití osiřelých děl (dále jen „směrnice o osiřelých dílech“) se za účelem vyloučení výkladových pochybností u počítání doby trvání majetkových práv k osiřelým dílům navrhuje doplnit pravidlo pro počítání doby trvání majetkových práv

k osiřelým dílům. Vzhledem k odkazům na § 27 v příslušných ustanoveních o právech souvisejících s právem autorským (srov. § 74, § 78, § 82 a § 86), bude toto pravidlo platit i pro počítání doby trvání ochrany majetkových práv k ostatním osiřelým předmětům ochrany podle autorského zákona.

K bodu 38

Nové ustanovení § 27a je základní součástí transpozice směrnice o osiřelých dílech. Cílem této směrnice je vytvoření právního rámce, který usnadní digitalizaci a zpřístupňování veřejnosti autorských děl a některých dalších předmětů ochrany chráněných autorským právem či právy s ním souvisejícími, jejichž nositel není znám, popř. není nalezen (není znám jeho pobyt, popř. není známa kontaktní adresa apod.). Směrnice je klíčovým opatřením Digitální agendy pro Evropu, které by mělo přispět k rozvoji evropských digitálních knihoven (např. Europeany).

Autorům a dalším nositelům práv chráněných autorským zákonem, směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti a příslušnými mezinárodními smlouvami (zejména Smlouvou Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském a Smlouvou Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech) přísluší výlučné majetkové právo na rozmnožování a na sdělování díla či jiného předmětu ochrany veřejnosti takovým způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí, a k takovým způsobům užití je proto nezbytné získat souhlas autorů, resp. jiných nositelů práv. V případě osiřelých děl či jiných osiřelých předmětů ochrany není možné předchodí souhlas autora nebo jiného nositele práv získat a předměty ochrany proto nelze užít způsoby, které jejich předchodí souhlas vyžadují.

Směrnice o osiřelých dílech proto zavádí společnou unijní definici osiřelého díla, resp. osiřelého zvukového záznamu, vzájemné uznávání statusu osiřelého díla, pravidla pro důsledné vyhledávání nositelů práv, pravidla pro ukončení statusu osiřelého díla a zákonnou licenci pro užití určitých předmětů ochrany určitými subjekty a určitými způsoby. Nedotčena zůstávají vnitrostátní pravidla, ať už již existující nebo v budoucnu zavedená, upravující správu práv (např. pravidla pro tzv. rozšířenou kolektivní správu práv, právní domněnky zastoupení či převodu práv nebo podobná pravidla či jejich kombinace, včetně pravidel týkajících se hromadné digitalizace). Tohoto ustanovení bude využito, kromě samotné zákonné licence podle navrhovaného § 37a, i pro navrhované další režimy, které umožní užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany v širším měřítku a zajistí jejich zpřístupňování veřejnosti způsobem, který bude zároveň respektovat oprávněné zájmy nositelů práv. Jde jednak o návrhy doplnění tzv. rozšířené kolektivní správy práv podle § 101b odst. 2 písm. f) až h), § 101b, jednak o návrh na zavedení režimu licencování užití osiřelých předmětů ochrany kolektivními správci práv podle § 101c.

Navrhovaný § 27a je transpozicí čl. 2 a čl. 3 odst. 1 až 4 směrnice o osiřelých děl. Do autorského zákona se doplňuje definice osiřelého díla, stanoví se pravidla pro ukončení statusu osiřelého díla a zavádí se pravidlo vzájemného uznávání statusu osiřelého díla v rámci Evropské unie (dále jen „EU“), resp. Evropského hospodářského prostoru (dále jen „EHP“).

Návrh definice osiřelého díla v odstavci 1 vychází ze směrnice o osiřelých dílech. S ohledem na systematiku autorského zákona, v rámci které hlava I, do níž je definice osiřelého díla zařazena, věnována autorskému právu, resp. autorskému dílu, používá tato definice pouze pojem „dílo“. Osiřelým se však může stát i jiný předmět ochrany. Na základě odkazovacích ustanovení (§ 74, § 78, § 82 a § 86) se definice osiřelého díla bude vztahovat i na jiné předměty ochrany, které se rovněž mohou stát osiřelými ve smyslu § 27a odst. 1 až 3.

Obdobné platí pro pojem „autor“. Směrnice o osiřelých dílech používá pojem nositel práv, protože se vztahuje jednak na díla (autory), jednak na zvukové záznamy (výrobce zvukových záznamů a výkonné umělce), a dále i na jejich právní nástupce (zejména na dědice autorských práv a práv souvisejících s právem autorským), popř. jiné nositele práv (např. zaměstnavatele vykonávající majetková práva autora). Ustanovení § 26 odst. 4, podle něhož ustanovení autorského zákona o autorovi platí, pokud nevyplývá z jejich povahy jinak, i pro jeho dědice, popř. pro stát, bude platit i pro osiřelá díla.

Za osiřelé dílo bude považováno takové dílo, jehož autor není určen nebo není nalezen ani po provedení důsledného vyhledávání podle § 27b zaznamenaného způsobem stanoveným tímto zákonem. Záznamy o osiřelých dílech povedou kolektivní správci práv v případech těch osiřelých děl, která jsou jim známa z vlastního výkonu kolektivní správy práv nebo v rámci výkonu licencování užití osiřelých děl podle navrhovaného § 101c a dále subjekty oprávněné užití osiřelé dílo na základě zákonné licence podle § 37a. Tyto subjekty budou rovněž povinny poskytovat informace o osiřelých dílech Ministerstvu kultury, které je bude předávat do společné unijní databáze osiřelých děl vedené podle směrnice o osiřelých dílech Úřadem pro harmonizaci na vnitřním trhu.

V odstavci 4 se stanoví způsoby ukončení statusu osiřelého díla. Může k tomu dojít tak, že autor bude nalezen (třetí osobou) nebo tak, že sám písemně oznámí své autorství k dílu kolektivnímu správci vedoucímu příslušný rejstřík osiřelých děl. Dojde-li k užití osiřelého díla podle § 37a, ukončí autor status osiřelého díla písemným oznámením osobě, která dílo užíla v souladu s § 37a odst. 1. V obou případech bude nutné změnu statusu osiřelých děl zaznamenat, a to podle § 37a odst. 6, 8 a 9 nebo v rejstříku vedeném kolektivním správcem práv (přeražením z rejstříku osiřelých děl do rejstříku smluvně zastupovaných nositelů práv nebo do rejstříku k evidenci přihlášených nositelů práv). Výslovně je umožněno učinit takový úkon i elektronickými prostředky. S takovou formou písemného úkonu (jednání) počítá i nový občanský zákoník v § 562 odst. 1.

Odstavec 5 zavádí pravidlo pro vzájemné uznávání statusu osiřelého díla, vyplývající z čl. 4 směrnice o osiřelých dílech. Vzhledem k omezenému rozsahu působnosti směrnice se toto pravidlo týká pouze těch předmětů ochrany, na něž se vztahuje směrnice o osiřelých dílech, a které jsou vymezeny v navrhovaném § 37a odst. 1 až 4.

Ustanovení § 27b odst. 1 vymezuje, co se rozumí důsledným vyhledáváním. Cílem důsledného vyhledávání je určení a/nebo nalezení autora, s nímž lze uzavřít licenční smlouvu v případech, kdy zákon neumožňuje užití díla bez uzavření licenční smlouvy. Teprve v případě, že autora nelze určit a/nebo nalézt, je možno dílo považovat za osiřelé. V případě, že je dílo považované za osiřelé, nejsou nijak dotčena práva autora chráněná autorským zákonem. Autorský zákon pouze pro tato díla stanoví v některých případech pouze zvláštní režim (srov. § 37a a § 101c). Důsledné vyhledávání je nutno provést před užitím díla a na území toho členského státu EU, resp. EHP, kde bylo dílo poprvé vydáno, popř. poprvé odvysíláno. V případě kinematografických a audiovizuálních děl se důsledné vyhledávání má provádět v tom členském státě EU, resp. EHP, kde má sídlo, popř. obvyklé bydliště, jejich výrobce. V případě, že jde o díla či zvukové záznamy, které dosud nebyly vydány ani odvysílány, ale které byly zpřístupněny, tj. zveřejněny jiným způsobem než vydáním či odvysíláním, subjekty uvedenými ve směrnici, provádí se důsledné vyhledávání ve státě, v němž sídlí subjekt, který takové dílo nebo zvukový záznam takto zpřístupnil veřejnosti. V případě dohledávání v jiném členském státě EU, resp. EHP je nutno postupovat podle právní úpravy daného státu.

Odstavec 2 stanoví povinnost provést důsledné vyhledávání, resp. konzultovat zdroje informací rovněž v jiných než v odstavci 1 uvedených státech, a to v případě, že pro tento postup existují důvody v podobě důkazů naznačujících existenci relevantních informací.

Ustanovení odstavce 3 odkazuje na novou přílohu č. 2 k autorskému zákonu, která stanoví seznam informačních zdrojů pro důsledné vyhledávání nositelů práv, které, pokud existují, musí být prověřeny. Obdobné seznamy budou existovat i v ostatních členských státech EU, resp. EHP, a usnadní provádění důsledného vyhledávání v těchto státech.

K bodu 39

Legislativně technická změna související s přesunem ustanovení § 28 odst. 2 a 3 do nového § 87a (viz bod 40).

K bodu 40

Změna spočívá v přesunutí ustanovení § 28 odst. 2 a 3 (týkajících se práv zveřejnitel dosud nezveřejněného díla mezi ostatní práva související s právem autorským) do nového § 87a, kam systematicky náleží.

K bodu 41

Navrhovaná úprava souvisí s přijetím zákona č. 552/2005 Sb., jímž byl novelizován zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a který zavedl pravidla pro některá užití vysokoškolských kvalifikačních prací. Zvláštní případy, kdy lze uplatnit výjimky a omezení práva autorského, a obdobně i práv souvisejících s právem autorským, resp. zvláštního práva pořizovatele databáze, tak již nejsou stanoveny pouze autorským zákonem.

K bodu 42

Navrhuje se výslovné doplnění podmínky, která byla dosud dovozována pouze výkladem.

K bodu 43

Oprava stávající chyby v textu § 30 odst. 5.

K bodu 44

Návrh napравuje opomenutí novely 216/2006 Sb., která změnila definici práva na odměnu v souvislosti se zhotovováním děl pro osobní potřebu v § 25 a v § 96 odst. 1 písm. a) bod 4, ale nezměnila definici ve znění výjimky tehdy nově zakotvené do § 30a.

K bodu 45

V novém ustanovení § 30a odst. 2 se výhradně ve vztahu k subjektům uvedeným v § 37 odst. 1 a 2, tj. knihovnám, školním a vysokoškolským knihovnám, muzeím, galeriím a archivům, navrhuje omezit možnost pořizovat za úplaty tiskové rozmnoženiny díla pro osobní nebo vlastní vnitřní potřebu podle § 30a odstavce 1 písm. c) a d) na základě výjimky z výlučného práva autora na rozmnožování díla pouze z hmotného podkladu. Sazby odměn budou shodné se sazbami pro ostatní pořizovatele tiskových rozmnožovacích služeb uvedenými v bodu 3 přílohy č. 1 k autorskému zákonu. Pořizování rozmnoženin z jiného než hmotného podkladu, (zejména z digitálního podkladu) bude umožněno na základě licence udělené kolektivním správcem v rámci tzv. rozšířené kolektivní správy práv podle § 101b

odst. 2 písm. i). Sazby odměn v těchto případech budou stanoveny v licenční smlouvě uzavřené s příslušným kolektivním správcem práv.

K bodu 46

Doplňuje se chybějící nadpis § 30b.

K bodu 47

Navrhuje se zpřesnění § 36 navazující na změnu úpravy databází a souborných děl přijatou novelou č. 216/2006 Sb.

K bodu 48

V § 37 odst. 1 a 2 se navrhuje nové vymezení subjektů oprávněných využívat knihovní licence, aniž by se reálně zmenšoval okruh těchto subjektů. Oprávněné subjekty jsou vymezeny s odkazem na zvláštní právní předpisy tak, aby vymezení jedné každé kategorie těchto subjektů bylo jednoznačné. Návrh reaguje mj. na skutečnost, že mnohá kulturní zařízení a zvláště knihovny škol či vysokých škol nemají právní subjektivitu a jsou jen organizačními jednotkami právnických osob, jež jako celek nepožívají předmětná oprávnění. S navrhovanou změnou souvisí přečíslování stávajících odstavců v § 37.

K bodu 49

Legislativně technická změna související s novým vymezením subjektů oprávněných využívat knihovní licenci (viz bod 48).

K bodu 50

V § 37 odst. 3 písm. a), se navrhuje pro vyloučení výkladových pochybností doplnit výslovně, že pro archivní a konzervační potřeby si mohou oprávněné subjekty zhotovovat rozmnoženiny autorských děl a jiných předmětů ochrany v počtu a formátu nezbytném pro trvalé uchování díla. S ohledem na rychlý technologický vývoj bude toto ustanovení využíváno podstatně častěji než v minulosti. Dosud bylo totéž dovozováno pouze výkladem.

Změna v písm. b) souvisí s přečíslováním odstavců (viz bod 48).

K bodu 51

V § 37 odst. 3 písm. d) se s ohledem na úpravu v § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, upravujícím pravidla pro zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací, k němuž podle tohoto zákona dochází ještě před obhajobou příslušné kvalifikační práce, umožňuje užití těchto prací již odevzdaných k obhajobě (nikoli až obhájených), a to způsoby jako dosud, tj. půjčováním na místě samém a zpřístupňováním prostřednictvím technických zařízení umístěných v objektech oprávněného subjektu. Vypouští se možnost autora takové užití vyloučit. Do výčtu kvalifikačních prací se doplňují práce bakalářské, které byly dříve neodůvodněně opomenuty.

K bodu 52

V § 37 odst. 4 se navrhuje zavést právo na odměnu za absenční půjčování originálů nebo rozmnoženin vydaných děl pro nakladatele – dosud přísluší tato odměna pouze autorům. Navrhovaná úprava odpovídá směrnici 2006/115/ES o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem (dále jen „směrnice o pronájmu a půjčování“), která v čl. 6 zakotvila výjimku z výlučného práva na půjčování, přičemž zavedení takové výjimky podmínila zaručením odměny alespoň pro autory. Tím nevyloučila možnost zavedení odměny i pro nakladatele a tuto možnost také některé jiné členské státy EU využívají (např. Belgie, Francie). Účelem navrhované odměny je, podobně jako v případě autorů, kompenzace za bezplatné užívání děl ve veřejném zájmu.

S navrhovanou změnou souvisí i návrh změny § 87. Právo na odměnu bude spravováno společně s právem autorů na odměnu za absenční půjčování jejich děl. Současně se navrhuje změna v příloze č. 1 k autorskému zákonu, která stanoví výši této odměny placené jednou ročně státem. Navrhuje se zvýšení odměny z 0,50 Kč na 1 Kč. Pravidla pro dělení odměn mezi autory a nakladatele jsou stanovena v § 104 odst. 3 a vycházejí z konzultací mezi zástupci obou skupin nositelů práv. Podle návrhu by z vybraných odměn mělo 60 % náležet autorům (z toho 45 % autorům děl literárních a kartografických a 15 % autorům děl výtvarných umění) a 40 % nakladatelům. Viz rovněž odůvodnění k bodu 86 (§ 87), k bodu 117 (§ 104 odst. 3) a k bodu 123 (bod 5 přílohy č. 1).

Dále se nově vymezuje okruh knihoven, za něž se nebude platit odměna podle tohoto odstavce. Podle návrhu půjde pouze o druhově určené knihovny, a to knihovny vymezené v navrhovaném § 37 odst. 1 písm. b), tj. knihovny, jejichž provozovatelem je škola nebo školské zařízení, nikoli však vysoká škola, a které nejsou zapsány do evidence knihoven podle knihovního zákona č. 257/2001 Sb. Navrhovaná úprava odpovídá úpravě ve směrnici o pronájmu a půjčování, jejíž čl. 6 odst. 3 umožňuje vyjmout určité kategorie zařízení z placení odměny za půjčování. Vynětí školních knihoven (tedy zejména knihoven základních a středních škol) vychází z předpokladu, že tyto knihovny převážně nakupují a půjčují knihy určené pro školní vyučování, v jejichž ceně proto může být specifický způsob užívání zohledněn.

K bodu 53

Ustanovením § 37 odst. 5 se sleduje vyjasnění dosavadních výkladových pochybností, jakým způsobem mohou knihovny nakládat s jinými než zvukovými či zvukově obrazovými záznamy (tzn. s e-booky apod.). S ohledem na nebezpečí nekontrolovatelného dalšího rozmnožování děl by jakékoli užití e-booků knihovnamí mělo být předmětem licenčních smluv s nositeli práv (s autory, popř. s nakladateli). Výjimku tvoří pouze půjčování ve smyslu § 16 (půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla v hmotné podobě), a to na místě samém.

Dále se navrhuje, pro vyloučení výkladových pochybností, výslovně stanovit možnost půjčovat, a to i absenčně, přílohy vydaných děl, obsažené na záznamech (v případě, že takový záznam je příslušenstvím hmotné rozmnoženiny díla, např. ke knize přiložený CD-ROM).

K bodu 54

Legislativně technická úprava § 37 odst. 6 navazující na zavedení nové definice pojmu „knihovna“.

K bodu 55

Nově se zpříšňuje požadavek na knihovny poskytovat příslušnému kolektivnímu správci na jeho žádost souhrnně za kalendářní rok informace o počtu uskutečněných výpůjček. Tuto povinnost bude mít knihovna (ve smyslu § 37 odst. 1 a 2) v každém případě. Informace nezbytné pro rozúčtování odměn kolektivním správcem bude knihovna i nadále poskytovat pouze v případě, kdy to lze na ni spravedlivě požadovat (zejm. tehdy, kdy jde o knihovnu technicky vybavenou ke shromažďování a vykazování takových informací).

K bodu 56

V rámci transpozice směrnice o osiřelých dílech se do autorského zákona doplňuje ustanovení obsahující zákonnou licenci pro některá užití osiřelých děl podle čl. 6 uvedené směrnice. Jde o výjimku z výlučného práva autora na rozmnožování díla a na zpřístupňování díla způsobem uvedeným v § 18 odst. 2, zjednodušeně řečeno on-line. Uvedená výjimka se vztahuje pouze na tzv. osiřelá díla, resp. osiřelé předměty ochrany, obecně definované v § 27a (viz odůvodnění k bodu 38) a pro účely této licence dále specifikované v § 37a odst. 1 až 4.

Výjimku mohou využít pouze subjekty uvedené v odst. 1 a 2, tj. knihovna ve smyslu navrhovaného § 37 odst. 1 a 2, a veřejnoprávní vysílatelé ve smyslu zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, v platném znění, tj. Český rozhlas a Česká televize. Ustanovení obsahuje rovněž podmínky nezbytné pro využití dané výjimky.

Výjimka se vztahuje pouze na díla a zvukové záznamy obsažené ve sbírkách konkrétního oprávněného subjektu, a dále na díla a jiné předměty ochrany vložené či začleněné do díla nebo zvukového záznamu nebo tvořící nedílnou součást takových děl nebo zvukových záznamů (srov. odkazovací ustanovení § 74, § 78 a § 82, podle nichž se § 37a vztahuje obdobně i na tyto předměty ochrany). Oprávněný subjekt uvedený v odst. 1 a 2 je povinen před užitím díla provést důsledné vyhledávání (ve smyslu navrhovaného § 27a odst. 1 a § 27b). Dospěje-li na základě důsledného vyhledávání k závěru, že jde o osiřelé dílo (autor, popř. jiný nositel práv není znám nebo není dohledatelný), může je užit způsoby uvedenými v odst. 1 písm. a) a b) a odst. 2 písm. a) a b). Při každém užití díla je povinen uvést jméno autora osiřelého díla, je-li známo nebo bylo-li určeno (zjištěno) při důsledném dohledávání či jinak.

Podle § 37a odst. 6 budou subjekty oprávněné užit osiřelé dílo či osiřelý záznam podle odstavců 1 a 2 povinny vést záznamy o svém důsledném vyhledávání.

Podle § 37a odst. 7 budou subjekty oprávněné užit osiřelé dílo či osiřelý záznam podle odstavců 1 a 2 povinny při každém jeho užití uvádět jméno autora, pokud byl určen.

Podle § 37a odst. 8 budou subjekty oprávněné užit osiřelé dílo či osiřelý záznam podle odstavců 1 a 2 povinny poskytnout Ministerstvu kultury bez zbytečného odkladu informace uvedené v písm. a) až d).

Podle § 37a odst. 9 bude Ministerstvo kultury povinno tyto informace bez zbytečného odkladu předat Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), který je směrnicí o osiřelých dílech pověřen k vedení jednotné unijní databáze osiřelých děl a osiřelých zvukových záznamů užívaných na základě této zákonné licence.

V § 37a odst. 10 je v souladu se směrnicí o osiřelých dílech zakotveno právo autora, který ukončí status osiřelého díla či osiřelého zvukového záznamu způsobem podle § 27a odst. 3, na odměnu za užití díla uskutečněné podle odstavce 1. Věta druhá stanoví rámcově kritéria pro stanovení výše odměny. Odměnu bude příslušnému nositeli práv vyplácet přímo oprávněný subjekt.

Podle § 37a odst. 11 se právo na odměnu bude řídit právním řádem státu, kde je usazen oprávněný subjekt.

K bodu 57

V § 38 odst. 1 se zpřesňuje úprava licencí k užití děl či jiných předmětů ochrany pro potřeby osob se zdravotním postižením. Rozšiřuje se možnost využití zákonné licence ve prospěch osob se zdravotním postižením nejen na díla, která jsou rozšiřována v podobě hmotných rozmnoženin (např. knižně nebo v periodickém tisku, popř. na zvukových nosičích apod.), ale i na díla zpřístupňovaná v nehmotné podobě, typicky prostřednictvím internetu.

Výjimku tvoří díla audiovizuální, která bude možno podle odstavce 3 v rámci této zákonné licence využít pouze v případě, že předtím byla vydána na hmotných nosičích (DVD, Blue-ray apod.). Pro účely výkladu se zavádí definice tzv. formátově přístupné rozmnoženiny díla, která vychází z návrhu mezinárodního instrumentu o výjimkách a omezeních pro osoby nevidomé a jinak zrakově postižené či se ztíženým přístupem k tištěnému textu, aktuálně projednávaného ve Světové organizaci duševního vlastnictví.

V § 38 odst. 4 navrhované doplnění úpravy licence pro osoby se zdravotním postižením sleduje usnadnění aplikace § 32 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, a zákona č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání). Podle uvedených předpisů je provozovatel celoplošného televizního vysílání s licenci je povinen opatřit alespoň 15 % vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro osoby se sluchovým postižením a alespoň 2 % vysílaných pořadů zpřístupnit pro osoby se zrakovým postižením. Provozovatel celoplošného televizního vysílání je ze zákona povinen opatřit alespoň 70 % vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky a alespoň 2 % vysílaných pořadů vyrobit v českém znakovém jazyce nebo simultánně tlumočit do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a dále je povinen zpřístupnit alespoň 10 % vysílaných pořadů pro osoby se zrakovým postižením.

Zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání sice stanoví povinnost služby na vyžádání, nicméně její poskytování neřeší ve vztahu k autorskému zákonu. Za účelem vyloučení výkladových pochybností se v § 38 odst. 4 stanoví podmínky, za nichž lze doplňovat pořady zvukovým popisem sloužícím ke zpřístupnění pořadu osobám se zrakovým postižením, aniž by docházelo k zásahu do autorského práva.

K bodu 58

V § 38d písm. b) se navrhuje doplnění licence k dílům architektonickým o výslovné uvedení možnosti užití architektonického díla vyjádřeného výkresem či plánem. Doplnění odpovídá znění čl. 5 odst. 3 písm. m) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

K bodu 59

V § 38f navrhovaná změna licence pro společné domovní antény spočívá v doplnění podmínky, že musí jít o příjem nezakódovaného vysílání a že v případě budov, popř. komplexu budov, nesmí počet účastnických zásuvek v bytových jednotkách takových budov být vyšší než 100. Změna reaguje na poznatky z praxe, kdy dochází často k obcházení právní úpravy a zároveň i vytváření nerovných podmínek na trhu.

V posledních letech vzniklo značné množství „neziskových sdružení“, která provozují tzv. „neveřejné sítě elektronických komunikací“, jejichž prostřednictvím je šířeno rozhlasové

a televizní vysílání. Často tyto sítě vznikají přestavbou původní společné domovní antény. V praxi jde o to, že vzniklé „neziskové“ sdružení vybírá od svých „členů“ měsíční členské příspěvky, ze kterých je následně provoz hrazen. Ve skutečnosti jsou to však poplatky za provoz sítě, ze kterých má prospěch „spřízněná“ firma, která pro sdružení provoz sítě zajišťuje. Takto se provozovatelé sítě vyhýbají jakékoli kontrole a regulaci ze strany Českého telekomunikačního úřadu či kolektivních správců autorských děl. V neposlední řadě zde dochází k obcházení povinnosti platit DPH. Omezení počtu koncových zásuvek by tuto situaci mělo do značné míry vyřešit.

K bodům 60 až 62

Navrhuje se doplnění informací, na něž má autor nárok v případě, že do jeho práva bylo neoprávněně zasaženo, nebo hrozí-li jeho právu neoprávněný zásah, a to o informace o skutečnostech rozhodných pro výši odměny podle § 24 a 25. Dosavadní absence této právní úpravy ztěžuje efektivní uplatňování uvedených práv na odměnu kolektivním správcům práv. Vzhledem k tomu, že práva na odměnu podle § 24 a 25 jsou právy povinně kolektivně spravovanými, může se takových informací domáhat vlastním jménem právě příslušný kolektivní správce práv.

K bodům 63 a 64

Navrhované zrušení § 40 odst. 1 písm. e) a § 40 odst. 4 souvisí s navrhovanou novou úpravou práva autora (a ostatních nositelů práv chráněných autorským zákonem) na náhradu škody, vydání bezdůvodného obohacení a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v § 40a.

K bodu 65

Účelem nového § 40a je sjednotit úpravu náhrady škody, vydání bezdůvodného obohacení a poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v autorském zákoně s úpravou platnou pro práva průmyslová, zakotvenou v zákoně č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví). Toto sjednocení pomůže zjednodušit rozhodování sporů v případech souběhu ochrany podle autorského práva a některého z práv průmyslových. Navrhovaná úprava odpovídá koncepci obsažené v čl. 13 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví.

V odstavci 1 zůstává zachováno právo autora na náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení podle obecné právní úpravy v občanském zákoníku, jak je zakotveno v platném § 40 odst. 4 věta první před středníkem, a právo na přiměřené zadostiučinění v případech, kdy byla autorovi způsobena zásahem do jeho práv nemajetková újma (nyní v § 40 odst. 1 písm. e).

V odstavci 2 se zakotvuje možnost soudu na návrh alternativně stanovit paušální náhradu zahrnující náhradu škody, bezdůvodné obohacení i přiměřené zadostiučinění a stanovit výši takové paušální náhrady podle okolností případu, tj. podle toho, zda ten, kdo neoprávněně nakládal s dílem věděl či vědět mohl, že svým jednáním porušuje práva, či nikoli. Výše paušální náhrady je stanovena jako minimální, soud má možnost přiznat paušální náhradu i vyšší.

V odstavci 3 se stanoví kritéria, k nimž má přihlédnout soud v případě, že nestanoví náhradu škody, výši bezdůvodného obohacení a přiměřené zadostiučinění paušální částkou

podle odstavce 2. Dále se výslovně stanoví možnost realizace přiměřeného zadostiučinění nejen v penězích, ale i omluvou.

K bodu 66

Navrhuje se doplnění aktivní legitimace osobám uvedeným v § 41 i pro nárok na přiměřené zadostiučinění podle navrhovaného § 40a ve vztahu k zásahu do majetkových práv autorských, vzhledem k tomu, že zásah do majetkových práv výrobců zvukových záznamů; výrobců zvukově obrazových záznamů může být spojen též se vznikem nemajetkové újmy. Nároku na přiměřené zadostiučinění za zásah do osobnostních práv se může domáhat jen autor a výkonný umělec (srov. § 74).

K bodu 67

Zpřesnění formulace § 43 odst. 1 pro vyloučení výkladových pochybností. Zásahem do práva autorského je nejen samotné obcházení účinných technických prostředků ochrany, ale i jakékoli jiné jednání sledující stejný cíl.

K bodu 68

Legislativně technická úprava § 43 odst. 4 souvisí se změnou v § 37.

K bodu 69

Změna formulace § 44 odst. 1 v souladu s čl. 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti.

K bodu 70

Ustanovení týkající se licenčních smluv §§ 46 – 57 budou od nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, přesunuta z autorského zákona do nového občanského zákoníku. Ustanovení § 49 odst. 3 zůstává v autorském zákoně, avšak přesunuje se do systematicky vhodnější části, tj. mezi ostatní tzv. jiná majetková práva do nového § 25a. Viz rovněž odůvodnění k bodu 34 (§ 25a).

K bodu 71

Legislativně technická změna.

K bodu 72

Navržené změny vycházejí z potřeb praxe a sledují odstranění výkladových pochybností.

K bodu 73

Změna § 58 odst. 4 souvisí s návrhem úprav v § 12 odst. 5 a sleduje sjednocení formulací v daných ustanoveních.

K bodu 74

Na základě požadavků praxe se v § 64 odst. 1 zavádí legální definice pojmu „dílo audiovizuálně užité“. Demonstrativní výčet děl audiovizuálně užitých lze nalézt v § 104 odst. 1 písm. b). Jde např. o díla literární (scénář), díla hudební, díla kameramanů, filmových architektů či scénografů, kostýmních výtvarníků nebo jiná výtvarná díla užitá v audiovizuálním díle.

K bodu 75

Pro vyloučení výkladových pochybností se do § 65 odst. 1 výslovně doplňuje zásada zatím dovozovaná pouze výkladem. Zvláštní úprava pro počítačové programy je stanovena např. v § 30 odst. 3 a v § 66 odst. 7.

K bodu 76

Navrhované ustanovení § 71 odst. 4 je transpozicí čl. 3 odst. 2b směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících (dále jen „směrnice o prodloužení doby ochrany práv“). Touto směrnicí se zavádí nové majetkové právo výkonného umělce na roční doplňkovou odměnu, v případě, že výkonný umělec udělil výrobci zvukového záznamu licenční smlouvou oprávnění k užití výkonu výkonného umělce (zaznamenání na zvukový záznam a další užití takového záznamu) za jednorázovou odměnu. Jde o jedno z opatření ve prospěch výkonných umělců zavedených směrnicí o prodloužení doby ochrany v souvislosti s prodloužením doby trvání majetkových práv výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů (viz komentář k následujícím novým ustanovením). Roční doplňková odměna přísluší výkonnému umělci z výnosů z užití daného zvukového záznamu za každý rok následující po 50. roce původní doby ochrany. Reciproční povinnost výrobce zvukového záznamu (příslušné nahrávací společnosti) platit tuto odměnu prostřednictvím kolektivního správce práv je specifikována v nově navrhovaném § 76a. Práva na odměnu se výkonný umělec nemůže vzdát. Podle § 96 odst. 1 písm. e) bude právo na roční doplňkovou odměnu, v souladu s čl. 1 odst. 2 písm. c) směrnice o prodloužení doby ochrany práv, povinně kolektivně spravované.

Viz rovněž odůvodnění k bodu 80 (§ 76a) a k bodu 92 (§ 96 odst. 1 písm. e).

K bodu 77

Nové ustanovení § 72a je transpozicí čl. 3 odst. 2a směrnice o prodloužení doby ochrany práv. Jde, vedle roční doplňkové odměny, o další z opatření ve prospěch výkonných umělců zavedených touto směrnicí. Toto opatření umožňuje výkonnému umělci odstoupit po uplynutí 50 let (tj. po uplynutí doby, po kterou byla chráněna práva výkonného umělce podle dřívější úpravy ve směrnici 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících) od smlouvy s výrobcem zvukového záznamu, pokud takovou smlouvou udělil výrobci výhradní a neomezenou (tj. i časově neomezenou) licenci k užití zaznamenaného výkonu. Podmínkou pro uplatnění možnosti odstoupit od takové smlouvy je, že výrobce po uplynutí dříve platné doby ochrany nenabízí takový záznam k prodeji v dostatečném množství nebo jej nezpřístupňuje způsobem podle § 18 odst. 2 (zjednodušeně řečeno online). Postup podle navrhovaného ustanovení (odpovídajícího čl. 3 odst. 2a směrnice) musí být následující: výkonný umělec oznámí svůj úmysl odstoupit od smlouvy z výše uvedených důvodů, a pokud výrobce ve lhůtě jednoho roku od obdržení takového

oznámení nevyužívá záznam oběma uvedenými způsoby, může výkonný umělec odstoupit od smlouvy. Takové odstoupení musí být učiněno písemně. Práva na odstoupení od smlouvy se výkonný umělec nemůže vzdát.

Pokud zvukový záznam obsahuje záznamy uměleckých výkonů více umělců, mohou všichni odstoupit od smlouvy postupem podle odstavce 1 věty třetí, přičemž se přiměřeně použije ustanovení o společném zástupci výkonných umělců (§ 68).

Odstoupením výkonného umělce od smlouvy s výrobcem zvukového záznamu práva tohoto výrobce k dotčenému zvukovému záznamu zanikají, jak vyplývá z navrhovaného § 77a. Viz rovněž odůvodnění k bodu 82 (§ 77a).

Nové ustanovení § 72b je transpozicí čl. 3 odst. 2e směrnice o prodloužení doby ochrany práv. Jde o další z opatření ve prospěch výkonných umělců zavedených touto směrnicí. Toto opatření se týká případů, kdy výkonný umělec udělil výrobcí zvukového záznamu licenci k užití zaznamenaného výkonu, přičemž odměna za udělení licence byla stanovena nikoli paušálně, ale periodickými platbami (zpravidla procenty z výnosů apod.). V takových případech má výkonný umělec nárok na to, aby v období prodloužené doby ochrany získával příslušné periodické platby bez jakýchkoli srážek.

K bodu 78

Nová formulace ustanovení § 73 představuje transpozici čl. 3 odst. 1 směrnice o prodloužení doby ochrany práv. Tato směrnice prodloužila dobu trvání majetkových práv výkonných umělců k jejich výkonům zaznamenaným na zvukových záznamech. Jak vyplývá z preambule směrnice, společensky uznávaný význam tvůrčího přínosu výkonných umělců by se měl odrážet v úrovni ochrany, která by uznávala jejich tvůrčí a umělecký přínos. Jako argumentace pro prodloužení doby ochrany a další směrnicí navržená opatření jsou uváděny následující skutečnosti: Výkonní umělci obvykle zahajují svou kariéru v mladém věku a stávající doba ochrany 50 let vztahující se na záznamy výkonů často nechrání jejich výkony po celou dobu jejich života. Proto ke konci svého života zažívají někteří výkonní umělci propad příjmů. Příjmy vyplývající z výlučných práv na rozmnožování a zpřístupňování, jak je uvedeno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, stejně jako odměny v souvislosti s rozmnožováním jejich výkonů pro osobní potřebu ve smyslu této směrnice, a z výlučných práv na rozšiřování a pronájem ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/115/ES ze dne 12. prosince 2006 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem, by měli výkonní umělci dostávat alespoň po dobu svého života.

Doba trvání majetkových práv výkonných umělců k jejich živým výkonům a k výkonům zaznamenaným na jiný než zvukový záznam zůstává podle dosavadní úpravy, tj. v případě „živých“ výkonů 50 let od vytvoření výkonu. V případě záznamů jiných než zvukových trvá doba ochrany majetkových práv 50 let od oprávněného vydání, a byly-li oprávněně sděleny veřejnosti 50 let od takového oprávněného sdělení veřejnosti, podle toho, která událost nastane dříve. Stejně tak zůstává 50letá doba ochrany zachována pro případy zvukových i zvukově obrazových záznamů, které nebyly ve lhůtě 50 let od jejich pořízení oprávněně vydány nebo oprávněně sděleny veřejnosti.

Podle § 73 písm. b) se prodlužuje doba ochrany práv výkonného umělce k uměleckému výkonu zaznamenanému na zvukový záznam z 50 na 70 let ode dne prvního oprávněného vydání zvukového záznamu nebo oprávněného sdělení veřejnosti, podle toho, která událost nastane dříve.

K bodu 79

V § 74 se doplňuje chybějící odkaz na § 12 odst. 1 a odst. 5. Uvedená ustanovení platí i pro výkonné umělce. Změna odstavce u § 27 souvisí s vložením odstavce 6 v předmětném ustanovení. Zavádí se odkaz na nové ustanovení § 27a, kterým je definováno osiřelé dílo. Osiřelým se může stát jakýkoli předmět ochrany, tedy i umělecký výkon.

K bodu 80

Nový § 76a je transpozicí čl. 3 odst. 2c směrnice o prodloužení doby ochrany práv a upravuje povinnosti výrobce zvukového záznamu související s právem výkonného umělce na roční doplňkovou odměnu podle nově navrhovaného § 71 odst. 4 (srov. odůvodnění k bodu 76).

Podle odstavce 1 je výrobce povinen každoročně vyčlenit část z příjmů získaných v uplynulém roce z užití zvukových záznamů rozmnožováním, rozšiřováním a zpřístupňováním podle § 18 odst. 2, a to v období od 51. do 70. roku doby trvání majetkových práv, na platby roční doplňkové odměny podle § 71 odst. 4. Tato částka musí činit alespoň 20 % z příjmů před odečtením nákladů.

Právo na roční doplňkovou odměnu bude, v souladu se směrnicí o prodloužení doby ochrany práv, právem povinně kolektivně spravovaným podle navrhovaného § 96 odst. 1 písm. e). Z toho důvodu se v § 76a odst. 2 výkonnému umělci i příslušnému kolektivnímu správci práv přiznává právo na veškeré informace od výrobce zvukového záznamu, nezbytné k zajištění plateb této odměny.

Odměna bude splatná do 31. března kalendářního roku následujícího po roce, za nějž uvedená odměna přísluší. Odměna se bude odvádět příslušnému kolektivnímu správci, který ji posléze vyplatí příslušným nositelům práv. Příjmy z plateb, které se nepodaří při vynaložení přiměřeného úsilí do 3 let od jejich obdržení vyplatit, se uplynutím této doby stanou příjmem Státního fondu kultury České republiky.

K bodu 81

Navrhovaná změna § 77 představuje transpozici čl. 3 odst. 2 směrnice o prodloužení doby ochrany práv, kterým se prodlužuje doba trvání majetkových práv výrobců zvukových záznamů k jejich zvukovým záznamům z 50 na 70 let.

K bodu 82

Nové ustanovení § 77a transponuje čl. 3 odst. 2a směrnice o prodloužení doby ochrany práv. V případě, že výkonný umělec využije svého práva odstoupit od smlouvy s výrobcem zvukového záznamu podle navrhovaného § 72a, práva tohoto výrobce k danému zvukovému záznamu zanikají.

K bodům 83 až 85

V § 78, 82 a 86 se doplňují odkazy na § 9 odst. 1, dosud bylo dovozováno jen výkladem. Změny u § 27 souvisí s vložením nového odstavce 6 v předmětném ustanovení. Zavádí se odkazy na nové ustanovení § 27a, kterým je definováno osiřelé dílo. Osiřelým se může stát jakýkoli předmět ochrany, tedy i zvukový záznam. Odkaz na jiné odstavce v § 37 souvisí se změnami v uvedeném ustanovení.

K bodu 86

Nové znění § 87 odst. 1 představuje formulační upřesnění napravující opomenutí při přijímání novely autorského zákon č. 216/2006 Sb. Touto novelou byla zavedena možnost pořizovat tiskové rozmnoženiny i pro vlastní vnitřní potřebu.

Ustanovení § 87 odst. 2 a 3 souvisejí s návrhem na zavedení odměny z absenčního půjčování děl podle knihovní licence (návrh změny v § 37 odst. 4). Právo na tuto odměnu bude trvat shodně jako právo na odměnu v souvislosti se zhotovováním rozmnoženiny díla vydaného nakladatelem, tj. 50 let od vydání díla. Půjde o právo povinně kolektivně spravované (obdobně jako právo autora na tuto odměnu). Viz rovněž odůvodnění k bodu 52 (§ 37 odst. 4).

K bodu 87

Legislativně technická změna spočívající v přesunutí úpravy zakotvujícího práva prvního zveřejnitel ze stávajícího § 28 na systematicky vhodnější místo mezi práva související s právem autorským, a to do nového dílu 6 v hlavě I.

Zároveň je doplněna dosud chybějící úprava převoditelnosti tohoto práva, neboť právo zveřejnitel, obdobně jako jiná práva související s právem autorským (práva výrobců, vysílatelů) postrádají osobnostní prvek a mohou být proto předmětem převodu.

K bodu 88

V § 94 se doplňuje chybějící odkaz na § 9 odst. 1, dosud bylo dovozováno jen výkladem. Změna odstavce u § 27 souvisí s vložením odstavce 6 v předmětném ustanovení.

K bodu 89

Změna § 96 odst. 1 písm. a) bod 6 souvisí s návrhem změn v § 37.

K bodu 90

Pro zpřehlednění úpravy se v § 96 odst. 1 písm. b) doplňuje odkaz na příslušné ustanovení autorského zákona upravujícího dané právo. Obdobné odkazy jsou obsaženy i v ostatních bodech a odstavcích § 96.

K bodu 91

Navrhovaným vypuštěním slova „kabelovým“ v § 96 odst. 1 písm. c) se sleduje dosažení technologické neutrality. V důsledku vývoje technologií dochází v aktuální době k tomu, že někteří provozovatelé přenosu (kabelové televize a obdobné subjekty) jsou znevýhodněny oproti subjektům, které k přenosu používají jiné technologie (tj. ty, které jdou nad rámec mikrovlnných systémů), přestože předmět jejich činnosti je shodný. Současně zde vzniká problém, kdy na jedné straně uživatelé – provozovatelé přenosu podle § 22 odst. 1 autorského zákona budou obtížně získávat licenci od všech nositelů práv a na druhé straně není v moci nositelů práv udílet licence všem těmto provozovatelům a svá díla před neoprávněným užitím chránit.

Z hlediska transpozice čl. 9 odst. 1 směrnice Rady 93/83/EHS o koordinaci určitých předpisů týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání a kabelovém přenosu k žádné diskrepanci nedochází, neboť právo na užití kabelovým přenosem

je zahrnuto (i doplněním odkazu na celý § 22) v obecně formulovaném práva na přenos vysílání. Ostatní navrhované změny jsou jen formulačním zpřesněním textu vycházejícím z terminologie § 67 autorského zákona.

K bodu 92

Doplněním § 96 odst. 1 o písmeno d) se sleduje přesunutí práva na provozování rozhlasového nebo televizního vysílání díla podle § 23 mezi práva povinně kolektivně spravovaná, jejichž výčet je obsažen v § 96. Důvodem je skutečnost, že uvedené právo je de facto spravováno ve stejném režimu jako povinně kolektivně spravovaná práva, mj. proto, že nositelé práv nemají možnost vyloučit účinky hromadné smlouvy uzavřené kolektivním správcem a nemohou si tak toto právo vykonávat individuálně. Doplnňuje se rovněž odkaz na § 23, obdobně jako v případě písm. b).

Novým ustanovením § 96 odst. 1 písm. e) se transponuje čl. 3 odst. 2d směrnice o prodloužení doby ochrany práv, která zavádí povinnou kolektivní správu práva výkonného umělce na roční doplňkovou odměnu podle § 71 odst. 4, resp. § 76a.

K bodům 93 a 94

Navrhovaná změna § 96 odst. 4 a poznámky pod čarou č. 5 souvisí s návrhem změny v § 96 odst. 1 písm. c), směřující k dosažení technologické neutrality daného ustanovení. Oznamovací povinnost je vázána na registraci provozovatele převzatého vysílání podle zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů.

K bodu 95

Navrhovaná změna § 98 odst. 7 souvisí s návrhy změn v § 37.

K bodu 96

Do § 97 se doplňuje chybějící úprava. Autorský zákon dosud neupravoval postup při změně oprávnění (jiné než udělení nového oprávnění nebo odnětí stávajícího oprávnění nebo jeho části) na základě žádosti kolektivního správce. Žádost o změnu oprávnění může souviset např. s novelizací autorského zákona, zejména ustanovení § 12 a násl., na která dosud udělená oprávnění odkazují.

K bodu 97

V novém § 99a se Ministerstvu kultury ukládá zveřejňovat „úplná znění“ oprávnění jednotlivých kolektivních správců, a to vždy po jakékoli změně oprávnění. Cílem nové úpravy je zpřehlednění informací o rozsahu oprávnění jednotlivých kolektivních správců

K bodu 98

Návrh změny § 100 odst. 1 písm. f) souvisí se zavedením statusu osiřelého díla (§ 27a) a se zavedením režimů umožňujících užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany, ať už na základě navrhovaného § 37a, tak i na základě licencí udělovaných kolektivními správci práv podle navrhovaného § 101c (viz odůvodnění k bodu 115). Databáze kolektivních správců jsou jedním z informačních zdrojů pro důsledné vyhledávání nositelů práv a jako

takové jsou rovněž uvedeny v návrhu přílohy č. 2, kterou se stanoví seznam informačních zdrojů pro důsledné vyhledávání autorů osiřelých děl a jiných nositelů práv.

K bodu 99

Navrhuje se doplnit ustanovení § 100 odst. 1 písm. j) tak, že napříště budou odměny vybírané kolektivními správci práv, ať už jde o odměny, jejichž sazby jsou stanoveny právními předpisy (autorským zákonem, resp. jeho přílohou), nebo odměny z licenčních smluv uzavíraných mezi kolektivními správci a uživateli (a obsažené v sazebnících kolektivních správců práv), vždy uvedeny bez daně z přidané hodnoty. Dosud je specifikace daně z přidané hodnoty uvedena pouze v prováděcí vyhlášce k autorskému zákonu č. 488/2006 Sb., což způsobuje v praxi problémy, a to zejména při výkonu kolektivní správy práva na odměnu za půjčování podle § 37 odst. 2, § 96 odst. 1 písm. a) a bodů 6 a 9 přílohy k autorskému zákonu.

K bodu 100

Na základě požadavků ze strany zástupců osob povinných platit odměny podle § 25, podpořených příslušnými kolektivními správci, se novým ustanovením § 100 odst. 1 písm. q) zavádí evidence osob povinných platit odměny podle § 25. Cílem je řešit dlouhodobý problém obtížné dohledatelnosti a kontroly povinných osob pro kolektivní správce vybírající tyto odměny. Dosud dochází k nerovnosti na trhu v dotčených oblastech mezi těmi subjekty, které svou zákonnou povinnost řádně plní a těmi ostatními. Evidence bude byla vedena příslušným kolektivním správcem.

K bodům 101 až 104

Ustanovení § 100 odst. 1 písm. r) zpřísňuje úpravu povinností kolektivního správce práv poskytovat Ministerstvu kultury, vykonávajícímu podle § 103 dohled nad kolektivními správci práv, kopie příslušných dokumentů. Nově nebudou kolektivní správci poskytovat tyto kopie na vyžádání, ale ve lhůtách stanovených zákonem. Nově se doplňuje povinnost kolektivních správců poskytovat rovněž kopii výroční zprávy. Navrhovanými změnami se sleduje zvýšení transparentnosti kolektivní správy práv a zvýšení efektivnosti výkonu dohledu nad činností kolektivních správců práv.

K bodu 105

V § 100 odst. 1 písm. s) rozšiřují informační povinnosti kolektivních správců práv s cílem zvýšit transparentnost kolektivní správy práv. Návrh vychází mj. i z aktuálně projednávaného návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu /KOM(2012) 372 final/ z 11. července 2012.

V bodu 1 se zakotvuje povinnost kolektivního správce zveřejňovat návrhy výše odměn nebo způsobů jejich určení (sazebníků) do 31.8. Cílem je jednak zvýšení transparentnosti kolektivní správy práv, jednak zlepšení procesu tvorby těchto sazebníků, jak jej předpokládá § 100 odst. 7.

V bodu 2 se zakotvuje povinnost zveřejňovat výsledné sazebníky odměn platné pro následující kalendářní rok, a to vždy do 30. listopadu. Někteří kolektivní správci sazebníky zveřejňují již nyní, nikoli však všichni.

V bodu 3 se zakotvuje povinnost zveřejňovat rejstříky nositelů práv smluvně zastupovaných kolektivním správcem na základě smlouvy o zastupování, a nositelů práv přihlášených k evidenci. V některých případech zveřejnění informací o zastupovaných nositelích práv znemožňují smlouvy uzavřené kolektivním správcem, např. se zahraničními kolektivními správci. Na tyto (výjimečné) případy musí autorský zákon pamatovat. Uvedené rejstříky budou důležitým zdrojem informací pro důsledné vyhledávání nositelů práv k osiřelým dílům. Menší vypovídací hodnotu budou mít tyto rejstříky v případě povinné kolektivní správy a tzv. rozšířené kolektivní správy práv, kdy kolektivní správce zastupuje ze zákona všechny nositele práv, nejen smluvně zastupované a přihlášené k evidenci, tj. i ty kteří ve zmíněných rejstřících uvedeni nejsou.

V bodu 4 se zakotvuje povinnost kolektivních správců zveřejňovat rejstřík osiřelých předmětů ochrany. Souvisí s návrhem na zavedení povinnosti vést rejstřík osiřelých předmětů ochrany. Viz odůvodnění k bodu 98 (§ 100 odst. 1 písm. f).

V bodech 5 až 8 se zakotvuje povinnost kolektivního správce práv zveřejňovat informace o celkových objemech odměn vybraných v předchozím kalendářním roce, v dělení podle jednotlivých práv, resp. způsobů užití, o celkových objemech vyplacených odměn, informace o výši rezervního fondu a o jeho využití a dále informaci o celkové výši účelně vynaložených nákladů.

V bodu 9 až 10 se zakotvuje povinnost kolektivního správce zveřejňovat seznamy smluv uzavíraných se zahraničními kolektivními správci práv /podle § 97 odst. 5 písm. a)/ a seznamy platných kolektivních smluv uzavíraných kolektivními správci práv s právnickými osobami sdružujícími uživatele (podle § 101).

V bodu 11 se zakotvuje se povinnost zveřejňovat informaci o společném zástupci kolektivních správců podle § 101 odst. 11 (s ohledem na navrhované přesunutí odstavců 9 a 10 půjde nově o odstavec 9).

Není-li stanoveno jinak, bude kolektivní správce povinen zveřejňovat požadované informace každoročně vždy do 31. ledna.

K bodu 106

V souvislosti s navrhovaným zavedením režimu licencování užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany kolektivními správci práv se do taxativního výčtu povinností kolektivního správce v § 100 odst. 1 písm. u) doplňuje povinnost kolektivního správce zastupovat i nositele práv k osiřelým dílům a jiným osiřelým předmětům ochrany, a to pouze v rozsahu stanoveném autorským zákonem.

K bodu 107

Zpřesňuje se ustanovení § 100 odst. 3, které se ukazuje být v praxi příliš obecné a neefektivní, čímž je ohrožena řádná ochrana zájmů zastupovaných nositelů práv. Navrhovaná formulace je výsledkem kompromisu mezi kolektivními správci práv a zástupci uživatelů a osob povinných platit odměny podle autorského zákona.

K bodu 108

V § 100 odst. 5 se navrhuje vrácení právní fikce užití děl autorů, pro které příslušný kolektivní správce práv spravuje právo na živé provozování hudebních děl. Tato fikce byla vypuštěna novelou autorského zákona č. 81/2005 Sb., čímž učinila toto ustanovení do značné míry imperfektním. Narozdíl od právní úpravy platné do roku 2005, kdy se za provozovatele veřejné hudební produkce považoval provozovatel provozovny nebo jiného prostoru, který

nesdělil příslušnému kolektivnímu správci údaje potřebné k určení provozovatele hudební produkce, se nyní navrhuje, aby za provozovatele veřejné hudební produkce byl považován provozovatel živé veřejné hudební produkce, pokud ani do 30 dnů ode dne konání produkce neoznámí příslušnému kolektivnímu správci program takové produkce.

V praxi existuje poměrně velká skupina uživatelů předmětů ochrany, která užívá předměty ochrany, aniž by uzavírala licenční smlouvy a hradila odměny. Důkazní břemeno je na straně kolektivního správce, který ale z objektivních důvodů nemůže všechny případy užití předmětů ochrany monitorovat, aniž by došlo k zásadnímu zvýšení nákladů na výkon kolektivní správy práv, což by se promítlo i do výše sazeb odměn. Stávající právní úprava nenabízí dostatečně účinné prostředky k postihu výše uvedených uživatelů. Podle zásady subsidiarity trestní represe, která vyžaduje, aby stát uplatňoval prostředky trestního práva zdrženlivě, tedy především tam, kde jiné právní prostředky selhávají nebo nejsou efektivní, je trestní stíhání ve většině případů vyloučeno. Postih v rámci správního deliktu se ukazuje jako neúčinný (chybí dostatečné personální a vědomostní vybavení obecních úřadů, hrozící pokuty neodrazují od porušování autorského zákona, krátká lhůta pro projednání přestupku). Selhávají i občanskoprávní prostředky, neboť jak je zmíněno výše, důkazní břemeno je na straně kolektivního správce. K důsledné kontrole navíc scházejí právní nástroje, protože ačkoli je kolektivní správce práv ke kontrolní činnosti podle § 100 odst. 3 oprávněn, jakožto osoba soukromého práva nedisponuje donucovacími prostředky a jeho zaměstnanci provádějící kontrolu nemají postavení veřejných činitelů.

Informace o programu živé hudební produkce (tj. jména autorů a názvů děl, která mají být na takové hudební produkci provozována) jsou zároveň nezbytné pro řádné rozúčtování odměn vybraných kolektivním správcem práv příslušným nositelům práv.

K bodu 109

Doplnění kritéria míry obsazenosti hotelu nebo jiného ubytovacího zařízení v § 100 odst. 6 písm. b) souvisí s návrhem změny § 23, kterou se zrušuje „zastropování“ výše odměn za provozování rozhlasového či televizního vysílání děl v rámci poskytování služeb spojených s ubytováním, a to v prostorách určených k soukromému užívání ubytovanými osobami.

K bodu 110

V § 100 odst. 8 se zakotvuje zákonná domněnka přiměřenosti dříve sjednané smluvní odměny. Návrh je reakcí na jednostranné zvyšování výše odměn požadovaných kolektivními správci, k němuž v některých případech v praxi docházelo. Cílem úpravy je posílení právní jistoty a stability pro uživatele autorských děl. Skutečnost, že dřívější sjednaná úprava je nepřiměřená v daném čase a místě, je povinná dokazovat výlučně strana, která požaduje změnu dříve sjednané výše odměny.

K bodu 111

V § 100a odst. 1 se upravuje odkaz na ustanovení § 40a v souvislosti se změnou úpravy § 40 odst. 4.

K bodu 112

V § 101 odst. 1 zaváděný požadavek písemné formy smluv uzavíraných kolektivním správcem s uživateli a s osobami povinnými platit odměny stanovené autorským zákonem je v zájmu větší právní jistoty nově stanoven obecně pro všechny typy smluv uzavírané mezi

kolektivním správcem a uživatelem, popř. osobou povinnou platit odměny podle autorského zákona, jejichž výčet je uveden v § 100 odst. 1 písm. h).

K bodu 113

Legislativně technická změna – přečíslování odstavců souvisí s přesunutím stávajícího odstavce 9 do nového samostatného ustanovení § 101a. Viz rovněž odůvodnění k bodu 115 (§ 101a).

K bodu 114

Úprava obsažená v platném § 101 odstavci 12 se doplňuje tak, aby se vztahovala nejen na kolektivní správce práv zastupující autory, nýbrž i na zastupující nositele práv souvisejících s právem autorským a dále na případy, kdy kolektivní správci práv pověřili uzavíráním jediné smlouvy společného zástupce podle platného § 101 odstavce 11. Doplňuje se rovněž lhůta pro poskytnutí odměny, přičemž není vyloučena možnost kolektivních správců dohodnout si lhůtu jinou.

K bodu 115

S cílem zpřehlednit právní úpravu kolektivní správy práv se ustanovení § 101 odst. 9 přesunuje do nového samostatného ustanovení § 101a nazvaného v souladu se zavedenou (tuzemskou i zahraniční) praxí „rozšířená kolektivní správa“. Podstata tzv. rozšířené kolektivní správy spočívá v tom, že v případě, kdy je to stanoveno zákonem a kolektivní správce získá pro výkon kolektivní správy daného práva oprávnění, platí, že kolektivní správce při výkonu takového práva zastupuje nejen nositele smluvně zastupované nebo přihlášené k evidenci, ale i všechny ostatní, kteří jsou tak zastupováni ze zákona. Narozdíl od povinné kolektivní správy práv, v rámci níž jsou nositelé práv povinně zastupováni ze zákona kolektivním správcem práv a nemohou tuto správu vyloučit, v případě rozšířené kolektivní správy práv jim zákon dává možnost vyloučit účinky rozšířené kolektivní správy (srov. platný § 101 odst. 9 in fine). Takové vyloučení musí být provedeno jak vůči kolektivnímu správci, tak vůči uživateli. Uživatel pak musí uzavřít licenční smlouvu přímo s nositelem práv.

Ustanovení § 101a odst. 1 poslední věty souvisí s problematikou tzv. veřejných licencí (např. typu Creative Commons) a jejich specifiky. K tomu, aby se účinky hromadné smlouvy uzavírané kolektivním správcem s uživateli netýkaly těch smluvně nezastupovaných nositelů práv, kteří svá díla šíří pod některou z veřejných licencí (např. Creative Commons), musí se o tom kolektivní správce prokazatelně dozvědět, a to buď na základě oznámení nositele práv, nebo jiným způsobem (doložením licence připojené k dílu obvyklým způsobem apod.).

Do nového ustanovení § 101a odst. 2 se přesunují ta práva, která jsou dosud uvedena v § 101 odst. 9 písm. a) až g), s výjimkou písm. d), které se přesunuje mezi práva povinně kolektivně spravovaná (viz rovněž odůvodnění k bodu 92). Úprava nově navrhovaná pod písm. f), h) a i) vychází ze společných jednání zástupců přímo dotčených subjektů, a to knihoven, nakladatelů a kolektivních správců práv, a z konzultací vedených Ministerstvem kultury. Návrh představuje pečlivě uvážený kompromis vyvažující zájmy autorů slovesných děl a děl výtvarných umění, jež jsou s prvními často spojená, jakož i nakladatelů na zhodnocování vydaných děl na straně jedné a veřejným zájmem na přístupu ke vzdělání, kulturním hodnotám a informacím na straně druhé. Cílem návrhu je umožnit uzavírání kolektivních licenčních smluv na různé typy služeb poskytovaných knihovnami, pro které

nelze využít stávající zákonné licence upravené v § 30a a § 37 a pro které je zatím nutno uzavírat individuální licenční smlouvy s jednotlivými nositeli práv.

Návrh reaguje na Doporučení Evropské komise ze dne 27.10.2011 /K(2011) 7579/ o digitalizaci kulturního materiálu a jeho dostupnosti on-line a o uchovávání digitálních záznamů a otvírá možnost ke zpřístupnění podstatné části českého kulturního dědictví nejširší veřejnosti prostřednictvím knihoven a dalších sbírkových institucí při respektování autorských práv, a vychází rovněž z Memoranda o porozumění o klíčových principech pro digitalizaci a zpřístupňování děl nedostupných na trhu, uzavřeného v září 2011 v Bruselu mezi zástupci knihoven, nakladatelů, autorů a kolektivních správců práv.

Cílem navrhovaného ustanovení je zefektivnit proces digitalizace a trvalého uchování digitálních dokumentů odstraněním duplicitně vynakládaných prostředků na digitalizaci při současném zohlednění ekonomických zájmů nositelů práv. Navrhované ustanovení umožní mj. Národní knihovně vytvořit národní úložiště (Jednotnou digitální knihovnu) slovesných děl (a s nimi spojených „výtvarných“ děl) z fondů knihoven, a to jak zdigitalizovaných, tak i již vzniklých v elektronické podobě (digital-born) a současně stanovit pravidla pro užití děl, včetně vedení evidence užití, a stanovení odměn za daná užití.

Navrhovaná úprava tak vhodně doplní zákonné licence upravené v § 30a, § 37 a § 37a a vytvoří podmínky pro některá z těch užití děl knihovny, která nelze realizovat na základě těchto licencí.

Navrhovaným ustanovením § 101a odst. 2 písm. f) se umožňuje uzavřít hromadnou licenční smlouvu s příslušnými kolektivními správci práv, která umožní knihovnám v užším slova smyslu, tj. podle § 37 odst. 1 písm. a) zpřístupňovat v prostorách knihoven na technických zařízeních k tomu určených díla v nehmotné (v praxi zdigitalizované) podobě, a to díla, která nejsou součástí jejich knihovních fondů. Díla, která jsou součástí jejich knihovních fondů mohou být tímto způsobem zpřístupňována již na základě zákonné licence upravené v § 37 odst. 1 písm. c) platného znění /v nově navrhovaném znění § 37 jde o odst. 3 písm. c)/. Licenční smlouva umožní výslovně i pořizování a vzájemné poskytování rozmnoženin děl k takovému užití nezbytné mezi knihovny k takovému užití nezbytných. Licenční smlouva může být uzavřena rovněž jako smlouva kolektivní (Národní knihovnou ČR za všechny knihovny podle § 37 odst. 1 písm. a)).

Podle § 101a odst. 2 písm. h) může být na základě licenční smlouvy uzavřené mezi příslušným kolektivním správcem a knihovnou v užším slova smyslu (podle § 37 odst. 1 písm. a)) bude takové knihovně (popř. všem příslušným knihovnám na základě kolektivní licenční smlouvy uzavřené Národní knihovnou ČR) umožněno digitalizovat a zpřístupňovat podle § 18 odst. 2 (tzn. online) díla zařazená do registru děl pro užití knihovny (k registru viz dále). Toto ustanovení je vzhledem k rozsahu možného užití děl knihovny a s ohledem na nutnost respektovat oprávněné zájmy nositelů práv omezeno pouze na díla, která nejsou dostupná na trhu, popř. není zamýšleno jejich uvedení (či opětovné uvedení) na trh samotnými nositeli práv.

Podle § 101a odst. 2 písm. i) může být na základě licenční smlouvy uzavřené mezi příslušným kolektivním správcem a knihovnou ve smyslu § 37 odst. 1 a 2 umožněno pořizovat za úplaty na objednávku jednotlivců ze strany veřejnosti tiskové rozmnoženiny díla (nikoli zvukových či zvukově obrazových záznamů) z digitálního (nikoli hmotného) podkladu. Toto ustanovení se bude týkat i děl pocházejících z fondů jiné knihovny.

Podle § 101a odst. 2 písm. j) má být školám a vzdělávacím zařízením umožněno pořizovat rozmnoženiny autorských děl nad rámec daný § 31 odst. 1 písm. c), resp. § 30a. Stávající právní úprava umožňuje pouze omezené pořizování rozmnoženin autorských děl buď pro vlastní vnitřní potřebu školy či vzdělávacího zařízení, tj. nikoli pro žáky či studenty (podle § 30a odst. 1 písm. b)), nebo při vyučování pro ilustrační účel za podmínek daných § 31 odst. 2 písm. c) a při splnění podmínek tzv. třístupňového testu podle § 29 odst. 1.

Navrhovaná právní úprava umožní školám a vzdělávacím zařízením pořizovat rozmnoženiny autorských děl a zároveň zajistí ochranu ekonomických zájmů nositelů práv, tj. autorů a nakladatelů, zejm. nakladatelů učebnic a dalších vzdělávacích materiálů.

Úprava navrhovaná v § 101a odst. 2 písm. k) zohledňuje potřeby praxe. Na kolektivní správce práv se často obracejí školy a jiná vzdělávací a školská zařízení se žádostmi o uzavření licenční smlouvy k takovým užitím děl (provozování ze záznamu, tj. např. jednorázovému promítnutí celého filmu nebo poslechu hudební nahrávky v rámci školní výuky), která nelze podřadit pod zákonnou licenci obsaženou v § 31 odst. 1 písm. c). Na základě licenční smlouvy uzavřené s kolektivním správcem práv budou moci školy a jiná vzdělávací a školská zařízení užívat předměty ochrany nad rámec stanovený § 31 odst. 1 písm. c) a § 29 odst. 1.

Do § 101a odst. 3 byla převzata úprava obsažená ve stávajícím ustanovení § 101 odst. 10.

V § 101a odst. 5 se pro odstranění výkladových pochybností pravidlo dovozované dosud pouze výkladem na základě analogie.

Úpravou podle § 101b se zřizuje Registr děl pro užití knihovnami (dále jen „registr“), který povede Národní knihovna ČR. Úprava souvisí s návrhem § 101a odst. 2 písm. h), na základě kterého bude umožněno knihovnám digitalizovat a zpřístupňovat díla z knihovních fondů v širší míře než je tomu dosud. Do registru budou zařazována díla, resp. příslušné údaje o dílech specificky určených tímto ustanovením, zjednodušeně řečeno literárních dílech, včetně do nich vložených či začleněných ilustrací, obsažených v neperiodických a periodických publikacích. Registr bude veřejně přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup a podobný databázím nakladatelů, čímž se mj. usnadní nositelům práv a nakladatelům vyhledávání v registru. Samotné navrzení a posléze i zařazení díla do registru nebude mít žádný vliv na rozsah autorskoprávní ochrany díla. Práva autora, popř. dalších nositelů práv k dílu zůstanou nedotčena a bez uzavření příslušné licenční smlouvy nebude možné dílo užit, nepůjde-li o užití spadající pod některou ze zákonných licencí upravených v § 29 a násl.

Návrh na zařazení díla do registru moci podat v první řadě nositel práv, dále knihovna a příslušný kolektivní správce práv. Předpokládá se, že v praxi bude návrhy podávat především Národní knihovna ČR s využitím údajů ze svých databází. Návrh na zařazení díla do registru bude rovněž zveřejňován způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tím bude zaručena možnost nositelů práv a nakladatelů tento registr monitorovat a v případech, kdy nebudou souhlasit se zařazením konkrétního díla (např. z důvodu plánovaného nového vydání apod.), zařazení do registru vyloučit.

Stanoví se šestiměsíční lhůta, počínající běžet okamžikem podání návrhu na zařazení díla do registru, během které bude Národní knihovna ČR povinna prověřit, že dané dílo není dostupné na trhu v běžné distribuční síti za obvyklých podmínek (kamenná knihkupectví, internetové obchody apod.). Za obvyklé podmínky není považováno nabízení děl k prodeji v antikvariátech nebo internetových bazarech.

Navrhuje se zvláštní – zjednodušený – režim pro zařazování periodického tisku do registru. V případech periodického tisku vydaného na území České republiky před 10 a více lety, který není vydavatel (opětovně) komerčně zpřístupňován veřejnosti (např. prostřednictvím placených archivních databází apod.). Poslední věta se týká zejména, nikoli však pouze, děl vydávaných v periodickém tisku na pokračování. Taková díla mohou existovat i v knižní podobě (v neperiodické publikaci). Pro tyto případy se stanoví pravidlo, že taková díla lze zařadit do registru jen jako součást vydání periodického tisku, nikoli jako samostatně.

Stanoví se podmínky pro vyřazení díla z registru a zásada nedotčenosti dříve uzavřené licenční smlouvy.

V § 101c navrhovaná úprava licencování užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany kolektivními správci práv souvisí se záměrem umožnit užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany i jinými způsoby a jinými subjekty, než které jsou uvedeny v § 37a, upravujícím relativně omezenou zákonnou licenci pro některá užití některých osiřelých předmětů ochrany, nebo v § 101a.

Zachování nebo zavedení jiných režimů umožňujících užití osiřelých děl a jiných osiřelých předmětů ochrany směrnicí o osiřelých dílech v čl. 1 odst. 5 a recitalu 24 výslovně ponechává na členských státech EU.

Navrhovaný systém licencování užití osiřelých předmětů ochrany kolektivním správcem je inspirován zahraničními právními úpravami (např. v Maďarsku nebo v Kanadě). V těchto zemích udělují licence k užití osiřelých děl státní orgány (Úřad duševního vlastnictví v Maďarsku, Copyright Board v Kanadě). V České republice se z důvodu absence takového úřadu navrhuje pověřit tímto úkolem příslušného kolektivního správce práv, jemuž bylo uděleno příslušné oprávnění k výkonu kolektivní správy práv nositelů práv k určitému předmětu ochrany či druhu děl. Důvody pro tuto volbu jsou zejména následující:

- 1) kolektivní správci práv již nyní zastupují nositele práv k osiřelým předmětům ochrany v rámci povinné i tzv. dobrovolné (rozšířené) kolektivní správy práv;
- 2) kolektivní správci práv se s problémem osiřelých předmětů ochrany setkávají běžně a mají zkušenosti s hledáním nositelů práv (autoři mění bydliště, po smrti autora kolektivní správci dohledávají dědice práv apod.).

Licencovat užití díla (či jiného předmětu ochrany) pro území mimo Českou republiku může pouze autor (nositel práv) sám, popř. k tomu může smluvně pověřit kolektivního správce. Z toho důvodu pro „všechny ostatní, považované za zastupované ze zákona“ platí, že licence udělovaná kolektivním správcem může platit jen pro území České republiky. To je v prostředí internetu problém, který národní právní úprava vyřešit nemůže. Obdobně je licencování omezeno i v již zmiňovaném Maďarsku či v Kanadě.

Ustanovení § 101c odst. 1 stanoví rozsah zastupování nositelů práv k osiřelým předmětům ochrany kolektivním správcem práv.

Podle § 101c odst. 2 bude zájemce o užití osiřelého předmětu ochrany bude povinen nejprve provést důsledné vyhledávání podle § 27a odst. 4 s cílem určit autora, popř. jiného nositele práv, nebo zjistit jejich pobyt. Pokud se mu nepodaří nositele práv dohledat, může se obrátit na kolektivního správce s žádostí o uzavření licenční smlouvy podle § 100 odst. 1 písm. h) bodu 1. Licenční smlouva bude uzavírána písemně (srov. návrh doplnění § 101 odst. 1), a to na dobu nepřesahující 5 let a pouze pro území České republiky. Navrhovaná úprava nevyklučuje, aby kolektivní správce práv uzavřel takovou smlouvu pro užití konkrétního osiřelého díla konkrétním způsobem opakovaně. Pro uzavírání těchto smluv budou platit obecné podmínky výkonu kolektivní správy práv upravené zejména v § 100.

Podle § 101c odst. 3 budou odměny z licenčních smluv a ostatní příjmy podle odst. 1 písm. i) vzešlé z nakládání s osiřelými předměty ochrany uchovávány kolektivním správcem práv po dobu tří let od jejich nabytí.

Podle § 101c odst. 4 nebude-li možné v době podle odstavce 3 odměny, popř. jiné příjmy, vyplatit příslušnému nositeli práv, bude kolektivní správce povinen je odvést do Státního fondu kultury ČR, popř. do Státního fondu kinematografie.

Podle § 101c odst. 5 nemá určení nebo nalezení nositele práv k osiřelému dílu vliv na platnost smlouvy uzavřené podle odstavce 2.

Podle § 101c odst. 6 budou z uvedeného režimu licencování výslovně vyňaty počítačové programy.

Podle § 101c odst. 7 se bude režim podle § 101c vztahovat i na zaznamenané umělecké výkony, zvukové záznamy a zvukově obrazové záznamy.

K bodu 116

Změna § 104 odst. 2 navazuje na změnu § 25.

K bodu 117

Změna § 104 odst. 3 souvisí s návrhem na zavedení práva na odměnu za půjčování v knihovnách ve prospěch nakladatelů (zatím je toto právo přiznáno jen autorům). Navržené rozdělení odměny mezi autory a nakladatele vychází z platné úpravy rozdělování odměn v oblasti tzv. reprografie podle § 104 odst. 2 i z obdobných úprav v zahraničí. Viz rovněž odůvodnění k bodům 52 a 53 (§ 37 odst. 4 a 5) a k bodu 123 (bod 5 přílohy č. 1 k autorskému zákonu).

K bodu 118

V § 105a odst. 1 písm. c) až f) a odst. 2 se navrhuje zvýšit pokutu za správní delikt podle písmene c) z 50 tisíc Kč na 100 tisíc Kč. Dosavadní výše pokuty se ukazuje jako nedostatečně odrazující.

K bodům 119 a 120

Navrhuje se doplnění nové skutkové podstaty v písmeni d), která vychází z transpozice směrnice o prodloužení doby ochrany. Viz rovněž odůvodnění k bodu 80 (§ 76a odst. 3). Obdobně jako v případě správního deliktu podle § 105a odst. 1 písm. c) se dále navrhuje zvýšit pokutu.

K bodům 121 a 122

V § 105c se zpřesňuje nadpis a mezi skutečnosti, k nimž se při určování výměry pokuty za správní delikt obligatorně přihlíží, se doplňuje doba trvání porušování právní povinnosti.

K bodu 123

Vzhledem k doplnění nové přílohy k autorskému zákonu související s transpozicí směrnice o osiřelých dílech se stávající příloha označuje nově jako příloha č. 1. Zároveň se v příloze č. 1 navrhuje následující změny:

V bodu 1 se v souvislosti s návratem k pojmu „prodejní cena“ v § 24 obdobně nahrazuje pojem „kupní cena“ pojmem „prodejní cena“. Navrhuje se vypuštění bodu 2, jehož obsah se v upravené podobě přesouvá do § 25 odst. 6, a označení bodu 3 jako bodu 2.

Navrhuje se vypuštění bodů 4 a 5, jejichž obsah se přesouvá v upravené podobě do § 25 odst. 6.

Bod 6 se označuje jako bod 3. Zároveň se mění systém zpoplatnění kopírovacích služeb za úplat. Namísto dosavadních plateb za rozmnoženinu díla při současném stanovení pravděpodobného počtu rozmnoženin děl, se navrhuje stanovit odměny paušálními sazbami rozdělenými podle typu prostor, kde se tiskové rozmnožovací služby za úplatu poskytují, a dále podle dalších kritérií (podle počtu registrovaných uživatelů, podle typu školy či vzdělávacího zařízení a podle počtu přístrojů). Sazby podle písmene a) se vztahují na prostory subjektů uvedených v § 37 odst. 1 písm. a) a d), s výjimkou prostor knihoven škol, školských zařízení a vysokých škol, na které se vztahují sazby podle písmene b), resp. c). Sazby podle

písmene b) se vztahují na prostory škol a školských zařízení ve smyslu školského zákona. Sazby podle písmene c) se vztahují na prostory vysokých škol, včetně prostor vysokoškolských knihoven evidovaných podle knihovního zákona. Sazby podle písmene d) se vztahují na prostory archivů, státních úřadů a úřadů územních samosprávných celků a prostory jiných poskytovatelů rozmnožovacích služeb, než uvedených v písmenech a) až c). Viz rovněž odůvodnění k bodu 31 (§ 25 odst. 5).

S ohledem na nově navrhovaný bod 3 se zrušuje stávající bod 7.

Zrušuje se rovněž bod 8, jehož obsah se v upravené podobě přesouvá do § 25 odst. 6.

Bod 9 se s ohledem na vypuštění předchozích bodů označuje jako bod 4.

Bod 10 se s ohledem na vypuštění předchozích bodů označuje jako bod 5. Zároveň se v souvislosti s návrhem na zavedení odměny za půjčování podle navrhovaného § 37 odst. 4 i pro nakladatele navrhuje zvýšit odměnu hrazenou státem příslušnému kolektivnímu správci z dosavadních 0,50 Kč na 1,- Kč.

K bodu 124

Směrnice o osiřelých dílech stanoví, že pro účely zjištění, zda jde v konkrétním případě o osiřelé dílo nebo osiřelý zvukový záznam, musí subjekty oprávněné podle směrnice takové předměty ochrany užívat za stanovených podmínek zajistit, a to ještě před samotným užitím, důsledné vyhledávání nositelů práv, a to prověřením informačních zdrojů vhodných pro danou kategorii díla nebo jiného předmětu ochrany. Důsledné vyhledávání se má provádět na území toho členského státu EU, resp. EHP, kde bylo dílo poprvé vydáno, popř. poprvé odvysíláno. V případě audiovizuálních děl se důsledné vyhledávání má provádět v tom členském státě EU, resp. EHP, kde má sídlo, popř. obvyklý pobyt, jejich výrobce. V případě, že jde díla či zvukové záznamy, které dosud nebyly vydány ani odvysílány, ale které byly zpřístupněny, tj. zveřejněny jiným způsobem než vydáním či odvysíláním, subjekty uvedenými ve směrnici, provádí se důsledné vyhledávání ve státě, v němž sídlí subjekt, který takové dílo nebo zvukový záznam takto zpřístupnil veřejnosti. V případě dohledávání v jiném členském státě EU, resp. EHP je nutno postupovat podle právní úpravy daného členského státu.

S cílem usnadnit důsledné vyhledávání nositelů práv ukládá směrnice o osiřelých dílech členským státům určit seznam zdrojů, které by měly být prověřeny, přičemž takový seznam by měl obsahovat přinejmenším zdroje uvedené v příloze směrnice. Členské státy mají takový seznam sestavit po konzultaci s nositeli práv a mohou jej doplnit o další relevantní zdroje, existující v daném členském státě.

Příloha č. 2 obsahuje seznam zdrojů uvedených v příloze ke směrnici o osiřelých dílech a dále zdroje specifické pro Českou republiku, konkrétně seznamy nositelů práv, jejichž majetková práva zdědil stát nebo jejichž majetková práva státu připadla jako tzv. odúmrt'. Tyto seznamy vedou Státní fond kultury České republiky a Státní fond kinematografie a zpřístupňují je způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Na základě konzultací se zástupci nositelů práv, zejm. kolektivními správci práv, a zástupci subjektů, které budou oprávněny užívat osiřelá díla a jiné osiřelé předměty ochrany podle režimu zaváděného směrnicí o osiřelých dílech, obsahuje navrhovaný seznam až na výjimky pouze obecně vymezené druhy zdrojů a neuvádí konkrétní sdružení autorů, nakladatelů apod. Důvodem je skutečnost, že taková sdružení mohou v průběhu času zanikat či naopak vznikat a právní úprava obsažená v příloze č. 2 by pak mohla být zavádějící. Ministerstvo kultury předpokládá, že příklady doporučených konkrétních sdružení či jiných konkrétních zdrojů vhodných pro důsledné vyhledávání nositelů práv by mohly být uvedeny a průběžně aktualizovány na internetových stránkách Ministerstva kultury.

S ohledem na povinnost členského státu určit zdroje vhodné pro důsledné vyhledávání nositelů práv k osiřelým dílům a k jiným osiřelým předmětům ochrany se navrhuje takový seznam stanovit novou přílohou k autorskému zákonu.

Bod 1 obsahuje zdroje, které přicházejí v úvahu v případě hledání nositelů práv k dílům obsaženým v neperiodických publikacích (zejména v knihách, ale může jít např. i fotografie či výtvarná díla vydaná v podobě reprografie obrazu či fotografie, na pohlednicích apod.).

Bod 2 obsahuje zdroje přicházející v úvahu v případě děl obsažených v periodickém tisku.

Bod 3 obsahuje zdroje připadající v úvahu u děl výtvarného umění (včetně děl fotografických, děl užitého umění, děl architektonických apod.), která jsou obsažena v neperiodickém či periodickém tisku nebo v jiných dílech (především jména autorů).

Bod 4 obsahuje zdroje připadající v úvahu u audiovizuálních děl, děl audiovizuálně užitých a zvukových záznamů.

Doporučuje se vycházet především z údajů uvedených v díle, popř. u díla, např. v tiráži neperiodické publikace, na přebalu nebo v titulcích audiovizuálního díla nebo zvukového záznamu. Zde lze nalézt - podle povahy díla - údaje o autorovi, nakladateli, výrobci zvukového záznamu či audiovizuálního díla apod. Kontakty na autory nebo jejich právní nástupce mohou mít k dispozici kromě nakladatelů či výrobců také kolektivní správci práv nebo sdružení autorů.

Jako příklady konkrétních zdrojů lze uvést:

- seznam odumrtí spravovaných Státním fondem kultury České republiky (dostupný z <http://www.mkcr.cz/cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/seznam-odumrti-spravovanych-statnim-fondem-kultury-cr-ke-dni-23--4--2012-131863/>),
- kolektivní správci práv (www.osa.cz; www.dilia.cz; www.ooas.cz; www.gestor.cz; www.oaza.eu; www.intergram.cz),
- Svaz českých knihkupců a nakladatelů (www.sckn.cz),
- Registr sbírek výtvarného umění, Autority pro muzea (databáze CITEM),
- eSbírky Národního muzea (<http://www.esbirky.cz/>),
- Centrální evidence sbírek Národní galerie (<http://ng.bach.cz/>),
- Registr sbírek výtvarného umění (<http://www.citem.cz/projekty-sbirek-vytvarneho-umeni/>).

K čl. II (Přechodná ustanovení)

Přechodnými ustanoveními se transponují ustanovení čl. 1 odst. 3 a 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/77/EU ze dne 27. září 2011, kterou se mění směrnice 2006/116/ES o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících.

K čl. III (Účinnost)

Zákon by měl nabýt účinnosti dnem 1. listopadu 2013, což je termín, ve kterém jsou členské státy Evropské unie povinny provést směrnicí 2011/77/EU.